

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta

Výchovné systémy v dětských domovech se školou

bakalářská práce

Autor práce:	Monika Prchalová
Studijní program:	Speciální pedagogika
Studijní obor:	Speciální pedagogika
Vedoucí práce:	Mgr. Zdeněk Toušek

Datum odevzdání práce: 16. srpna 2013

Abstrakt

Výchova dítěte je velmi složitý proces. Z toho důvodu existuje v dnešní době velké množství publikací, které rodičům radí, jak dítě vychovat co nejlepším způsobem. U některých dětí se ale mohou vlivem nevhodné nebo neadekvátní výchovy, poruchy centrálního nervového systému, snížené inteligence či nevhodného vlivu sociálního prostředí objevit poruchy chování. Ty se navenek projevují jako porušování společenských norem i přesto, že jim děti rozumí a chápou je. Navíc mohou mít děti s touto diagnózou negativní postoj k životu, problém s navazováním a udržováním sociálních vztahů či mohou být roztěkané a impulzivní.

Pro děti, které trpí závažnými poruchami chování, existují specializovaná zařízení – dětské domovy se školou. Do těchto zařízení jsou děti umísťovány po absolvování pobytu v diagnostickém ústavu. Jeho cílem je odborná diagnóza dítěte a doporučení výchovných postupů potřebných pro převýchovu. Ta je hlavním cílem dětských domovů se školou.

Aby byl převýchovný proces úspěšný, je v zařízení nutné stanovit a dodržovat určitý výchovný systém. Ten je sice do značné míry určen platnou legislativou, i přesto však zbývá významný prostor pro uplatnění tradičních či moderních výchovných přístupů a metod.

Cílem této bakalářské práce je porovnání dvou různých výchovných systémů v dětských domovech se školou. První kapitola je proto věnována charakteristice dětského domova se školou jakožto zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, dále je zaměřena na problematiku poruch chování a v neposlední řadě také na vymezení výchovných systémů a kritérií, na základě nichž by měly být formulovány. Jako příklad lze uvést práva a povinnosti dětí a opatření ve výchově, výchovné cíle a výchovné prostředky a metody vedoucí k resocializaci. Další část pojednává o institutech ústavní a ochranné výchovy, které jsou zákonným podkladem pro umístění dítěte do dětského domova se školou. Třetí kapitola je zaměřena na poruchy chování, jejich členění a zejména na psychologickou a sociální charakteristiku dětí s poruchami chování umísťovaných do dětských domovů se školou.

Závěrečná kapitola je pak věnována vlastnímu porovnání dvou významně odlišných výchovných systémů realizovaných v dětských domovech se školou. Zdroji informací pro analýzu obou systémů se staly zejména vnitřní řady, tedy základní dokumenty zařízení, dále rozhovory s řediteli, pedagogickými pracovníky a dětmi z dětských domovů se školou a zúčastněné pozorování.

Na základě provedeného porovnání lze konstatovat, že obě zařízení si zakládají na individuálním přístupu k dětem. Obě také velmi lpí na vzájemné komunikaci mezi pracovníky a dětmi. Využívají ji i během hodnocení, kdy nejde o pouhé bodování, ale i o srozumitelné vysvětlení dítěti, co udělalo chybně.

K tomu, aby u dětí během převýchovného procesu docházelo ke změnám postojů a hodnot, je nutná motivace pomocí různých odměnových akcí či výhod v zařízení. V tom se výchovné systémy obou zařízení lišily. Jedno zařízení má nastavené reedukační programy tak, aby v nich děti mohly postupovat či klesat podle svého chování. Navíc zařízení organizuje různé výlety do kin či bazénů, kde účast dětí také záleží na jejich chování. Druhé zařízení sice akce pořádá, ale děti se mohou zúčastnit na základě vlastního rozhodnutí.

Klíčový je pro děti kontakt s rodinou. V tom se zařízení také lišila, protože jedno tento kontakt dětem zprostředkovává pravidelně a často, zatímco druhé minimálně.

Tato práce poskytuje informace ze dvou rozdílných dětských domovů se školou, proto by mohla sloužit jako inspirace pro pracovníky totožných zařízení při tvorbě vlastních výchovných systémů a zároveň jako zpětná vazba pro pracovníky porovnávaných zařízení.

Abstract

An upbringing of a child is a very complicated process. That is the reason why nowadays there exist large numbers of publications giving good advice to the parents how to upbringing their child in the best possible way. But with some children there might emerge behavioral disorders as a result of the inappropriate or inadequate upbringing, due to the central nervous system disorder, lower intelligence or unsuitable influence of the social environment. These are manifested as violation of social standards, even though the children understand and take them in. Moreover the children with this diagnosis might have negative attitude towards life, problem with initiating and maintaining social relationships or they might be inattentive and impulsive.

There exist specialized facilities for children suffering from serious behavioral disorders – children's homes with the school. The children are being placed to these facilities after spending some time in the diagnostic institute. The aim of the stay there is to give specialized diagnosis of the child and recommend educational methods needed for re-education which is the main goal of the children's home for pupils with behavioral disorders.

For the process of re-education to be successful it is necessary to establish and follow the certain system of education. It is true that the system has been determined to a large extent by valid legislation, nevertheless there is still significant space for employing traditional or modern educational approaches and methods.

The aim of the bachelor's thesis is to compare two different systems of education in the children's homes for pupils with behavioral disorders. Therefore the first part deals with giving a description of the children's home for pupils with behavioral disorders as a facility where institutional and protective education is executed, also focuses on the issues of behavioral disorders and last but not least the determination of the systems of education as well as criteria needed for their formulation. As an example, children's rights and duties, goals in education and educational measures, devices and methods leading to social rehabilitation can be mentioned. Next part concerns with facilities with institutional and protective education which give legal basis for placing a child into the

children's home for pupils with behavioral disorders. The third part is focused on behavioral disorders, their classification and particularly on psychological and social description of children with behavioral disorders that are being placed into the children's homes for pupils with behavioral disorders.

The final part is dedicated to the actual comparison of two significantly diverse systems of education executed in the children's homes for pupils with behavioral disorders. The source of information needed for analysis of both systems were predominantly internal sets of rules, which means basic documents of the facilities, then interviews with the directors, pedagogical staff and children from the children's homes for pupils with behavioral disorders as well as partaking observation.

According to the comparison that has been carried out it can be stated that both of the facilities are particular about personal attitude to the children. Both of them also take special care to achieve the communication between the group of the staff and the group of the children. They also use it when evaluating. It is not just simple marking but moreover comprehensible explanation of what a child did wrong.

For children to change their attitudes and values during re-education process it is necessary to motivate them with the help of various rewarding events or benefits in the facility. This is the point in which the systems of education of both facilities differ. One of the facilities has set the re-educational programmes in the way so that the children can proceed or descend according to their behaviour. Furthermore the facility organizes various trips to the cinema or swimming pool, in which the children can participate depending on their behaviour, too. Even though there are events organized by the other facility as well, it is the children's decision to take part or not.

Being in touch with the family is crucial for the children. The attitude of both facilities was also different in that. The children in one of them meet their families often and regularly while in the other one rarely.

The bachelor's thesis provides information from two different children's homes for pupils with behavioral disorders. On that account it could possibly serve as an inspiration for the staff of the identical facilities when creating their own systems of education as well as a feedback for the staff of the facilities being compared.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 16. srpna 2013

.....

(jméno a příjmení)

Poděkování

Touto cestou bych chtěla moc poděkovat vedoucímu mé práce Mgr. Zdeňku Touškovi za odborné vedení, konzultace, cenné rady a trpělivost. Dále bych ráda poděkovala řediteli, zástupci ředitele, vychovatelům a dětem z obou dětských domovů se školou, kteří mi poskytli rozhovory. A v neposlední řadě děkuji celé mé rodině za podporu a pomoc během studia.

Obsah

Abstrakt.....	2
Úvod.....	11
1 DĚTSKÝ DOMOV SE ŠKOLOU.....	13
1.1 Ústavní a ochranná výchova	13
1.1.1 Historie.....	13
1.1.2 Ústavní výchova	14
1.1.3 Ochranná výchova	15
1.1.4 Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy	16
1.2 Dětský domov se školou	17
2 Poruchy chování	19
2.1 Příčiny poruch chování	20
2.2 Rozdělení poruch chování.....	21
2.3 Psychologická a sociální charakteristika cílové skupiny	24
3 Výchovné systémy	26
3.1 Legislativa	26
3.2 Resocializace.....	28
3.3 Výchovné cíle.....	29
3.4 Výchovné prostředky a metody	31
3.5 Sociální práce se skupinou	33
4 Porovnání výchovných systémů	34
4.1 Metodika	34
4.2 DDŠ A.....	35

4.2.1	Informace z rozhovoru se zástupcem ředitele.....	38
4.2.2	Informace z rozhovorů s vychovateli.....	39
4.2.3	Informace z rozhovorů s dětmi	40
4.2.4	Pozorování	41
4.2.5	Shrnutí zařízení DDŠ A	42
4.3	DDŠ B	43
4.3.1	Informace z rozhovoru s ředitelem	49
4.3.2	Informace z rozhovorů s vychovateli.....	50
4.3.3	Informace z rozhovorů s dětmi	51
4.3.4	Pozorování	52
4.3.5	Shrnutí zařízení DDŠ B	53
4.4	Porovnání DDŠ A a DDŠ B	54
5	Závěr	56
6	Seznam informačních zdroj	57
7	Klíčová slova	60
8	Přílohy.....	61

Seznam použitých zkratk

CNS – centrální nervová soustava

DDŠ – dětský domov se školou

DÚ – diagnostický ústav

OV – ochranná výchova

OVV – opatření ve výchově

ÚV – ústavní výchova

VŘ – vnitřní řád

Úvod

Ročně je do dětských domovů se školou nově umístěno přibližně 500 dětí se závažnými poruchami chování. Tato diagnóza dětí většinou natrvalo stigmatizuje a společnost je pak vnímá negativně, protože nevěří, že se člověk může změnit. Někteří lidé se jich bojí, jiní jsou na ně vulgární. Zajímalo by mě, jak to v takovém zařízení chodí. A pomocí čeho se tamní pracovníci snaží o resocializaci dětí.

Ve své práci jsem se proto zaměřila na výchovné systémy v dětských domovech se školou. Hlavním cílem mé bakalářské práce je porovnání dvou specifických výchovných systémů v dětských domovech se školou. Tohoto cíle bude dosaženo s využitím kvalitativního výzkumu. Při sběru dat budou použity metody obsahové analýzy interních dokumentů, polostrukturované rozhovory s pracovníky a žáky a zúčastněné pozorování. V odborné literatuře není tomuto tématu dosud věnována dostatečná pozornost, proto jsem se vedle monografií musela zaměřit i na elektronické zdroje.

V první kapitole se nejprve budu věnovat charakteristice ústavní a ochranné výchovy, jakožto stěžejním pojmům. Zaměřím se také na legislativní rámec, který je vymezuje, a stručně popíši zařízení, ve kterých jsou vykonávány. Výstupem této kapitoly budou informace o cílové skupině DDŠ a jeho organizační struktuře.

Druhá kapitola bude zaměřena na poruchy chování, konkrétně na poruchy chování, které se vyskytují v DDŠ. Podstatná bude podkapitola Psychologická a sociální charakteristika cílové skupiny, ve které popíši, s čím mají děti s poruchami chování problémy. Z toho by měly vycházet výchovné systémy jednotlivých zařízení při převýchovném procesu.

Výchovnými systémy se budu zabývat ve třetí kapitole. Nejprve z legislativní stránky, jaké mají děti práva a povinnosti, či která opatření ve výchově jsou dána zákonem. Dalším bodem bude resocializace, co je jejím cílem a jaké jsou podmínky pro to, aby byla úspěšná. V podkapitole Výchovné cíle sepíši, o co by mělo jít během pobytu dítěte v zařízení, na jaké oblasti by se měl převýchovný proces zaměřit. A na to

bude navazovat poslední podkapitola Výchovné prostředky a metody, kde budou rozepsány metody směřující k vymezeným výchovným cílům.

A nakonec v poslední kapitole budu porovnávat, co jsem zjistila a vypožorovala ve dvou různých dětských domovech se školou.

1 DĚTSKÝ DOMOV SE ŠKOLOU

1.1 Ústavní a ochranná výchova

1.1.1 Historie

První ústavy pro psychosociálně postižené neboli pro osoby s poruchami chování zřizovala od středověku církve, později (od 16. století) i obce a nebyly věkově rozdělené. Specializované ústavy pro mládež s poruchami chování se více rozšiřovaly především v západoevropských zemích po revolučním roce 1848. (Matoušek, 2003) Důležitou osobností, která ovlivnila obor, byl italský kněz Jan Bosco (1815-1888). Ten systematicky vychovával mládež, převážně se věnoval opuštěným a osiřelým chlapcům. „Založil řeholní společenství salesiánů“ (Hutyrová, 2006, s. 29), které působí dodnes po celém světě a navazuje na jeho činnost. Další významnou osobností, která se inspirovala prací Jana Bosca, byl ruský pedagog Anton Semjonovič Makarenko (1888-1939). Jeho práce byla zaměřena na kolektivní, v dnešní terminologii skupinovou, výchovu. Hlavní metodou byla organizace pracovních kolonií určených pro opuštěné děti a mladistvé nebo bez rodin. (Hutyrová, 2006)

V českých zemích byla zařízení pro mládež s poruchami chování zřizována obcemi, zemskými orgány státní správy nebo různými spolky či nadacemi, a to až ve druhé polovině 19. století. Do druhé světové války nebyla stanovena legislativní úprava, proto se lišily jak cílové skupiny v zařízeních, tak výchovné systémy. Rozdíly byly ve velikostech skupin i v přístupech ke svěřencům, někde se více upřednostňovalo vzdělávání, jinde byl přístup ke klientům represivnější. Další odlišnosti byly v zaměření ústavů – některé fungovaly jako zemědělské farmy, jiné vyučovaly řemeslu, další poskytovaly pracovní síly pro podnikatele. Delší než dnes byla délka pobytu a silnější byly vazby klientů na vychovatele. I po propuštění pomáhali pracovníci zařízení klientům se zařazením do společnosti, s hledáním práce a ubytování. (Matoušek, 2003) Vzhledem k dnešnímu dění je to zajímavý podnět. V poslední době se o takové pomoci mluví jako o moderním přístupu a přitom fungoval už v minulosti.

Od padesátých let 20. století už se setkáváme s jednotnou sítí zařízení pro děti a mládež, která existuje dodnes, změnily se pouze názvy jednotlivých ústavů. (Matoušek, 2003) „Byly založeny záchytné dětské domovy, dětské domovy se zvýšenou výchovnou péčí, záchytné domovy mládeže a výchovné ústavy pro mládež.“ (Matoušek, 2003, s. 155)

K několika drobným změnám v názvech a organizaci došlo v sedmdesátých letech. Po těchto změnách existovala zařízení: diagnostický ústav pro děti, diagnostický ústav pro mládež, dětský výchovný ústav, dětský výchovný ústav se zvýšenou péčí, výchovný ústav pro mládež a výchovný ústav pro mládež se zvýšenou výchovnou péčí. (Matoušek, 2003)

Další úpravy proběhly v roce 2002, kdy vstoupil v platnost zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů (dále jen zákon o ústavní výchově). Systém tvoří zařízení: diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou a výchovný ústav. (Zákon č. 109/2002 Sb., 2002)

1.1.2 Ústavní výchova

Ústavní výchova může být chápána jako výchova, kterou nařizuje soud mladistvým s problémy nebo jako výchova, která probíhá v ústavech. Nejprve se budu věnovat prvnímu výkladu slova, což je institut, a až později se zaměřím na popis výchovy v ústavech.

Ústavní výchova jako institut je definována v zákoně č. 94/1963 Sb., o rodině. Může ji nařídít soud na základě návrhu od sociálně právní ochrany dětí, a to v případech, „jestliže je výchova dítěte vážně ohrožena nebo vážně narušena a jiná výchovná opatření nevedla k nápravě nebo jestliže z jiných závažných důvodů nemohou rodiče výchovu dítěte zabezpečit.“ (Zákon č. 94/1963 Sb., 1963, §46) Pokud je to nutné, může soud ústavní výchovu prodloužit až o jeden rok po dosažení zletilosti. Výchova je

možná také v zařízení pro okamžitou pomoc nebo pomocí náhradní rodinné péče. Tyto způsoby mají před nařízením ústavní výchovy přednost, a proto musí soud řádně zkoumat, zda není možné zajistit dítěti výchovu jejich prostřednictvím. „*Pominou-li po nařízení ústavní výchovy její důvody nebo lze-li dítěti zajistit náhradní rodinnou péči, soud ústavní výchovu zruší.*“ V ostatních případech je rušena na žádost orgánu sociálně právní ochrany dětí, a to tehdy, když pominou důvody pro její nařízení. Tyto důvody jsou minimálně jednou za půl roku přezkoumávány. (Zákon č. 94/1963 Sb., 1963, § 46)

V případě druhého výkladu slova uvádí Dvořák (2007), že slovní spojení ústavní výchova bývá používáno jako synonymum pro náhradní výchovnou péči. To ale není přesné, protože v České republice má náhradní výchovná péče 2 formy, a to rodinnou a ústavní. Formami náhradní rodinné péče jsou svěřením dítěte do péče jiné fyzické osoby než rodiče, pěstounská péče, poručenství (pokud poručník o dítě osobně pečuje) a osvojení. (www.mpsv.cz)

Matoušek (2008) popisuje výchovu probíhající v ústavech jako ústavní péči, což je „*péče poskytovaná klientům profesionály (popřípadě také dobrovolníky) v ústavním zařízení.*“ (Matoušek, 2008, s. 239) Klienty mohou být děti, které tam umístili zákonní zástupci nebo soud, a to buď pokud dítě vyžaduje okamžitou pomoc nebo byla dítěti nařízena ústavní nebo ochranná výchova. (<http://www.nahradnirodina.cz>)

V České republice existují v souvislosti s ústavní výchovou určité problémy. Například v důsledku nedostatečně rozvinuté neústavní péče o děti s poruchami chování dochází k jejímu nadužívání. Problémem je i výkon ústavní výchovy ve stejných zařízeních jako ochranná výchova. A další problém představuje přechod klientů ze zařízení do společnosti, protože podpora, kterou mají poskytovat státní orgány, je nedostatečná. (Matoušek, 2008)

1.1.3 Ochranná výchova

Ochrannou výchovu upravuje zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů.

Podle tohoto zákona patří ochranná výchova mezi ochranná opatření a soud jí může uložit, pokud „*o výchovu mladistvého není náležitě postaráno a nedostatek řádné výchovy nelze odstranit v jeho vlastní rodině nebo v rodině, v níž žije, dosavadní výchova mladistvého byla zanedbána, nebo prostředí, v němž mladiství žije, neposkytuje záruku jeho náležité výchovy, a nepostačuje uložení výchovných opatření.*“ Ochranná výchova trvá, dokud nepominout důvody pro její uložení nebo do dovršení zletilosti, s tím, že ji soud může výjimečně prodloužit o rok. (Zákon č. 218/2003 Sb., 2003, § 22)

Ochranná výchova může být uložena mladistvému mezi 12 a 18 lety. Dětem mezi 12 a 15 lety věku může být uložena, pokud spáchaly čin, „*za nějž trestní zákoník dovoluje uložení výjimečného trestu.*“ Pod 15 let může být uložena dítěti, které nemá zajištěnou řádnou výchovu a „*odůvodňuje-li to povaha spáchaného činu jinak trestného.*“ (Zákon č. 218/2003 Sb., 2003, § 93)

Pokud se dítě s uloženou ochrannou výchovou chová vzorně a dá se předpokládat, že v tom bude pokračovat i bez omezení, která má v důsledku ochranné výchovy, může mu ji soud změnit na ústavní výchovu nebo ho podmíněčně umístit mimo zařízení. Zrušit to může soud v případě, že dítě nedodržuje podmínky pro přeměnu či podmíněné umístění mimo zařízení. „*Obdobně postupuje soud pro mládež při přeměně ústavní výchovy na ochrannou výchovu.*“ (Zákon č. 218/2003 Sb., 2003, § 23)

1.1.4 Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy

Mezi zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy patří podle zákona o ústavní výchově č. 109/2008 Sb., diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou a výchovný ústav.

Do diagnostického ústavu jsou děti přijímány za účelem komplexního vyšetření. Podle něj a zdravotního stavu je pak dítě, zpravidla po 8 týdnech pobytu, umístěno do jednoho z ostatních zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy nebo do smluvní rodiny. Diagnostický ústav má funkci diagnostickou, vzdělávací, terapeutickou, výchovnou a sociální, organizační a koordinační. Dětský domov slouží dětem od 3 do

18 let nebo nezletilým matkám s jejich dětmi a vůči nim plní funkci výchovnou, vzdělávací a sociální. Jsou tam umístovány děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování, takže navštěvují běžné školy mimo zařízení.

Ve výchovném ústavu je péče zaměřena na děti starší 15 let se závažnými poruchami chování a nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou. Popřípadě může být zřízen (nebo alespoň jeho část) pro nezletilé matky s dětmi nebo děti vyžadující léčebnou péči. Součástí výchovného ústavu může být základní, speciální nebo střední škola. (Zákon č. 109/2002 Sb., 2002)

1.2 Dětský domov se školou

Dětský domov se školou (dále jen DDS) poskytuje péči dětem s nařízenou ústavní výchovou, uloženou ochrannou výchovou, nebo nezletilým matkám s nařízenou ústavní či uloženou ochrannou výchovou (dále bude pro zjednodušení cílová skupina nazývaná termínem děti). Podmínkou pro děti s nařízenou ústavní výchovou je přítomnost závažných poruch chování nebo přechodných či trvalých duševních poruch. (Zákon č.109/2002 Sb., 2002) Povinností zřizovatele je zřídit při zařízení základní školu, kde třída může mít maximálně 14 žáků, v případě pracovního vyučování je maximální možný počet 8 žáků. (Vyhláška č. 438/2006 Sb., 2006) Tuto školu navštěvuje většina dětí ze zařízení, ale „*pokud v průběhu povinné školní docházky pominuly důvody pro zařazení do školy zřízené při dětském domově, je dítě na základě žádosti ředitele dětského domova se školou zařazeno do školy, která není součástí dětského domova se školou.*“ (Zákon č. 109/2002 Sb., 2002, § 14) Děti jsou do DDS umístovány od 6 let do ukončení povinné školní docházky. Pokud u dítěte i po ukončení povinné školní docházky pokračují závažné poruchy chování, je přeřazeno do výchovného ústavu, jehož součástí jsou střední školy. Takové dítě totiž nemůže navštěvovat ani střední školu mimo zařízení.

Základní organizační jednotkou v DDS je rodinná skupina, ve které může být minimálně 5 a maximálně 8 dětí. Do skupin mohou být umístěny děti různého věku i

pohlaví se zřetelem na jejich výchovné, vzdělávací a zdravotní potřeby. Sourozenci bývají v jedné skupině, pokud nenastanou výchovné problémy, v takovém případě jsou umístěni odděleně. V jednom DDŠ (bez ohledu na počet budov) je možné vytvořit 2 až 6 rodinných skupin. (Zákon č. 109/2002 Sb., 2002)

Podle vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, je pro provoz rodinné skupiny uvnitř DDŠ nutností zřizovatele zajistit určité prostorové podmínky, „*jimiž jsou obývací pokoj, ložnice dětí, pokoj vychovatelů, kuchyňka a sociální zařízení*“, vnitřní vybavení (nábytek, sedací souprava, psací stoly a židle, jídelní stůl, vybavení kuchyně), materiální vybavení (oblečení, obuv, potřeby pro vzdělávání, sportovní pomůcky apod.) a podmínky pro osvětlení, topení, zásobování vodou a úklid. (Vyhláška č. 438/2006 Sb., 2006, § 2)

2 Poruchy chování

Do dětského domova se školou jsou umisťovány děti se závažnými poruchami chování, mezi které nejčastěji patří záškoláctví, lhaní, drobné krádeže, nerespektování autorit, agrese vůči sobě i ostatním apod.

Za poruchy chování je považováno takové chování, které by, kdyby ho spáchal mladistvý nebo dospělý, bylo posuzováno jako přestupek a podle toho trestáno. (Matějček, 2011) To se ovšem týká pouze dětí mladších 15 let, ale do DDŠ se mohou dostat i děti starší. Vojtová (2005, s. 84) charakterizuje poruchy chování, kvůli kterým jsou do těchto zařízení nejčastěji děti umisťovány, jako „*verbální nebo fyzickou otevřenou agresi, ničením věcí, negativismem, nezodpovědností, vzdorovitým chováním a odmítáním autority.*“ Zároveň by se měly poruchy chování podle 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-10) projevovat minimálně 6 měsíců.

Vágnerová (2004, s. 779) popisuje poruchy chování jako „*odchylku v oblasti socializace, kdy jedinec není schopen respektovat normy chování na úrovni odpovídající jeho věku, eventuálně na úrovni svých rozumových schopností.*“ V průběhu vývoje se dítě učí společenským normám, především rozlišování, které činy jsou vhodné a které ne. Zpočátku se tak děje pod dohledem rodičů, později je to otázka odpovědnosti samotného jedince. Vrcholem tohoto učení je pocit viny, který se projeví, pokud dítě udělá něco špatného. K tomu je důležitá dostatečná rozumová úroveň dítěte, kterou ovlivňují genetické dispozice, výchova rodičů i dosažené znalosti a dovednosti. (Vágnerová, 2004) Poruchy chování jsou manifestovány nevhodnými projevy k sobě i okolnímu světu, neschopností navázat a udržet vztahy s ostatními. Lidé s poruchami chování nemají empatii, naopak jsou velmi sobečtí a sebestřední. (Quay, 1987) Výskyt poruch chování je velmi těžké přesně určit, řada autorů se v kvantitě liší. Například Malá (2000) uvádí, že u dětí a adolescentů je to 15-20 % a častěji u chlapců, kde udává poměr chlapců k dívkám 4-12:1. (Malá, 2000, s. 315)

2.1 Příčiny poruch chování

Příčiny vzniku poruch chování jsou biologické a sociální. Důležitá je též úroveň inteligence. (Vágnerová, 2004)

Sociální příčiny jsou nejvýznamnější při vzniku a přetrvávání poruch chování. Mezi faktory, které nejvíce negativně ovlivňují jedince, patří rozpad rodiny, vysoká nezaměstnanost, nedostatečné vzdělání a „*subkultury, kde je delikvence akceptována*.“ (Zelinková, 2007, s. 170)

Nejdůležitějším sociálním faktorem je rodina. Patologickým jevem v rodině je neúplná rodina, rodina, která neplní všechny své funkce či anomální osobnosti rodičů, například když se rodiče neadekvátně chovají a tudíž nemohou dostatečně plnit rodičovskou roli. V takovém případě dochází k subdeprivaci. (Vágnerová, 2004; Fischer, 2008) Langmeier a Matějček (1974) rozdělili podmínky pro vznik deprivace do dvou skupin. Zaprvé, pokud má dítě nedostatek sociálně emočních podnětů v důsledku vnějších příčin, to znamená, že buď žije v neúplné rodině, rodiče jsou převážnou část dne mimo domov nebo má rodina nízký kulturní či ekonomický status. U druhého způsobu vzniku deprivace sice podněty existují, ale mezi dítětem a rodiči je vnitřní bariéra, z toho důvodu jsou dítěti nedostupné a také není možný normální vývoj. Dochází k tomu hlavně v úplných rodinách, které jsou na vysoké společenské i kulturní úrovni, ale rodiče dítěti nevěnují dostatečnou pozornost, nemají na něj čas ani k němu vytvořený vztah. Obě tyto skupiny se sice překrývají, ale následky jsou odlišné. U prvního případu, kdy dítě nemá dostatek podnětů, není tak těžké situaci napravit jako u případu druhého, kdy je překážka přímo v osobnosti rodičů.

Další negativní sociální faktor mohou představovat vrstevnické skupiny a party a to v případě, že se v nich objevuje asociální chování. Pokud je ale rodina funkční a poskytuje přijatelné zázemí, vliv party nemusí být podstatný. (Vágnerová, 2004) Problémem je, když se v partě vyskytuje zneužívání nebo závislost na psychotropních látkách a delikvence. (Fischer, 2008) Dle Vágnerové (2004) a Fischera (2008) podporuje vznik nežádoucího chování i lokální prostředí. Nejhorší situace nastávají na místech s velkou hustotou zalidnění, například na sídlištích ve městech, kde je značná

anonymita a téměř žádná sociální kontrola. Z toho vyplývá, že by na venkově měl být menší výskyt poruch chování v důsledku toho, že se většina obyvatel zná. Tudíž je tam sociální kontrola vyšší.

Biologické faktory ovlivňující vznik poruch chování mohou mít původ v porušení CNS, ať už v důsledku prenatálního a perinatálního poškození, zánětu mozku a úrazu hlavy. Jedinci s takovým porušením CNS se často nedokážou řádně ovládat, jsou emočně labilní a impulzivní, takže je u nich lehčí vyvolat nevhodnou reakci, např. výbuch agresivity. (Vágnerová, 2004) Podle Fischera (2008) patří dále mezi biologické faktory určitý způsob reakcí, který záleží na temperamentu daného jedince a pohlaví. Častěji dochází k poruchám chování u mužů, což může mimo jiné způsobovat jejich pohlavní hormon testosteron. Vágnerová (2004) i Fischer (2008) se shodují na tom, že děti s poruchami chování mají v průměru nižší úroveň inteligence. V důsledku toho mohou být děti ve škole neúspěšné, a proto se u nich mohou objevovat poruchy chování související se školou, jako je záškoláctví, vzdorovitost, negativismus apod. Na druhé straně mohou být i jedinci s poruchami chování s nadprůměrnou úrovní mentálních schopností, v takovém případě často vznikají negativním působením rodiny.

2.2 Rozdělení poruch chování

Poruchy chování můžeme klasifikovat různými způsoby. Vágnerová (2004, s. 792) je dělí například „*podle závažnosti nebo charakteru poruchového chování.*“ Podle charakteru je dále dělí na neagresivní a agresivní poruchy chování. Neagresivní poruchy jsou například toulky a útěky, lhaní nebo záškoláctví. Agresivní chování už určitým způsobem narušuje a omezuje práva ostatních. Tyto dvě formy poruch chování nejsou jasně oddělené a mohou se vzájemně prolínat.

Agrese je „*chování, které cíleně směřuje ke způsobení negativních důsledků jiné osobě s úmyslem poškodit ji.*“ (Výrost, 2008, s. 268) Je to chování, nikoli přemýšlení, plánování či představování si, jak udělat něco špatného. Můžeme ji rozdělovat podle několika kritérií. Z hlediska formy jde o agresi fyzickou či verbální a přímou či

nepřímou. Podle povahy a příčin je možné ji dělit na afektivní a instrumentální. Afektivní neboli zlostná, impulzivní či hostilní má většinou reaktivní podobu a souvisí se zlostí. Jedinec jejím prostřednictvím reaguje na nějaký podnět, který v něm vyvolává odpor či zlost. Cílem takového chování je především zranit. Naproti tomu instrumentální agrese je vedlejší produkt při dosahování jiných cílů. Nedochází k ní vlivem zlosti ani vyprovokováním od budoucí oběti. Příkladem můžou být míčové hry, kdy hráč neváhá zranit protihráče, aby zabránil prohře. V poslední době se toto rozdělování rozšířilo ještě o tyranizování, obtěžování, šikanování. Jde o dlouhodobější, opakované ubližování a hlavním znakem je rozdílnost v síle tyranizátora a oběti. Cílem je ubližování, ale může být i prostředkem k dosažení jiných cílů (instrumentální charakter). (Výrost, 2008)

Dalším způsobem je dělení podle stupně společenské závažnosti neboli kontinuity. Prvním stupněm je chování disociální, které se projevuje nespolečenskostí a nepřiměřenými způsoby, dá se ale zvládnout určitými pedagogickými postupy. Setkáme se s ním hlavně v rodině nebo škole, kde se jedná o porušení školního řádu, negativismus, neposlušnost či vzdorovitost. (Renotiérová, 2006) Fischer (2008) dále upozorňuje, že je možné toho chování vnímat jako upozornění na další možný negativní vývoj osobnosti. Avšak pokud se odhalí včas a správně se zasáhne, je možné ho úplně eliminovat.

Druhým stupněm je chování asociální. Jedinec s touto poruchou se velmi odlišuje od společnosti způsobem chování, které porušuje její nepsané normy, ale ještě neporušuje právní předpisy. Takový člověk většinou ubližuje sám sobě, a to například touláním, útekami, záškoláctvím, různými závislostmi nebo sebepoškozováním. (Renotiérová, 2006) V případě těchto poruch je potřebný zásah specialistů, ať už speciálních pedagogů nebo psychologů, a také se zapojují speciální instituce, jako jsou poradny nebo léčebny. (Fischer, 2008)

Poslední, třetí stupeň je antisociální chování. Jde o protispolečenské chování, kdy jedinec škodí sobě i společnosti a ohrožuje také lidský život ostatních. Často mu předchází asociální chování. Jedinec s antisociálním chováním porušuje zákony, a proto je nutná reedukace ve specializovaných zařízeních prostřednictvím ústavní nebo

ochranné výchovy, případně trestu odnětí svobody. Příkladem jsou krádeže, loupeže, sexuální delikty, ale i agresivita, terorismus, organizovaný zločin a vražda. (Renotírová, 2006; Fischer, 2008)

V medicínských a psychologických oborech se uvádí rozdělení podle MKN-10, které je založeno na projevech poruch chování vůči určitému prostředí. Jednotlivé poruchy charakterizuje Malá (2000):

F91.0 - porucha chování vázaná na vztah k rodině, kdy se jedinec disociálně či asociálně chová pouze vzhledem k rodině. Členům nebo jedné konkrétní osobě z rodiny krade a ničí cennosti i ostatní věci, ale může také zakládat ohně v rodinných nemovitostech (bytech, domech, chatách). Podstatné při diagnostikování této poruchy jsou normální vztahy k ostatním lidem.

F91.1 - nesocializovaná porucha chování, jedinec je samotářský a agresivní k ostatním, většinou vrstevníkům. Jde o disociální chování, které často vede k antisociálnímu. Projevuje se hrubostí, vydíráním, rvačkami, útoky, vandalismem, v nejhorším případě hrozí ublížení na zdraví či loupežná přepadení, kdy dochází k hrubému násilí za pomoci všech možných zbraní. Takoví jedinci jsou neoblíbení, izolují se od vrstevníků, chybí jim empatie ke všemu živému, občas můžou navázat s někým vztah, ale nikdy nebudou důvěřovat.

F91.2 - socializovaná porucha chování, se projevuje u dětí, které jsou členy skupin. Zde je nevhodné chování páčáno celou skupinou, dochází ke skupinovým krádežím, někdy i k týrání. Takoví jedinci mívají špatný vztah k autoritám a škole, proto se objevuje i záškoláctví, a to vše za součinnosti lidí ze skupiny.

F91.3 - opoziční vzdorovité chování, pouze u dětí do deseti let věku, příčiny jsou často v neúplné rodině, nevhodném prostředí a souvisí s problémy ve škole. Tato porucha buď vymizí, nebo se přemění v poruchu socializovanou či nesocializovanou. Příznaky jsou vzdorovitost, neposlušnost, neovladatelnost, podrážděnost, odpor k autoritám, hrubost, trápení a obviňování druhých. Děti trpí poruchami nálad, jsou hádavé, nechtějí plnit povinnosti, nepřijímají kritiku, jsou vůči ní přecitlivělé a podezřívavé, často se mstí.

2.3 Psychologická a sociální charakteristika cílové skupiny

Jedinci s poruchami chování se projevují odlišným uvažováním a chováním, které je typické určitými emočními reakcemi.

Jejich nevhodné chování má většinou příčiny v odlišném citovém prožívání. „*Jakkoli vzniklá emocionální disharmonie predisponuje k nestandardnímu reagování, tudíž i ke vzniku problémového chování.*“ (Vágnerová, 2004, s. 784) Děti jsou často emočně napjaté, mají pocity nevyrovnanosti a nepohody, tím pádem jsou nespokojené, více úzkostné a rozmrzelé. K takovým stavům přispívá citová deprivace, ke které dochází, když dítě prožívá citovou chladnost a nemá kladné emoční prožitky. Dětem jde hlavně o vlastní uspokojení, nedokážou se ho vzdát, a to bez ohledu na ostatní. Často podstatně hůř snáší zátěž, méně se ovládají a jsou impulzivní. Nezvládají odhadnout situaci a k ní vhodné chování, protože si neuvědomují, jaké to může mít následky. (Vágnerová, 2004)

O neschopnosti odložit vlastní uspokojení píše i Matoušek (2003). Uvádí, že delikventní jedinci upřednostňují uspokojení ihned i přesto, že oddálené uspokojení by jim přineslo větší zisk. Proto je popisuje jako osoby jednající podle hesla „*Lepší vrabec v hrsti než holub na střeše.*“ Dále uvádí, že si takové osoby, zřejmě kvůli odlišnému vnímání světa a specifickým rozumovým schopnostem, tvoří nereálné vize o budoucnosti a hlavně neadekvátně optimistické.

Dalším problémem je u dětí s poruchami chování narušené sebehodnocení, které se pohybuje mezi dvěma extrémy. (Vágnerová, 2004) U většiny těchto jedinců se vyskytuje nízké sebehodnocení. V mírnějších formách o sobě nemají jasnou představu a vnitřně se potýkají s mnoha protiklady, proto jsou v oblasti sebehodnocení zmatení. V případě horších forem už si jedinec sám sebe neváží. Ve zbylých případech se setkáváme naopak s velmi vysokým sebehodnocením, které je často spojováno s agresivitou během obrany vlastní osoby. (Matoušek, 2003) Chování, které je důsledkem jednoho z typů sebehodnocení, může vyrovnávat vnitřní problémy té osoby. Proto je možné chápat projevy vysokého sebehodnocení jako obrannou reakci. Děti s poruchami chování se většinou neztotožňují se společenskými normami. Chybí jim

jakákoli prevence v podobě pocitů viny, proto jim porušování těchto norem nepřijde závažné. Spíše obdivují své kamarády ze stejné sociální skupiny za nerespektování a pohrdání společenskými normami a hodnotami. (Vágnerová, 2004)

Komunikace a způsob, jak děti s poruchami chování řeší konflikty, jsou také rozdílné než u dětí bez těchto poruch. Nejsou příliš schopny vnímat obsah a smysl chování ostatních a při řešení problémů jsou často agresivnější. (Matoušek, 2003)

Problémy se objevují i ve vztazích k ostatním lidem. Opět se dostáváme k tomu, že děti s poruchami chování jsou sebestředné a soustředí se výhradně na okamžité vlastní uspokojení. Nerespektují práva ostatních, jsou k nim necitlivé, většinou se chovají lhostejně a hrubě. Navíc nemají potřebu nebo nechápou, proč by měly měnit své chování, aby si udržely dobré vztahy s ostatními. Proto bývají neoblíbené a odsuzovány ze strany druhých je v tomto bezohledném chování utvrzuje. Tudiž za všechno mohou ostatní, vlastní vinu si nepřipouští. (Vágnerová, 2004) Většinou tyto problémy vznikají v důsledku špatných vztahů ve vlastní rodině. Děti často nepociťovaly kladný emoční vztah od rodičů, díky kterému by měly pozitivní zkušenosti i schopnost vcítění. (Vágnerová, 2001) Aby měly děti nějaké zázemí, stávají se členy part. Parta totiž „*dítěti poskytne pocit podpory a sounáležitosti.*“ (Vágnerová, 2004, s. 787) V různých problémových partách pak vůdce využívá toho, jaký vliv má na děti, které pocházejí z dysfunkčních rodin. Uvnitř skupiny mohou vzniknout vlastní pravidla a normy, která jsou v rozporu s pravidly majoritní společnosti. Členové často přestanou fungovat běžným životem mimo skupinu, přestanou studovat, pracovat apod. Volný čas tráví v hospodách, barech, hernách či na diskotékách. Postupem času jim dojdou prostředky, a tak si je začnou obstarávat drobnými krádežemi. Takové typy delikventních part mají v našich podmínkách největší zastoupení. (Matoušek, 2003)

Jedinci, kteří se někdy dopustili něčeho nežádoucího a prošli či procházejí speciálním zařízením, jsou většinou stigmatizováni. Společnost jim nedůvěřuje nebo je úplně odmítá, což snižuje jejich motivaci změnit své chování. Navíc v důsledku selhání ve škole mají tyto osoby mizivou šanci na lepší práci a tím pádem i na lepší život z hlediska ekonomického a sociálního postavení. (Vágnerová, 2004)

3 Výchovní systémy

Pojmem výchovný systém označuji soubor pedagogických cílů, prostředků a metod, které využívány v procesu resocializace v DDŠ a jsou zakotveny ve vnitřních předpisech zařízení.

3.1 Legislativa

Hlavním legislativním podkladem pro tvorbu pravidel v dětských domovech se školou je zákon o ústavní výchově. Jednou z částí tohoto zákona jsou práva a povinnosti dětí. Pro dítě s nařízenou ústavní výchovou z něj kromě základních lidských práv (např. právo na respektování lidské důstojnosti, právo na vytvoření podmínek pro dosažení vzdělání) vyplývá právo na umístění společně se svými sourozenci, právo na porady se svým obhájcem či opatrovníkem bez dalších osob (včetně dopisování si s nimi bez kontroly obsahu), právo na účast při činnostech a aktivitách v rámci výchovného programu, pokud to není pozastaveno opatřením ve výchově, právo na podávání žádostí, stížností či návrhů a právo požadovat odeslání takových podání pro orgány zabývající se sociálně-právní ochranou dětí v následujícím pracovním dni bez kontroly obsahu, právo vyjádřit se k zamýšleným a prováděným opatřením, právo na soukromý rozhovor s pověřenými osobami státních orgánů, právo vyjádřit ke svému hodnocení, právo znát stav svých financí, právo udržovat kontakt s osobami odpovědnými za výchovu, přijímat návštěvy i jiných osob a chodit na samostatné vycházky (děti starší 7 let), pokud to není pozastaveno negativním opatřením ve výchově a nakonec právo na pomoc a podporu po ukončení pobytu v zařízení. Děti s uloženou ochrannou výchovou se týkají stejná práva kromě práva na samostatné vycházky a práva na návštěvy jiných osob.

Povinnosti jsou stejné jak pro děti s nařízenou ústavní výchovou, tak s uloženou ochrannou výchovou, a patří mezi ně dodržování pravidel (včetně pravidel k ochraně bezpečnosti a zdraví), plnění pokynů od zaměstnanců, slušné chování a udržování

čistoty. Dále musí děti na výzvu ředitele poskytnout doklady o svých příjmech, uschovat nebezpečné předměty po dobu pobytu v zařízení a nechat se vyšetřit, zda nejsou pod vlivem návykových látek, pokud je to nutné, musí strpět i odběr krve. (Zákon č. 109/2002 Sb., 2002)

Práva a povinnosti dětí mohou být rozšířeny o další body, ale tak, aby nebyly s rozporu se zákonnými normami, které řeší například bezpečnost práce nebo hygienické podmínky. Zařízení si tak sama mohou zvolit způsob hodnocení dětí, délku vycházek, denní režim apod.

Další důležitou součástí zákona č. 109/2002 Sb. jsou opatření ve výchově. Ta jsou rozdělena do dvou kategorií – v případě porušení pravidel tzv. negativní či záporná opatření a za snahu nebo vhodné chování jsou to tzv. pozitivní či kladná opatření. „Za prokázané porušení povinností může být dítěti

- a) *odňata výhoda ...,*
- b) *sníženo kapesné v rozsahu stanoveném tímto zákonem,*
- c) *s nařízenou ústavní výchovou omezeno nebo zakázáno trávení volného času mimo zařízení v rozsahu stanoveném vnitřním řádem,*
- d) *odňata možnost zúčastnit se činnosti nebo akce organizované zařízením nad rámec vnitřního řádu zařízení,*
- e) *odňata možnost účastnit se atraktivní činnosti či akce,*
- f) *s nařízenou ústavní výchovou zakázány návštěvy, s výjimkou návštěv osob odpovědných za výchovu, osob blízkých a oprávněných zaměstnanců orgánů sociálně-právní ochrany dětí, a to na dobu nejdéle 30 dnů v období následujících 3 měsíců*

Za příkladné úsilí a výsledky při plnění povinností nebo za příkladný čin může být dítěti

- a) *prominuto předchozí opatření,*
- b) *udělena věcná nebo finanční odměna,*
- c) *zvýšeno kapesné v rozsahu stanoveném tímto zákonem,*

d) *povolena mimořádná návštěva kulturního zařízení, mimořádná vycházka, mimořádná návštěva nebo přiznána jiná osobní výhoda.*“ (Zákon č. 109/2002 Sb., 2002, § 21)

U dětí s uloženou ochrannou výchovou jsou pozitivní opatření ve výchově upravena. Dítěti, které plní řádně všechny své povinnosti, může být:

- a) *povolena samostatná vycházka mimo zařízení na dobu nejvýše 12 hodin, lze-li mít důvodně za to, že tím nebude ohrožen účel výkonu ochranné výchovy,*
- b) *povoleno přijetí návštěvy jiných osob než osob odpovědných za výchovu, osob blízkých a oprávněných zaměstnanců orgánu sociálně-právní ochrany dětí, není-li to v rozporu s účelem výkonu ochranné výchovy; v odůvodněném případě může být návštěva uskutečněna se zrakovou, případně i sluchovou kontrolou zaměstnancem zařízení.*“ (Zákon č. 109/2002 Sb., 2002, § 21)

3.2 Resocializace

Jedním ze záměrů zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy je resocializace dětí. V odborné literatuře se jako synonymum pro resocializaci objevuje pojem převýchova či převýchovný proces a cílem jejího působení „*je optimalizace životních perspektiv*“ dítěte s poruchami chování. (Pipeková, 2006, s. 358) Matoušek (2008, s. 174) uvádí, že jde o „*návrat ke společensky přijatelnému způsobu chování u lidí, kteří se od něj odchýlili.*“ Během resocializace musí dojít ke změnám jak postojů, tak hodnot. Pro výsledek je důležitá přiměřenost a také to, jak klient resocializační program přijímá. Aby klient cíle resocializace akceptoval a aktivně se zapojoval do pedagogických aktivit, je nutná motivace a poskytnutí jiného pohledu na život. Dlouhodobá efektivnost resocializace záleží na vhodné následné péči. (Matoušek, 2008) Nejvýznamnější částí resocializace je reedukace, dále poradenství a diagnostika. Diagnostika hlavně v oblasti poznávání jedince a slouží také jako zpětná vazba pro pedagoga. (Vojtová, 2004)

Úspěšnost tohoto procesu ovlivňuje například věk převychovávané osoby, zda si jedinec uvědomuje problém, jaké má životní zkušenosti, z jakého je prostředí, míra jeho motivace, vůle a vytrvalosti. (Průcha, 2009a)

3.3 Výchovní cíle

Výchovou rozumíme „*záměrné působení na osobnost člověka s cílem dosáhnout pozitivních změn v jejím vývoji.*“ (Průcha, 2009a, s. 345) Výchova je nejdůležitější složka v procesu socializace, neboť poskytuje vychovávanému určité normy a vzorce chování, ale také hygienické návyky. (Průcha, 2009b) Výchova jako záměrný proces má vždy cíle, tj. „*zamýšlené změny v rozvoji individua, kterých je dosahováno prostřednictvím výchovně-vzdělávacích aktivit.*“ (Průcha, 2009c, s. 132) Kalhous (2002) je dělí podle použitelnosti na kognitivní, afektivní a psychomotorické. Výukové cíle by měly splňovat několik požadavků. V první řadě musí být komplexní, tzn. zaměřené na oblast kognitivní, afektivní a psychomotorickou. Dále je nutná konzistentnost cílů neboli vnitřní vazba mezi cíli nižšími a vyššími. Nižší musí být podřízeny vyšším a podmínkou pro dosažení vyššího cíle je prvotní dosažení cíle nižšího. Kontrolovatelnost je dalším z požadavků. „*Na základě pozorovatelné činnosti žáků*“ lze zjistit, zda bylo dosaženo plánovaných změn v rozvoji jedince. (Kalhous, 2002, s. 277) Podmínky kontrolovatelnosti jsou aplikovatelné pouze na kognitivní a psychomotorické cíle, protože afektivní cíle jsou dlouhodobou záležitostí a je těžké posoudit, jak moc došlo k jejich zvnitřnění. A posledním požadavkem je přiměřenost výukových cílů. Je nutné, aby byly cíle náročné, ale zároveň, aby je dokázala splnit většina žáků.

Podle Kohoutka (1996) musíme při výchově problémových žáků zvolit správný přístup ke konkrétnímu jedinci. Sám proto rozdělil příznaky problémového chování do několika skupin. Vzhledem k tématu mé bakalářské práce se zaměřím jen na některé. V DDŠ jsou asi nejpočetnější skupinou jedinci s disociálním vývojem osobnosti, často se tam také objevují děti s disharmonickým vývojem osobnosti nebo děti sociálně

zanedbané. Každé takové dítě potřebuje porozumění a péči, někdy dokonce léčení a hlavně psychoterapii. (Čáp, 2007)

V pedagogice se rozlišuje výchova podle toho, na kterou složku osobnosti působí. (Průcha, 2009b) Pro převýchovu dětí v DDŠ je zásadní výchova morální a sociální.

Morální výchova utváří či přetváří systém hodnot a postojů daného jedince. (Kalhous, 2002) Je to velmi složitý proces, který probíhá celý život, ale v případě selhání jedince je možné ji brát jako jakousi sankci. Cílem této výchovy je „*autonomní, vnitřně integrovaná, svobodná a zodpovědná osobnost, která uvědoměle mravně jedná na základě svého vnitřního přesvědčení a v souladu se společensky přijatými mravními normami.*“ (Střelec, 2006, s. 60)

Sociální výchova má za cíl vychovat jedince schopného plnit sociální role a být prospěšný pro společnost. S tímto cílem souvisí i cíl individuální, který je zaměřený na rozvoj osobnosti. (Svobodová, 2007)

Afektivní cíle se dají využít u obou oblastí výchovy (mravní i sociální). Kalhous (2002) uvádí dvě klasifikace těchto cílů, a to podle D. B. Kratwohla a B. Niemierka. První z nich (podle Kratwohla) je rozdělena do 5. kategorií, jedná se o:

1. *přijímání (vnímavost),*
2. *reagování,*
3. *oceňování hodnoty,*
4. *integrování hodnot (organizace),*
5. *integrace hodnot v charakteru.* (Kalhous, 2002, s. 284)

Během přijímání jde o to, do jaké míry je jedinec schopný a ochotný vnímat určité působení. Tato kategorie se dále dělí podle toho, jak jedinec působení přijímá, zda jde o pasivní vztah, jedinec působení toleruje nebo mu věnuje pozornost. Reagování už znamená určitou aktivitu jedince, který se bez averze podrobuje daným pravidlům chování. Když jedinec dosáhne třetího stupně – oceňování hodnoty, mají pro něj některá fakta vnitřní hodnotu, protože je považuje za užitečná a chování se tak stává stabilnější. Je to základ pro aktivní vnitřní kontrolu vlastního jednání. Jelikož se občas k jedné situaci vztahuje více než jedna hodnota, je potřeba spojit některé hodnoty do skupin, určit mezi nimi vztah a vytyčit ty dominantní. Kdyby k tomuto integrování hodnot

nedošlo, mohlo by chování jedince působit nepředvídatelně. A konečně pátá kategorie znamená, že „*hodnoty získávají pevné místo v hodnotové hierarchii jedince.*“ (Kalhous, 2002, s. 285) Jedinec má hodnoty tak zvnitřněné, že již není třeba citového podnětu k tomu, aby bylo vyvolané určité chování.

B. Niemierko ve své klasifikaci afektivních cílů vycházel z Krathwohlovy, ale zjednodušil ji a uspořádal tak, aby se dala lépe využít. Rozdělil ji na dvě základní úrovně, které se dále člení. V první úrovni jde o účast na činnosti a podjímání se činnosti. Při účasti se jedinec nevyhýbá určité činnosti, ale ani se jí nezúčastní dobrovolně, jde o pouhé přizpůsobení. Během podjímání jde o samostatný začátek určitého druhu činnosti a vnitřní účast na jejím vykonávání. Druhá úroveň se dělí na naladění k činnosti a systém činnosti. Pokud je jedinec kladně naladěn k činnosti a vykonává ji důsledně, pak se mu snadněji zvnitřňuje, ale chybí mu širší zobecnění ve vztahu k ní. Systém činnosti znamená, že jedinec má harmonicky uspořádanou soustavu zásad jednání k určitým druhům činností. Tato soustava je natolik internalizována, že ji jde považovat za rysy osobnosti. (Kalhous, 2002)

3.4 Výchovné prostředky a metody

Výchovné prostředky můžeme definovat jako „*nástroje umožňující dosažení výchovných cílů.*“ (Svobodová, 2007, s. 73) Pokud jsou každodenní jevy a předměty z běžného života použity za účelem dosažení výchovného cíle, stávají se z nich výchovné prostředky. Mezi výchovné prostředky můžeme zařadit i výchovné metody, kterými například jsou „*přesvědčování, příklady a vzory, ideály, příkazy, zákazy, pravidla, režim, hodnocení, ocenění, tresty, odměny, vytváření speciálních situací, využívání běžných situací, pomoc a spolupráce vychovávaných, hraní rolí, dramatizace, inscenace.*“ (Svobodová, 2007, s. 102)

Jako nejdůležitější metoda bývá uváděna metoda vysvětlování a přesvědčování. Dítě by mělo vědět, „*co se po něm žádá, co je považováno za žádoucí a proč.*“ (Svobodová, 2007, s. 133) Také by mělo vědět, že požadavky, které jsou na něm

vyžadovány, jsou správné. Potom lépe dochází k jejich zvnitřnění a splnění. Tato metoda by nemohla fungovat, pokud by vychovatelé nerespektovali metody příkladu.

Další důležitou metodou je metoda režimu. Prostřednictvím ní se u dětí vytváří návyky určitého jednání a chování, protože se musí podřídit pravidelnosti činností. Žádoucí chování a jednání je nutné neustále opakovat, aby byl vytvořen zvyk. K tomu se využívá metoda cvičení.

Nezbytné pro fungování předchozích výchovných metod je samozřejmě kontrola toho, jak dítě plní požadavky. Nesmí ale docházet k projevům nedůvěry, ty by mohly vyvolat negativní reakce nebo by vedly k pozdější nesamostatnosti jedince. (Svobodová, 2007) Požadavky, které zadává vychovatel, jedinci napomáhají k pochopení norem jak právních, tak morálních a pravidel soužití s ostatními, tedy požadavky dané konkrétní společností. (Čáp, 2007) Kontrola je většinou doprovázena hodnocením. Kladné hodnocení, jako je pochvala či odměna, vyvolává u vychovávaného pocit uspokojení a radosti, tím pádem i snahu dosáhnout těchto pocitů opakovaně. Záporná hodnocení naopak vedou k zahanbení či výčítkám svědomí, a proto se jim jedinec snaží vyhnout. Mezi záporná hodnocení patří napomenutí nebo trest. Hodnocení je velmi individuální, vychovatel by měl dítě dobře znát a vědět, co ho nejvíc motivuje. (Svobodová, 2007) Pokud je výchova realizována pouze pomocí odměny a trestů, může docházet k nepříznivým následkům. Výchova založená spíše na odměnách má sice lepší výsledky než výchova založená na trestech, ale i přesto nemusí mít odměny jednoznačný účinek. Větší efekt mají hlavně odměny morální, tzn. pochvaly, projevy sympatie či kladné hodnocení. Skinner ve svých experimentech zjistil, že nadužíváním pochval může dojít k zevšednění. Pokud má trest formu zákazu nějaké oblíbené činnosti, může to mít negativní vliv na další rozvoj dítěte, hlavně jde-li o zákazy kroužků. Dochází tak k frustraci a dítě ztrácí hodnotný způsob využívání volného času. Trestání prací či učením navíc narušuje motivaci, proto je to velmi nevhodné. Nejvhodnějším způsobem je metoda přirozených následků. Dojde-li k nevhodnému chování nebo činu, následuje takové potrestání, které je jedinec schopný pochopit jako nechtěný následek toho, co udělal. Například když dítě počmárá zeď, tak jí musí uvést do původního stavu, v tomto případě natřít. Samozřejmě je nutné, aby trest

odpovídal fyzickým dovednostem jedince. Tato metoda umožňuje dítěti pochopit, co vlastně učinilo a jaké to má následky. (Čáp, 2007)

3.5 Sociální práce se skupinou

Cílem sociální práce se skupinou je „*zlepšení kvality života celé skupiny nebo podpora individuálních potřeb členů skupiny (navození změny v chování, rozvoj sociálních dovedností, posílení sebedůvěry apod.)*.“ (Matoušek, 2008, s. 190) Sociální skupiny mají pro jedince hned několik významů. Zprostředkovávají působení společnosti, formují jedince a dotváří sociální rysy osobnosti, mají vliv na výkonnost jedince a uspokojují sociální potřeby. (Řezáč, 1998) Při práci se skupinou se uplatňuje mnoho různých postupů, důležité je, aby sociální pracovník předem zvážil, které metody jsou nejvhodnější. Nejčastěji jsou to hry, experimentální cvičení, videotrénink či diskuse. (Navrátil, 2001). K dalším metodám patří přehrávání rolí, názorná instruktáž a výměna informací k tématu. (Matoušek, 2008)

Při práci s problémovou mládeží, jako je tomu v dětských domovech se školou, je důležité, aby měl program jasnou strukturu a cíl, který musí být jasný jak klientům, tak jejich nejbližším. Do programu by mělo být zahrnuto i uspokojování významných klientových potřeb a spolupráce s jeho nejbližšími, ale tyto potřeby a osoby by měly být v souladu s etiologií delikventního chování. Cílem programu by měla být i podpora jedincova sebehodnocení a rozvíjení jeho sociálních dovedností. (Matoušek, 2005)

4 Porovnání výchovných systémů

4.1 Metodika

Jak jsem již uvedla v úvodu této práce, je mým cílem porovnat dva specifické výchovné systémy v dětských domovech se školou. Prvním nezbytným krokem tedy bylo vybrat vhodné výchovné systémy, na něž zaměřím svoji pozornost. Hlavním kritériem byla jejich vzájemná rozdílnost vycházející z odlišného pojetí pedagogické činnosti, např. ve způsobu hodnocení dětí, v organizaci výchovné práce nebo v systému odměn a trestů. Výchovné systémy zakotvené ve většině zařízení ve vnitřním řádu jsem získala prostřednictvím internetu na webových stránkách jednotlivých dětských domovů se školou. Na základě výše uvedených kritérií jsem vybrala výchovné systémy zařízení, které budu v následujícím textu nazývat DDŠ A a DDŠ B. Jejich základní údaje neuvádím z etických důvodů, aby nebylo možné jejich zveřejnění ve spojení s některými uvedenými informacemi brát jako poškozování dobrého jména organizace.

Poté, co jsem vybrala dvě vhodná zařízení, respektive jejich výchovné systémy, jsem kontaktovala vedoucí pracovníky a požádala je o spolupráci. V obou případech jsem se setkala s kladnou odezvou.

Proto, abych mohla výchovné systémy vzájemně porovnat, jsem je musela nejprve podrobit důkladné analýze. Pro tento účel jsem se rozhodla oba výchovné systémy zpracovat do podoby případové studie jakožto „*detaillní studium jednoho případu nebo několika málo případů*“ (Hendl, 2005, s. 104), přičemž využiji veškeré relevantní a reálně dostupné zdroje dat a metody jejich sběru. Vzhledem k charakteru zařízení a jejich organizaci jsem zvolila metody analýzy obsahu dokumentů, dotazování, konkrétně techniku polostrukturovaného rozhovoru, a zúčastněné pozorování.

Základem je analýza vnitřních řádů obou DDŠ (viz příloha č. 4 a 5), při které jsem se zaměřila hlavně na to, co obsahují. Zda je tam přesně rozepsán režim dětí, jakým způsobem probíhá jejich hodnocení, či do jaké míry jsou rozepsány výchovně vzdělávací činnosti. Tento rozbor mi dále pomohl při vytváření otázek do rozhovorů s dětmi, pracovníky a s řediteli zařízení.

Důležitou roli hraje i teoretická část mé bakalářské práce, o kterou se opírám při samotném výzkumu. Vycházela jsem z ní hlavně při tvorbě otázek do rozhovorů. K mému výzkumu jsem využila polostrukturované rozhovory, protože jejich prostřednictvím je možné získat velké množství informací. Takový rozhovor je náročnější na přípravu na rozdíl od nestrukturovaného rozhovoru, je zde nutné „*určité schéma, které je pro tazatele závazné*“ (Miovský, 2006, s. 159). Takže kromě předem připravených otázek (viz příloha č. 1, 2 a 3), jsou dále kladeny různé doplňující otázky, které mají odpověď zpřesnit či prohloubit informace. V zařízení DDŠ A jsem udělala rozhovor s 5 vychovateli. Všichni v zařízení pracují více než 2 roky a většina z nich předtím v podobném zařízení nepracovala. A v zařízení DDŠ B to byli 4 vychovatelé, z toho jeden byl vedoucí vychovatel. Mluvila jsem s vychovateli, kteří tam pracují v rozmezí jednoho roku až několika desítek let a také s vychovatelem, který je tam pouze měsíc.

Ve snaze získat co největší množství dat, které by mi umožnilo vytvořit dostatečně plastický obraz jednotlivých výchovných systémů, jsem se rozhodla využít také metodu zúčastněného pozorování. Důvodem bylo, že, jak uvádí Švaříček (2007, s. 143), „*zúčastněné pozorování umožňuje pochopit celý kontext, ve kterém se situace odehrávají, neboť to je důležité pro pochopení studovaného problému v celé jeho šíři.*“ Při realizaci pozorování jsem prováděla reduktivní deskripci, která je „*strukturovaná a zaměřená na dopředu vytyčené oblasti*“. (Miovský, 2006, s. 150) Soustředila jsem se zejména na to, jak je v praxi pro děti ten který výchovný systém pochopitelný, jak reagují na realizaci opatření prováděná v souladu s výchovným systémem, jak je v běžném provozu realizován systém hodnocení a jak mají děti zajištěnu možnost vyjádřit se k výchovnému systému a opatřením vůči nim uplatňovaným.

4.2 DDŠ A

Dlouhodobé fungující zařízení se nachází asi 5 km od krajského města. Spadá pod nedaleký diagnostický ústav (dále jen DÚ), jehož ředitel pak jmenuje svého zástupce,

který řídí DDS. Zástupce je pak „nadřízen vedoucí vychovatelce, vedoucí učitelce, vedoucí školní jídelny, sociální pracovníci, etopedovi a provozním zaměstnancům (uklizečka a řidič – údržbář). Vedoucí vychovatelka zodpovídá za výchovnou oblast a je nadřízena ostatním vychovatelům a asistentům vychovatele.“¹ Maximálně může být v zařízení 24 dětí, které jsou rozděleny do 3 rodinných skupin. Každá rodinná skupina má k dispozici svůj obývací pokoj, kuchyňku, sociální zařízení a pokoje. Společně pak využívají počítačovou učebnu, jídelnu, hernu (s pingpongovým stolem) a hřiště venku před zařízením.

Základním dokumentem upravujícím výchovný systém je vnitřní řád. Ten si zařízení vypracovává samo, a to převážně podle zákona o ústavní výchově. Vnitřní řád obsahuje základní informace o zařízení, podmínky pro přijímání, přemísťování či propouštění dětí, práva a povinnosti dětí i zaměstnanců, informace o ubytování, stravování, financích dětí či postup při útěku dítěte. To vše je především ze zákona, samo zařízení pak do vnitřního řádu připravuje denní režim dětí a rozpracovává organizaci výchovně vzdělávacích činností.

Výchovně vzdělávací činnost je rozdělena do 3 etap. První etapou je etapa adaptační, která trvá maximálně 4 týdny. Během této doby je dítě seznámeno s chodem zařízení a je mu etopedem vypracován „Program rozvoje osobnosti dítěte“, který je dvakrát ročně konzultován s odborníkem z DÚ. Následuje etapa převýchovná. Ta je realizována podle „Programu rozvoje osobnosti dítěte“ a jejím cílem je resocializace a reedukace dítěte. V celém reedukačním procesu je nejdelší, proto musí být její průběh a úspěšnost průběžně vyhodnocována a aktualizována. Třetí etapa – integrační a zkušební období připravuje děti na přechod do běžného prostředí zejména v oblasti sociálních dovedností a vztahů.

Výchovná činnost je zaměřena na základní společenské a hygienické návyky, rozvoj osobnosti, přípravu na vyučování a zájmové činnosti. Tuto činnost má na starosti vedoucí vychovatelka, která dále schvaluje týdenní výchovné plány rodinných skupin, individuální plány jednotlivých dětí a s dalšími odborníky konzultuje jejich účinnost.

¹ Veškeré přímé citace v podkapitole 4.2 pocházejí z vnitřního řádu DDS A (viz příloha č. 4). Bližší údaje o dokumentu neuvádím z důvodu zachování anonymity DDS.

Skupinová a individuální terapie probíhá ve všech etapách převýchovného procesu, její přípravu a realizaci má na starost etoped. Využívá se nejen při diagnostice poruch chování, ale je velmi důležitá v celém převýchovném procesu.

Vzdělávání je realizováno v základní škole nebo základní škole praktické zřízené v zařízení. Žáci mají k dispozici 3 třídy nebo je možné využít další prostory zařízení (počítačovou učebnu, hřiště, kuchyňky). „*Učitelé je vedou k dodržování zásad společenského chování a jsou jim osobním příkladem.*“ Chování žáků je po vyučování hodnoceno podle systému hodnocení.

Zájmová činnost může probíhat externě – ve spolupráci se sportovními kluby či domy dětí a mládeže. Interně formou nabízených zájmových kroužků, o kterých jsou vedeny záznamy. Mezi zájmové činnosti patří i terapeutické aktivity dětí.

Dalším důležitým bodem vnitřního řádu je systém hodnocení, který je „*založen na pozitivním a individuálním přístupu k dítěti.*“ Měl by dítě motivovat a naučit ho samostatnému zhodnocení vlastního chování. Hodnocení probíhá ústně a dále je zaznamenáno do evidenčního programu Foster. V případě mimořádného chování jsou udělována „Opatření ve výchově“ daná zákonem. Mimo vnitřní řád mají na každé rodinné skupině rozepsáno hodnocení pomocí barev. Každé dítě je třikrát denně (noční vychovatel, učitel, denní vychovatel) hodnoceno buď zelenou, oranžovou nebo červenou barvou, a to pomocí barevných zvýrazňovačů do papírových archů tak, aby měly děti neustále přehled o svém hodnocení.

O samostatných vycházkách dětí rozhoduje vychovatel. Podmínkou je, že z jedné rodinné skupiny mohou na vycházku maximálně 2 děti současně. Děti do 15 let mohou na 6 hodin samostatných vycházek týdně, děti nad 15 let na 8 hodin. Při plnění podmínek vypsanych ve vnitřním řádu mohou žáci maximálně jedenkrát za měsíc odjet na pobyt k rodičům či jiným osobám. Zařízení předem vypracovává plán odjezdů, se kterým jsou rodiče seznámeni a předběžně souhlasí. O každý takový odjezd musí rodiče požádat OSPOD a ten to musí schválit.

4.2.1 Informace z rozhovoru se zástupcem ředitele

Na základě rozhovoru se zástupcem ředitele v DDŠ A jsem se dozvěděla, že aktuální výchovný systém vytvářel sám a používají ho přibližně 4 roky. To znamená, že byl měněn současně se změnou vnitřního řádu. Ve vnitřním řádu je také zakotven, k tomu navíc používají pomocnou dokumentaci, jako jsou tabulky na barevné hodnocení dětí, osobní list dítěte včetně OVV, počítačový program FOSTER, což je klientský informační systém, a zákon č. 109/2002 Sb. Jako základní myšlenka, přístup, princip či pedagogická zásada výchovného systému byl uveden především individuální osobní přístup k dětem - mezi dětmi a vychovateli je nutný vztah založený na upřímnosti a důvěře. Reedukace nestojí na hodnotícím systému, diskuze jsou žádoucí. Výchovný systém udržuje pedagoga neustále v permanenci. *„Pedagog nesmí spoléhat jen na hodnotící systém, sám se musí snažit udržovat ten vztah, pak děti začnou spolupracovat.“* Podstatné je pravidlo, že trest můžou mít děti maximálně 7 dní. *„To je pro ně takové světlíčko na konci tunelu. Navíc trest musí souviset s proviněním, o tom rozhoduje právě vychovatel na základě jeho vztahu s dítětem.“* Důležitá je komunikace mezi vychovatelem a dítětem, hlavně komunikace o chybách. Nedostatkem je složitost výchovného systému, hlavně vedení dokumentace a spolupráce všech složek (učitel – vychovatel – ředitel). *„Například OVV musí posoudit spousta lidí, navrhuje ho vychovatel, který má hlavní slovo, ale schválit ho musí etoped nebo já.“* Sám zástupce ředitele spolupracuje při tvorbě, reflexi či aktualizaci výchovného systému s pedagogickými pracovníky, jednou týdně mají všichni poradu. Závažnější a dlouhodobější problémy se řeší s ředitelem DÚ. Samy děti nemají možnost vyjádřit se k výchovnému systému, protože kopíruje zákon a těžko by ho změnil. Mohou ale například odmítnout výhodu (čím by byly samy proti sobě) nebo se odvolat, a to jak slovně, tak písemně.

4.2.2 Informace z rozhovorů s vychovateli

Z rozhovorů s vychovateli DDŠ A jsem zjistila, že jsou všichni spokojení a práce je baví. „Jsem pánem svého času a není to stereotypní práce.“ „Není to stereotyp, jsou vidět změny u těch dětí a je to smysluplná práce, ale na druhou stranu tu není zpětná vazba a občas je to náročné.“ Základním dokumentem, který vymezuje výchovný systém, je vnitřní řád, jenž téměř kopíruje zákon č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Dále týdenní, měsíční a roční plán činností či přehled barevného hodnocení (co se hodnotí jakou barvou), který je umístěný na nástěnce každé skupiny. Strukturu a obsah výchovného systému mohou sami vychovatelé přímo ovlivňovat, a to tak, že tvoří pozměňovací návrhy. „Nikdo se tím nemusí řídit.“ „Nařízení jsou daná, takže se toho moc změnit nedá.“ Výchovný systém je založen na individuálním přístupu k dětem, děti samy se podílí na sebereflexi. „Co nejobjektivnější hodnocení, natolik otevřené, že má dítě prostor samo se ohodnotit a dále to, že má dítě na večerním hodnocení možnost říct, jak se mu líbil či nelíbil program.“ Po příchodu do zařízení je dítě seznámeno s vnitřním řádem. To, že mu rozumí, musí následně podepsat. „Oni to odkývají, ale moc nedodržují, hlavně ty krátkodobější povinnosti jako je cvičení, protože je neudrží v hlavě.“ Na dodržování dlouhodobějším pravidel (př. režim) je kladen větší důraz. Děti se mohou vyjadřovat k výchovnému systému, především prostřednictvím samosprávy nebo na pravidelných denních hodnoceních. Samozřejmě se také mohou vyjadřovat k hodnocení a OVV, která jim byla udělena. Hodnocení se zdá jednoduché, přehledné a názorné. „Ty barvy, které se používají pro hodnocení, tvoří grafy, a tak děti hned vidí své úspěchy či neúspěchy.“ Co se týče opatření ve výchově, jsou dána zákonem. „Pokud dítě hodně zlobí a může dostat negativní OVV maximálně na 7 dní, tak už pak nejsou jiné možnosti, takže je to nedostačující.“ Pouze ve výjimečných případech může být negativní OVV delší než 7 dní. Také je nutné udělování OVV přizpůsobovat, hlavně v případě psychicky nemocných dětí. „Velmi individuální a záleží na jednotlivých vychovatelích, například negativní OVV nejsou přesně dodržovány a problém je také s úklidy, kdy to některé děti odbydou, jeden vychovatel je to nechá dělat znova a druhý ne.“

Výchovný systém je založen především na zákonných normách. Z toho a komentářů vychovatelů o tom, jak se mohou vyjadřovat k výchovnému systému lze soudit, že se o to ani příliš nesnaží, protože by neměli úspěch.

4.2.3 Informace z rozhovorů s dětmi

Všechny děti byly ihned po příchodu do zařízení seznámeny skupinovým vychovatelem se systémem organizace a pravidly a neměly potíže s jejich porozuměním. Děti vědí, že se mohou kdykoli komukoli svěřit či vyjádřit svůj názor. Některé ale neví, jestli by to k něčemu bylo a mohlo se podle toho něco změnit. Spíše si myslí, že ne, tak to ani nezkouší. V tomhle ohledu zřejmě nemají tolik informací o tom, do čeho mohou zasahovat. Systém hodnocení se zdá dětem srozumitelný, pokaždé dostanou i slovní odůvodnění barvy, kterou mají. *„Když se chovám dobře, mám zelenou, když je to horší, tak mám výstrahu a za špatné chování mám červenou. Vždycky vím proč a můžu nesouhlasit, ale moc s tím neudělám.“* Za červené hodnocení mají děti negativní OVV, ale většinou se tomu nesnaží vyhnout. Když nemůžou na vycházku, tak utečou. Zde je zřetelná neschopnost dětí s poruchami chování odložit vlastní uspokojení. Protože děti nemají téměř žádné záliby, nesnaží se příliš o pozitivní OVV. Jediným pozitivním OVV, které děti motivuje k dobrému chování, je odchod na víkend či prázdniny domů. Jenže se snaží jen těsně před plánovaným odchodem a těch je během roku málo. Občas je motivuje i oranžová barva v hodnocení, protože za dvě oranžové za sebou mají automaticky červenou, což znamená negativní OVV. *„Když mám ze školy oranžovou, tak jsem do večera hodný, abych neměl červenou.“* Jediné co by děti změnily, jsou vycházky, přály by si delší a častější, to ale vzhledem k typu zařízení není možné. Co se týče režimu, vadí dětem o víkendech brzký budíček, protože nemají tolik povinností a chtěly by se občas víc vyspat. Z povinností většině dětí vadí úklid. *„Doma stačilo uklidit obden, tady se musí každý den.“* To je ale nutné kvůli tomu, aby se děti naučily určitému režimu a plnění svých povinností.

Jelikož děti uváděly jako problémy budíček, úklid či krátké vycházky, dá se předpokládat, že v nastavení práv a povinností nejsou žádné zásadní potíže. Jako možný problém bych uvedla nedostatečnou motivaci dětí. K úspěšné resocializaci je motivace nutná, a to, že jsou děti motivovány jen párkrát do roka odchodem na víkend domů, je nedostačující. Jak již bylo zmíněno, nejsou děti zřejmě zcela informovány o svých možnostech, co se týče vyjadřování k výchovnému systému. Přitom komunikace a řešení problémů je pro ně přínosné v procesu převýchovy.

4.2.4 Pozorování

Na základě pozorování v zařízení DDŠ A lze říci, že systém je natolik adekvátní, aby ho dokázaly pochopit všechny děti. Rozdíly byly patrné mezi dětmi, které jsou tam delší dobu, a nováčky. Děti, které jsou tam více než rok, většinou dodržují režim, ale dětem, které jsou tam nové, nedělá problém pravidla porušit, i když ví, že je čeká negativní OVV. Takovým dětem se je vychovatelé snaží připomenout. V tomto zařízení jsou praktikanti velmi běžní, děti vědí, že je mají poslouchat stejně jako ostatní pracovníky, ale nechovají se tak. Ke mně se děti chovaly jako k ostatním dětem, některé byly drzé a nechtěly se mnou komunikovat. Ani k sobě navzájem se děti nechovaly hezky. Byly na sebe vulgární a neustále se provokovaly. Během hodnocení byla dětem řečena barva, kterou obdržely. Pokud měly oranžovou nebo červenou a stěžovaly si, že je to nespravedlivé, sdělili jim vychovatelé přesně situace, kdy porušily řád. V případě obdržení negativního OVV začala vždy většina dětí protestovat, mluvit vulgárně, některé i mlátily do stolu apod. Po nějaké době se pár dětí došlo omluvit a snažilo se negativní OVV zmírnit. Vychovatelé byli ale neoblomní, zopakovali důvod a připomněli vulgární chování během udělení opatření. Na každé skupině jsou dva skupinoví vychovatelé. Pokud dítě něco provedlo a vychovatel si nebyl jistý jeho hodnocením, zavolal tomu druhému. Takže se dá říci, že v hodnocení jsou vždy oba skupinoví vychovatelé totožní. Výchovný systém dává vychovatelům volnost ve volbě činností. Někteří vychovatelé využívali sportovních aktivit a různých her, jiní nechali

děti koukat na filmy, hrát na skupinových počítačích hry apod. Děti mají podle výchovného systému (pokud nemají negativní OVV) právo na půlhodinové vycházky, při kterých se mohou jít projít. Všichni vychovatelé ale vědí, že jdou kouřit. Za celý můj pobyt jsem se nesetkala s připomínkou dětí vůči pravidlům či systému. Stěžovaly si pouze, když musely uklízet, dělat úkoly nebo jít spát. V průběhu dne jsem se setkávala se svěřováním se dětí vychovatelům. Pokud šlo o osobní věci či připomínky k programu, vychovatelé je vyslechli. Pouze když se vyjadřovaly vulgárně nebo si stěžovaly na povinnosti či hodnocení, které si zasloužily, tak je vychovatelé nevnímali.

4.2.5 Shrnutí zařízení DDŠ A

Na základě rozhovorů a pozorování je patrné, že děti systému rozumí, problém je v jeho dodržování. Ovlivňuje to doba dětí strávená v zařízení, ale i jejich nálady. Barevné hodnocení je pro děti jednoduché a srozumitelné, v případě nejasností se jim dostane slovního vysvětlení. V rozhovorech děti uváděly, že se snaží zmírnit negativní OVV, ve skutečnosti byly po udělení negativního OVV vulgární a agresivní. Například když dostaly negativní OVV na 7 dní, tak věděly, že už si můžou dělat, co chtějí, protože nic horšího se stát nemůže. Výchovný systém děti málo motivuje, navíc to, že mají vychovatelé volnost v plánování aktivit, často vede k tomu, že děti jen koukají na televizi. Některé aktivity byly naplánovány a sděleny dětem těsně před jejich začátkem. Děti se pak měly samy rozhodnout, zda se chtějí zúčastnit bez ohledu na předchozí hodnocení. Režim je všem v zařízení znám a dodržován. Dětem na něm vadí každodenní uklízení, příprava do školy apod. Nakonec své povinnosti vždy splní, i když většinou s nemístnými poznámkami.

4.3 DDŠ B

Toto zařízení je umístěno v centru velkého města a funguje dlouhodobě. V jeho čele stojí ředitel, který koordinuje veškerou činnost zařízení včetně školy, dále svolává pedagogické rady či pedagogicko-organizační porady. Pedagogickou radu tvoří všichni pedagogové a další odborníci pracující v zařízení, pedagogicko-organizačních porad se podle rozvrhů zúčastní vychovatelé a učitelé a řeší aktuální problémy. Vedoucí vychovatel spravuje internát DDŠ, vytváří mimoškolní výchovně-vzdělávací činnosti, plánuje a kontroluje výchovně-vzdělávací činnosti na celý rok i jednotlivé týdny. Pozici výchovného poradce zastává etoped, který má na starost speciálně pedagogické poradenství, zaměřuje se na profesní orientaci dětí a spolupracuje s dalšími školskými zařízeními ohledně dalšího vzdělávání. Funkci metodika prevence sociálně patologických jevů zajišťuje vedoucí vychovatel. Každá rodinná skupina, ve které je maximálně 8 dětí, má své tři vychovatele, kteří se střídají na denní i noční služby. Dále noční služby či návštěvy lékaře apod. zajišťují asistenti pedagoga.

Zařízení si vede tyto dokumenty: vnitřní řád, který obsahuje i několik příloh (školní řád, řád internátu a BYTU LEGEROVA, pravidla pro hodnocení dětí a tabulku pro měsíční přehled hodnocení), knihu Denní evidence DDŠ B, osobní dokumentaci dětí dle § 34 odst. 1 e/ z. č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, ve které se nachází program rozvoje osobnosti, měsíční přehled hodnocení a opatření ve výchově. Dále vede *„roční plán výchovně-vzdělávací činností a týdenní programy výchovně-vzdělávací činnosti, třídní knihy ZŠ, třídní výkazy, katalogové listy, vysvědčení, deníky skupin, pedagogické deníky, spojovací sešit „Situace“ podle skupin, zápisy z porad, příkazy ředitele, aktuální směrnice či pokyny, hlášení útěků včetně dokumentace o průběhu útěku, knihu úrazů, zdravotní dokumentaci dětí, deníky kapesného, personální dokumentaci, hospodářsko-evidenční a účetní dokumentaci, protokoly a záznamy o provedených kontrolách, knihu úředních návštěv, knihy ostatních návštěv vč. osob zodpovědných za výchovu a dalších osob, jednacích protokol, podací deníky, knihu*

*docházky zaměstnanců a jinou dokumentaci stanovenou platnými předpisy.*² Osobní dokumentaci dětí vede sociální pracovnice a musí obsahovat „*rozsudek místně příslušného soudu o nařízení ústavní výchovy, event. usnesení o předběžném opatření, osobní list dítěte, závěrečnou zprávu DÚ, žádosti osob zodpovědných za výchovu o povolení pobytu u nich, písemné souhlasy okresního úřadu s pobytem dětí u osob zodpovědných za výchovu, hodnocení dětí, opatření ve výchově, korespondence s rodiči, OSPOD, soudy, policií apod., evidence útěků.*“ Dále může sociální pracovnice mít v úschově osobních dokumenty dětí (rodný list, občanský průkaz, kartičku zdravotní pojišťovny apod.).

Součástí vnitřního řádu je také organizace výchovně-vzdělávacích činností. V zařízení může být maximálně 30 dětí, které jsou podle individuálních rysů osobnosti rozděleny do rodinných skupin CHLAPCI, DÍVKY, BYT LEGEROVA. Ve škole jsou žáci ředitelem a sociální pracovnicí rozděleny do ZŠ I, ZŠ II, popř. ZŠ III „*podle ročníků, vzdělávacích programů a speciálních vzdělávacích potřeb.*“ Pedagogové začínají 15 minut před začátkem vyučování a seznamují se prostřednictvím sešitu Situace s aktuální situací, služba jim končí po předání následující službě. Z jídelny či internátu vodí děti do školy učitelé následujících hodin a po skončení vyučování jsou předávány vychovatelům ve škole. Přesuny žáků „*jsou organizovány tak, aby se ve společných prostorách setkávalo co nejméně dětí*“, to je jedno z opatření předcházející konfliktům hyperaktivních a impulzivních dětí. Ve 20,00 hodin začíná noční služba, která pokračuje v denních činnostech (osobní hygiena, úklidy, příprava na vyučování apod.) Ve skupině BYT LEGEROVA může probíhat „*organizovaný večerní zájmový program.*“ V pátek a sobotu může být podle aktuální situace prodloužená večerka. Během noční služby jsou na dívčím a chlapeckém oddělení nepřetržitě tři pracovníci, z toho jeden muž, „*na skupině BYT LEGEROVA je možný individuální přístup pedagogů.*“ V zařízení musí být vždy nejméně 2 osoby, ke splnění tohoto požadavku je možné měnit týdenní plán skupin. Pracovníci DDŠ jsou povinni zachovávat všechny dokumenty zařízení, sledovat každý den nástěnku Informace v budově B, kde jsou

² Veškeré přímé citace v podkapitole 4.3 pocházejí z vnitřního řádu DDŠ B (viz příloha č. 5). Bližší údaje o dokumentu neuvádím z důvodu zachování anonymity DDŠ.

vyvěšeny veškeré změny a mají čtecí povinnost závěrečných zpráv DÚ, zápisů z porad, příkazů ředitele a aktuálních pokynů vedení DDŠ. Podpisem pak stvrzují seznámení se s těmito dokumenty.

Výchovná činnost je organizována v samostatných prostorách jednotlivých skupin (ložnice, obývací pokoj) nebo ve specializovaných prostorách (posilovna, počítačová klubovna, prostory ve školičce), a to v souladu s týdenními programy výchovně-vzdělávací činnosti. „*Organizace dne je dána denním programem, rozvrhem školy, týdenními programy výchovně-vzdělávací činnosti.*“ Mimo zájmové kroužky a odměnové akce jsou všechny činnosti realizovány po skupinách. V případě nepříznivé situace může ředitel, vedoucí vychovatel, vedoucí přeneseného provozu popř. vedoucí vychovatelské směny vytvářet skupiny podle aktuálního hodnocení nebo rizikového chování. Přílohou III vnitřního řádu je provozní řád internátu, kde je dále rozpracována výchovná činnost DDŠ.

Děti se mohou účastnit zájmových činností v DDŠ podle svého výběru v zájmových kroužcích, které jsou momentálně fungující. Další zájmové aktivity záleží na možnostech a schopnostech pedagogů, některé vedou externisté či zajišťují spolupracující organizace. Velmi důležité jsou aktivity a kroužky mimo DDŠ. V takovém případě jsou děti vedeny v knize Denní evidence jako na individuální vycházce. Cílem těchto „*kroužků je aktivizace dětí, osvojování sociálních dovedností, nabídka životních alternativ, rozvoj schopností a dovedností dětí, jejich talentu a integrace do běžného života mimo DDŠ.*“ Děti na tyto kroužky většinou docházejí sami, což je sociálně tréninkový proces a prvek integrace. Další aktivity mimo DDŠ jsou realizovány tak, aby nenarušovaly denní program (středa, víkend), režim zařízení, přípravu do školy, činnost celé skupiny a byly v souladu s hodnocením konkrétního dítěte.

Práva a povinnosti dětí v DDŠ jsou totožné s těmi uvedenými v zákoně o ústavní výchově. Na základě školního řádu a řádu internátu má dítě navíc povinnost chovat se zdvořile ke všem pracovníkům DDŠ, dodržovat pravidla slušného chování, svědomitě vykonávat školní povinnosti a další zadanou práci, peníze (mimo kapesného) ukládat u vychovatele, který vede peněžní deník, respektovat pokyny týkající se oblečení, úpravy

zevnějšku a účesu a zdravotní pokyny, respektovat zákaz kouření v celém areálu DDŠ a zákaz konzumace alkoholu a jiných návykových látek.

Hodnocení a opatření ve výchově jsou individuální a jsou zaznamenávána do osobního spisu dítěte (Měsíční přehled hodnocení a OVV). Tato složka je v průběhu dne dostupná k nahlédnutí (na požádání i dítěti) a po večerním hodnocení do ní vychovatel zaznamenává hodnocení a OVV. Hodnotí se celý den i noc a k vyhodnocení dochází na večerním skupinovém sezení odborným týmem DDŠ. *„Hodnotící období začíná ve středu po skupinovém sezení a končí na následujícím středečním skupinovém sezení.“* Hodnocení z průběhu tohoto sezení je započítáváno do stávajícího hodnocení, celkové hodnocení je pak zaznamenáno do archů a připraveno na čtvrtěční poradu odborného týmu. Porada probere hodnocení každého dítěte a usnese se na rozhodnutí, které je dětem sděleno na komunitním setkání ve čtvrtek. Komunitní setkání vedou děti *„k sebereflexi a sebehodnocení, následně jsou jim sděleny výsledky týdenního hodnocení, OVV, organizační záležitosti a návrhy.“* Pokud je nutné udělení opatření ve výchově mimo čtvrtěční poradu, je schvalováno přímým nadřízeným pracovníka, který OVV uděluje a musí být schváleno dvěma dospělými *„jako pojistka odborného přístupu k dítěti.“* Každé dítě má svého garanta neboli klíčového pracovníka, který dítě seznamuje s hodnocením. Dítě má možnost se k tomu vyjádřit a projednat to s ním. Veškerá průběžná hodnocení od jiných členů týmu jsou zapisována do sešitu Situace, garant pak kontroluje zaznamenávání hodnocení do archů dítěte. Negativní OVV jsou zapsána do pedagogického deníku a dítě je potvrdí svým podpisem. Pokud má dítě nějaké přání či nárok, je využito pravidlo tří dnů – využití hodnocení uplynulých tří po sobě jdoucích dnů jako kritérium pro splnění. V průběhu nepřítomnosti se děti nezapočítávají do hodnocení.

DDŠ B využívá několika různých reedukačních programů (motivační, výchovný, adaptační a integrační). Motivační program je pro děti, které mají běžné přizpůsobivé chování, podporuje jejich zodpovědnost a minimalizuje negativní dopady systému *„odměn a trestů“*, motivuje dítě. Hodnocení je slovní s průběžnými denními zápisy do sešitu Situace. Na konci dne skupinový vychovatel vše shrne a do hodnotícího archu запиše D jako dobrý den nebo S jako špatný den. Dítě, které je v motivačním programu,

může využít různých aktivit. Má povolené samostatné vycházky (úterý a pátek od 15,30 do 17,30 hod., v neděli individuálně od 12,30 do 17,30 hod, jako pozitivní OVV i v mimořádném termínu). Může v době propouštěcích víkendů a podle možností rodiny odejít domů, pokud to nelze, má jako náhradu uděleny samostatné vycházky. Individuálně může navštěvovat kroužky či tréninky. V úterý, pátek a neděli od 15,30 do 17,30 hod. má povolené návštěvy (jiné termíny jsou možné po telefonické domluvě se sociální pracovnící nebo ředitelem). Kapesné je ve výši I. hodnotícího stupně (pozitivní OVV). Negativní OVV pozastavuje některé aktivity, vycházky nebo pobyty mimo DDŠ. Do motivačního programu jsou zařazeny všechny děti po přijetí. O zařazení do jiného programu se rozhoduje na poradě odborného týmu po podání návrhu některého odborného pracovníka. Pokud jde o přeřazení do integračního programu, platí také rozhodování na poradě, ale v dostatečném předstihu, aby se na to dítě mohlo připravit. Děti, které jsou ve výchovném nebo adaptačním programu, jsou vždy vyjmenovány v horní části stránky sešitu Situace a v hodnotících arších. Pro návrat do motivačního programu musí mít dítě dva po sobě jdoucí týdny kombinaci I. a II. hodnotícího stupně nebo o tom individuálně může rozhodnout tým. Mezi aktivity výchovného programu také patří samostatné vycházky, protože jde o nácvik sociálních dovedností a děti s nařízenou ÚV na to mají právo. Toto právo mají ale jen děti, které dosáhly v určitém období určitého počtu bodů. Dále mohou děti ve výchovném programu na každý propouštěcí víkend domů, pozastavit to může jen negativní OVV. Kroužky a tréninky záleží na individuální domluvě. Pro návštěvy platí stejná pravidla jako u motivačního programu. Pouze návštěvy kamarádů mohou být pozastaveny negativním OVV. Kapesné je rozděleno podle hodnotících stupňů (I. hodnotící stupeň – prémie kapesného jako pozitivní OVV, II. hodnotící stupeň – základní kapesné, III. hodnotící stupeň – krácené kapesné jako negativní OVV). Navíc může dítě získat pozitivní OVV ve formě mimořádné vycházky, a to za 30 a více bodů během tří po sobě jdoucích dnů. Kroužky či tréninky lze pozastavit pouze negativním OVV. Do adaptačního programu se dítě dostane po závažném porušení VŘ (útěk, zneužití návykových látek) nebo po záporném týdenním hodnocení. Jde o intervenční výchovný program, ve kterém je dítě hodnoceno body. Délka tohoto programu záleží na rozhodnutí odborného týmu a je pak

zaznamenána v archu „Měsíční přehled hodnocení a OVV“. Po útěku může program trvat minimálně tři dny, maximálně dva týdny (dle povahy a délky útěku) a dítě může mít vycházkové oblečení uloženo mimo své osobní věci. Samostatné vycházky, pobyty mimo DDŠ i mimořádné aktivity jsou pozastaveny negativním OVV. Pro návštěvy platí podmínky jako ve výchovném programu. Kapesné je čerpáno až po uplynutí adaptačního programu. V adaptačním programu může také dojít ke změně opatření (např. za výraznou aktivitu a prosociální chování), dítě může získat jednorázové pozitivní OVV nebo může být negativní OVV zkráceno. Cílem integračního programu je příprava dětí na návrat do běžného života mimo DDŠ a je realizován na skupině BYT LEGEROVA. Za určitých podmínek je možné i alternativní hodnocení, na kterém se předem domlouvá porada odborného týmu.

Samostatné vycházky jsou dané vnitřním řádem na úterý, pátek a neděli. Je to právo dětí, které je zároveň učí sociálním dovednostem a utváří jejich zodpovědnost. Děti v motivačním programu na ně mají nárok automaticky ve všechny možné dny, pro povolení mimořádné vycházky je kritériem hodnocení tří po sobě jdoucích dnů. Studenti středních škol mají výjimečně (za dobré chování) prodlouženou vycházku do 22,00 hod. nebo déle. Po návratu z vycházky zjišťují pedagogičtí pracovníci a sociální pracovníci rozhovorem s dítětem program jeho vycházky. Děti ve věku povinné školní docházky se závažnými specifickými poruchami chování mohou na vycházky pouze s rodinnými příslušníky.

Dětská správa je ve vnitřním řádu upravena tak, že v každé rodinné skupině je obvykle na komunitním setkání jmenován mluvčí skupiny a jeho asistent na dobu tří měsíců. Takový mluvčí je vybírán podle určitých pedagogicko-psychologických hledisek. Musí být organizačně schopný, mít autoritu u dětí a tato role u něj funguje jako žádoucí trénink sociálních dovedností. Správa dětí shromažďuje připomínky, přání, žádosti nebo stížnosti, které pak předkládá řediteli či přednáší na komunitních setkáních. Jednou týdně se obvykle schází s vedoucím vychovatelem a etopedem a řeší různé záležitosti, navíc připravuje i kulturní či sportovní akce pro ostatní. Každý večer se v určitém čase schází celá skupina a probírá uplynulý den, dochází k hodnocení a jsou rozebírána opatření ve výchově. Hlavní skupinové hodnocení se koná ve středu

večer. Komunitní setkání se konají obvykle ve čtvrtek, slouží k celkovému zhodnocení uplynulého týdne a k vyhlášení plánů a úkolů na týden další. Každé komunitní setkání se skládá z „*vítání a loučení s členy komunity, hlášení mluvčích a jejich asistentů, vyjádření pedagogů k hlášení, hodnocení chování (prožitková forma - "vláčky", výsledky týdenního hodnocení), hry a rituály (např. předávání talismanů), kruh - prostor pro vyjádření dětí, dotazy a organizační vstupy.*“

Vnitřní řád dále obsahuje postupy při úrazech, onemocnění dítěte a při mimořádných situacích (intoxikace, sebepoškozování apod.), práva a povinnosti osob zodpovědných za výchovu, podmínky pro úhradu nákladů, to vše vychází ze zákona o ústavní výchově. Navíc obsahuje přílohy o organizační struktuře DDS, školní a internátní řády, pravidla pro hodnocení dětí (tabulku hodnocených projevů chování a sociálních dovedností) a měsíční přehled hodnocení a OVV v osobní dokumentaci dítěte.

4.3.1 Informace z rozhovoru s ředitelem

O výchovném systému v DDS B jsem se od ředitele zařízení dozvěděla, že funguje 2 roky a je zakotven ve vnitřním řádu. Sám se na jeho tvorbě podílel. Jako základní myšlenky, přístupy, principy či pedagogické zásady označil: „*Individuální přístup k dětem a komunitní princip, při kterém jde o podílení se na životě ostatních v rámci platných předpisů, jde o jakousi analogii k terapeutické komunitě, dále jde o maximální možnou spolupráci s rodinou, kdy se řeší různé vztahové problémy a učí se s nimi žít.*“ Pozitivní na výchovném systému je snaha pracovat co nejvíce v reálu té rodiny, s jejím prostředím, a tím pochopit rizika a nástrahy. Jednou nebo dvakrát měsíčně se koná pravidelná týmová supervize, kde se snaží o vychytávání problémů, proto ředitel uvedl, že si neuvědomuje žádné nedostatky výchovného systému. Při tvorbě, reflexi či aktualizaci spolupracuje se všemi pracovníky na supervizích či na čtvrtčních týmových poradách. Dále se schází okruh užšího vedení, který se skládá z ředitele, zástupce ředitele, vedoucího vychovatele a etopeda. Některá rozhodnutí přenechává i na

podřízených. Děti mají možnost vyjadřovat se k výchovnému systému každý čtvrtek mezi 14.-15. hodinou na komunitě, kde se schází všechny děti, vychovatelé, učitelé i vedení.

4.3.2 Informace z rozhovorů s vychovateli

V zařízení DDŠ B jsou všichni vychovatelé, se kterými jsem dělala rozhovor, se svou prací spokojeni. „*Není to stereotyp, je nutné se dětem přizpůsobit a uzpůsobit pro ně program podle nálady apod.*“ Dokumentem, který vymezuje výchovný systém je vnitřní řád. Navíc je to týdenní, měsíční a roční plán, osobní listy dětí, sešit Situace, Pedagogický deník a Třídní kniha. Základními přístupy vnitřního řádu jsou jasně vymezená pravidla, princip samostatnosti a odpovědnosti (hlavně ve skupině BYT LEGEROVA), protože si například samy děti musí říkat o léky. Děti si musí uvědomit řád a své povinnosti, nutné je dodržování režimu. „*V tom mají děti absenci.*“ Klíčová je individuální péče a spolupráce ve skupině. Také strukturovanost (příprava dětí na budoucí program a možnost vyjádřit se k němu), vlídnost a zásadovost. Podmínkou pro udělení opatření ve výchově je, že o něm vždy rozhodují minimálně 2 vychovatelé. Je to velmi individuální, záleží na situaci, ale jedná se okamžitě po provinění nějakého dítěte. „*Za vulgaritu mají děti zakázanou televizi nebo nějakou samostatnou činnost, hlavní je dát jim najevo, že je to špatně.*“ Hodnocení je vyhovující, body jsou přehledné a děti vždy ví, za co je mají. Na komunitě ve čtvrtek odpoledne dochází k celkovému ústnímu hodnocení, jinak na skupině probíhá bodování nebo v případě motivačního programu zhodnocení buď „D“ jako dobrý den nebo „S“ jako špatný den. „*Slovní hodnocení se dá pootočit, takže nemusí být jasné, ale je nepostradatelné, protože posiluje vztah mezi vychovatelem a dítětem. Nutné je, aby se střídalo slovní hodnocení a bodování.*“ Prostřednictvím bodového hodnocení dítě jasně vidí, čeho dosáhlo, problém je s tím, jak co hodnotit. Proto je to často individuální, někdo má určitou věc za přidání či odebrání bodů a někdo má třeba určitý problém, tak se to přehlédne. Vychovatelům výchovný systém vyhovuje a nic by na něm neměnili. „*Systém je volnější než dřív, ale vyvážený a*

funguje tak, jako je to v reálném životě.“ K jeho struktuře a obsahu se mohou všichni pracovníci vyjadřovat na čtvrtěčních poradách. Děti se k výchovnému systému mohou veřejně vyjadřovat prostřednictvím samosprávy přes své skupinové mluvčí na čtvrtěčních komunitách, to ale jeden vychovatel okomentoval: *„Moc to nevyužívají, nechtějí to řešit přede všema.“* Jednotlivci se mohou vyjadřovat neustále během dne, a to i k dennímu programu, nebo večer na skupinovém hodnocení, kde se rozdělují body, OVV a řeší se aktuální problémy. Seznamování dětí s vnitřním řádem probíhá formou rozhovoru a ze všeho nejvíc je zajímaví jejich práva. *„Komunita je místo, kde se nové děti dozví provozní pravidla, jako jsou propustky, volné víkendy a změny. Jinak se vše dozví od vychovatelů na skupině.“* Dodržování výchovného systému v každodenní praxi je individuální, občas je přehlížena vulgarita. *„Pokud by systém nebyl nějakým pracovníkem dodržován, byl by pracovník sám proti sobě, protože by se mu to vymklo a mohl by pak mít problémy, co se týče bezpečnosti.“* Velmi pozitivně se podle vychovatelů jeví skupina BYT LEGEROVA. *„Na internátu jsou přísná pravidla, ale na skupině BYT je to volnější. A protože děti z internátu vědí, jak to na skupině BYT funguje, jsou velmi motivovány k tomu, aby se tam dostaly.“*

Na základě informací od vychovatelů jsem zjistila, že výchovný systém tohoto zařízení vede děti k samostatnosti, hlavně prostřednictvím skupiny BYT LEGEROVA, který je zároveň velmi motivuje. Dále dává výchovný systém velký prostor komunikaci, důležitá je hlavně mezi vychovateli a dětmi. Při hodnocení je kladen důraz jak na bodování, tak na slovní okomentování, aby děti všemu rozuměly. Pro rozvoj sociálních dovedností je podstatná i komunikace a vztahy mezi dětmi. Čtvrtěční komunita zahrnuje takové aktivity, kterými se děti učí sebereflexi, když se mají samy ohodnotit.

4.3.3 Informace z rozhovorů s dětmi

Seznámení všech dětí s chodem zařízení proběhlo prostřednictvím vstupního pohovoru s vychovatelem. Některé děti uvedly, že měly nebo mají problémy s pochopením bodového systému. *„S bodovým systémem mám furt problém, ale jsem*

v motivačním programu, tak je to jedno.“ Všechny děti jsou tak motivovány dostat se do motivačního programu, kde je hodnocení jen ve formě „D“ – dobrý den, „S“ – špatný den. Dále děti hodně motivuje možnost jezdit na víkendy domů nebo na různé odměnové akce v podobě návštěv kina či plaveckého bazénu. Mohou sbírat tzv. plusové body za přátelské chování, vaření na skupině BYT LEGEROVA, pomoc vychovatelům, dobré plnění svých povinností. *„Snažím se o plusy, abych mohla domů.“* Pokud má ale dítě negativní OVV už s tím nemůže nic udělat, pouze ho zmírnit velkým počtem plusových bodů. V motivačním programu je hodnocení volnější. *„Většinou stačí omluva a nějaká práce navíc.“* Děti se mohou vyjadřovat k tomu, co jim vadí nebo co by změnily na čtvrtetní komunitě nebo každý den vychovatelům. Spíše se ale svěřují jen vychovatelům s osobními problémy. Denní režim většině dětí vyhovuje, i když na skupině BYT LEGEROVA se *„nestíhá program, musíme si sami nakupovat, vařit apod., tak nemáme moc času na jiné aktivity.“*

Výchovný systém zřejmě nemá žádné zásadní problémy. Děti by chtěly delší vycházky nebo častější odchody domů, takže nic zásadního by neměnily. Podle dětí je bodování nastaveno tak, že je snadné dostat se do záporných hodnot a z těch už se obtížně dostává zpět, proto by ho chtěly změnit. Na skupině BYT LEGEROVA sice nestíhají program, ale tam jsou děti, které se připravují na přechod zpět do společnosti. Tudíž se předpokládá, že nepotřebují tolik pedagogických postupů k převýchově, ale spíše přípravu na samostatný život (vaření, nakupování, praní). Navíc většina tamních dětí navštěvuje zájmové kroužky, které jim pomáhají v navázání a udržení vztahů s ostatními. Odjezdy domů udržují děti v kontaktu s rodinou a zároveň pomáhají v překonání problémů, které mohou doma být, protože po příjezdu do zařízení se mohou svěřit vychovatelům a ti se jim snaží poradit, jak reagovat.

4.3.4 Pozorování

V zařízení DDŠ B jsem vypožadovala, že děti nemají s chápáním výchovného systému problémy. Všechny děti se ke mně chovaly velmi slušně a ochotně komunikovaly.

Přítom v tomto zařízení praktikanty příliš nepřijímají. Některé děti jsem zastihla při povídání si s vychovateli, komunikace vždy probíhala klidně a slušně. Někdy si za slušné chování během školního vyučování mohly děti vybrat, co chtějí dělat odpoledne. Na výběr měly různé sportovní aktivity a hry. Na skupině BYT LEGEROVA byl trochu chaos, děti si tam musí samy nakupovat a vařit večere, do toho chodí na kroužky a ještě mají skupinový program. Systém hodnocení v motivačním programu je velice jednoduchý a přehledný. Děti motivuje se do něj dostat, protože za drobné přestupky nemají mínusové body jako v programu výchovném a adaptačním. Během komunity, kde se schází všechny děti i pracovníci, dochází k celkovému hodnocení. Děti se snaží ohodnotit samy sebe, musí k tomu i okomentovat, proč si myslí, že by měly být takto hodnoceny, a nakonec jim to skupinový vychovatel buď odsouhlasí, nebo je poopraví. Mluvčí jednotlivých skupin ostatním popíše průběh jejich týdne a každý se k tomu může vyjádřit nebo se na něco zeptat. Předávají se talismany pro nejhodnější a nejzlobivější dítě týdne. Samo dítě, které má talisman pro nejhodnější dítě, vybere, komu ho předá. Stejně tak je to s talismanem pro nejzlobivější. Děti, které byly ohodnoceny negativním OVV, byly sice uražené, ale uznaly svou chybu a některé se i omluvily. Mezi dětmi panovala přátelská atmosféra a vzájemně si pomáhaly. Například, když jsme šly navštívit jednu dívku ze zařízení do nemocnice, tak jí ostatní dívky sbalily oblíbené věci, aby se tam cítila hezky. Nebo když jsme šly na procházku, tak si při ní chlapec rozsekl hlavu a ostatní se mu ochotně snažily pomoci, vedly ho zpět do schodů a utěšovaly ho. Vychovatelé mají s dětmi přátelský a upřímný vztah. Když se naskytl nějaký problém (např. nevhodné chování dítěte), vychovatel dítě vyslechl a poradil, jak to lze řešit jinak a bez problémů. Každé dítě si samo hlídalo čas, kdy má jít na kroužek, některé se pro jistotu poradily s vychovatelem, zda to stihnou.

4.3.5 Shrnutí zařízení DDŠ B

Výchovný systém je pro děti jasný a srozumitelný. Důležitý je kontakt s rodinou, který je v tomto zařízení možný téměř každý víkend, pokud děti dosáhnou určitého

hodnocení. Díky tomu jsou děti připraveny na návrat a hlavně na nástrahy rodinného prostředí. Vnitřní řád umožňuje dětem návštěvy kroužků mimo zařízení, což také napomáhá snadnějšímu návratu do společnosti. Navíc se v určitých věcech musí děti spolehnout samy na sebe (léky, odchody na kroužky apod.), to je učí zodpovědnosti. Děti jsou velmi motivovány na základě reedukačních programů, mohou v nich na základě svého chování stoupat, ale i klesat. Nejvyšší je motivační program, kde mají děti velké množství výhod a větší volnost, proto se snaží chovat tak, aby se do něj dostaly. S programem jsou děti předem seznamovány, takže vědí, kdy se konají nějaké odměnové akce. To je může motivovat k vynaložení většího úsilí, aby se mohly zúčastnit. Rozhovory s dětmi i mé pozorování potvrdilo zmatek na skupině BYT LEGEROVA. Více než dodržování týdenního plánu se děti věnovaly činností, které je zdokonalí v samostatnosti. Aktivita čtvrtěční komunity posilují sebevědomí dětí, učí je sebehodnocení a mluvení před více lidmi.

4.4 Porovnání DDŠ A a DDŠ B

Výchovným systémům obou zařízení jde především o individuální přístup k dětem. K hodnocení dětí používají slovní vyjádření, doplněné o barvy v případě DDŠ A a o body či písmena v případě DDŠ B. Důležitá je v obou zařízeních komunikace mezi dětmi a vychovateli. DDŠ B navíc klade velký důraz na kontakt s rodinou, což je pro děti přínosem. V DDŠ A mají děti možnost podívat se domů jen několikrát do roka, zatímco v DDŠ B tráví celý víkend v zařízení jen jednou za měsíc. Tyto odchody v DDŠ B mají děti pouze za odměnu, tudíž se kvůli tomu musí slušně chovat a řádně plnit své povinnosti. V DDŠ A mohou jet domů všechny děti s jakýmkoli hodnocením. To vypovídá o rozdílu v motivaci dětí v obou zařízeních. V DDŠ B děti dále motivuje rozdělení reedukačních programů. Nic podobného v zařízení DDŠ A nefunguje. Program je dětem v DDŠ B vždy sdělován v předstihu, mají tedy čas se na aktivitu připravit a případně se chovat podle pravidel, aby se mohly zúčastnit i odměnových akcí. V DDŠ A záleží program hlavně na osobnosti vychovatele. Program a režim by měly děti učit dodržování určitému řádu, který z domova neznají. S tím je výchovný

system v DDŠ A v rozporu, protože tam dochází k nárazovým akcím a děti se mohou rozhodnout, zda se chtějí zúčastnit (nepodléhá to předchozímu hodnocení). Neučí se tak dodržovat režim, ani nejsou motivovány k lepšímu chování. Setkání celého zařízení na komunitě v DDŠ B dětem také velmi pomáhá v rozvoji sociálních dovedností a komunikace. Další rozdíl tkví v aktivitách jednotlivých zařízení. Zatímco v DDŠ A hrají děti jednou týdně týmové sporty a jinak si mohou uvnitř zařízení dělat, co chtějí (TV, hudba, ping pong, večer PC), v DDŠ B využívají vychovatelé různých skupinových aktivit (soutěže, sporty, společné vaření) a navíc mají děti několikrát týdně své kroužky. Celkové chování dětí také hodně vypovídá o výchovném systému zařízení. V DDŠ A se k sobě děti chovají hrubě a vulgárně, neustále se vzájemně ponižují a zesměšňují, v DDŠ se k sobě děti chovají přátelsky.

5 Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo porovnání dvou různých výchovných systémů v dětských domovech se školou. Proto byl zvolen kvalitativní výzkum, konkrétně design případové studie. Pro získání informací jsem použila metodu analýzy dat, polostrukturované rozhovory a zúčastněné pozorování.

Z porovnání vyplynulo, že pro děti v dětských domovech se školou je důležitý individuální přístup, o který se snaží obě zařízení. Komunikace je také podstatným bodem obou porovnávaných výchovných systémů. Pedagogičtí pracovníci ji využívají i k hodnocení. Děti sice obdrží určitý počet bodů či nějakou barvu, ale k tomu dostanou i srozumitelné odůvodnění daného hodnocení. Vhodné chování je vyzdvíženo před ostatními a k nevhodnému je doporučena přijatelná alternativa.

Podstatným bodem výchovných systémů by měl být kontakt s rodinou. Zatímco DDŠ B ho dětem umožňuje pravidelně téměř každý víkend, DDŠ A téměř vůbec. S tím souvisí i motivace dětí. V DDŠ B si děti odchod domů na víkend musí zasloužit určitým chováním, v DDŠ A záleží pouze na povolení od orgánu sociálně právní ochrany dětí. Navíc DDŠ B pořádá různé odměňové akce, kde je účast závislá na hodnocení, DDŠ A nechává volbu na dětech. I nastavení reedukačních programů v DDŠ B děti motivuje, protože za dlouhodobé vhodné chování, a tím pádem dobré hodnocení, mohou postoupit do programu, kde je volnější režim a různé výhody. V DDŠ A nic takového nefunguje. O výchovném systému vypovídá i chování dětí mezi sebou navzájem. Děti v DDŠ B se k sobě chovaly přátelsky a pomáhaly si, v DDŠ A k sobě byly vulgární a neustále se provokovaly. Stejně tak se chovaly ke mně, v DDŠ B se mnou komunikovaly o čemkoli a ochotně se zúčastnily rozhovorů, v DDŠ A byly drzé a neochotné.

Tato práce by mohla sloužit jako zpětná vazba pro pracovníky porovnávaných dětských domovů se školou. Stejně tak by mohla být využita jako inspirace pro pracovníky stejných zařízení při tvorbě vlastních výchovných systémů.

6 Seznam informačních zdrojů

1. ČÁP, Jan a Jiří MAREŠ. *Psychologie pro učitele*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007, 655 s. ISBN 978-807-3672-737.
2. DVOŘÁK, Jakub, 2007. *Systém náhradní výchovy*. www.vzd.cz/system-nahradni-vychovy. 29. července 2013
3. FISCHER, Slavomil a Jiří ŠKODA. *Speciální pedagogika: edukace a rozvoj osob se somatickým, psychickým a sociálním znevýhodněním*. Praha: Triton, 2008, 205 s. ISBN 978-807-3870-140.
4. Formy náhradní rodinné péče. [online]. [cit. 2013-07-29]. Dostupné z: www.mpsv.cz/cs/14501
5. HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 407 s. Psyché (Grada). ISBN 80-736-7040-2.
6. HUTYROVÁ, Miluše. *Etopedie pro výchovné pracovníky*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006, 45 s. Texty k distančnímu vzdělávání v rámci kombinovaného studia. ISBN 80-244-1190-3.
7. KALHOUS, Zdeněk. *Školní didaktika*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002, 447 s. ISBN 80-717-8253-X.
8. LANGMEIER, Josef a Zdeněk MATĚJČEK. *Psychická deprivace v dětství*. třetí, doplněné vydání. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, 1974. ISBN 08-049-74.
9. MALÁ, Eva et al. *Dětská a adolescentní psychiatrie*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000, 492 s. ISBN 80-717-8472-9.
10. MATĚJČEK, Zdeněk. *Praxe dětského psychologického poradenství*. Vyd. 2., V Portálu 1. Praha: Portál, 2011, 342 s. ISBN 978-802-6200-000.
11. MATOUŠEK, Oldřich a Andrea KROFTOVÁ. *Mládež a delikvence*. Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2003, 340 s. ISBN 80-717-8771-X.
12. MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. Vyd. 2., přeprac. Praha: Portál, 2008, 271 s. ISBN 978-80-7367-368-0.

13. MATOUŠEK, Oldřich. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 351 s. ISBN 80-736-7002-X.
14. *Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů: MKN-10 : desátá revize : aktualizovaná druhá verze k 1.1.2009 : abecední seznam*. Vyd. 1. Praha: Bomton Agency, 2009, 743 s. ISBN 978-809-0425-910.
15. MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006, 332 s. ISBN 80-247-1362-4.
16. NAVRÁTIL, Pavel. *Teorie a metody sociální práce: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 1. knižní vyd. Brno: Zeman, 2001, 168 s. ISBN 80-903-0700-0.
17. PIPEKOVÁ, Jarmila. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. 2. rozš. a přeprac. vyd. Brno: Paido, 2006, 404 s. ISBN 80-731-5120-0
18. PRŮCHA, Jan. *Pedagogická encyklopedie*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009c, 935 s. ISBN 978-80-7367-546-2.
19. PRŮCHA, Jan. *Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2009b, 271 s. ISBN 978-807-3675-677.
20. PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 6., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2009a, 395 s. ISBN 978-807-3676-476.
21. QUAY, H. C. *Handbook of juvenile delinquency*. New York: Wiley, 1987, xii, 480 p. ISBN 04-718-1707-4.
22. RENOTIÉROVÁ, Marie a Libuše LUDÍKOVÁ. *Speciální pedagogika*. 4. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006, 313 s. Učebnice (UP Olomouc). ISBN 80-244-1475-9.
23. ŘEZÁČ, Jaroslav. *Sociální psychologie*. Brno: Paido, 1998, 268 p. ISBN 80-859-3148-6.
24. STŘEDISKO NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE, o. s. Ústavní péče. *Nahradnirodina.cz* [online]. © 2009-2011 [cit. 2013-01-18]. Dostupné z http://www.nahradnirodina.cz/ustavni_pece.html

25. SVOBODOVÁ, Jarmila a Bohumíra ŠMAHELOVÁ. *Kapitoly z obecné pedagogiky*. Brno: MSD, 2007, 140 s. ISBN 978-808-6633-817.
26. ŠVAŘÍČEK, Roman aj. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 377 s. ISBN 978-80-7367-313-0.
27. Ústavní péče. [online]. [cit. 2013-08-10]. Dostupné z: http://www.nahradnirodina.cz/ustavni_pece.html
28. VÁGNEROVÁ, Marie. *Kognitivní a sociální psychologie žáka základní školy*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2001, 304 s. ISBN 80-246-0181-8.
29. VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 3., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2004, 870 s. ISBN 80-717-8802-3.
30. VOJTOVÁ, Věra. *Kapitoly z etopedie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 94 s. ISBN 80-210-3532-3.
31. VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008, 404 s. Psyché (Grada). ISBN 978-802-4714-288.
32. ZELINKOVÁ, Olga. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program: [nástroje pro prevenci, nápravu a integraci]*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007, 207 s. Pedagogická praxe (Portál). ISBN 978-807-3673-260.
33. Vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 142, s. 6073.
34. Zákon č. 64/1963 Sb., o rodině. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1963, částka 53, s. 0339.
35. Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 48, s. 2978.
36. Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2003, částka 79, s. 4030.

7 Klíčová slova

Dětský domov se školou

Poruchy chování

Ústavní výchova

Výchovný systém

8 Přílohy

Příloha 1: Otázky na ředitele/zástupce ředitele DDŠ

Příloha 2: Otázky na vychovatele

Příloha 3: Otázky na děti

Příloha 4: Vnitřní řád DDŠ A

Příloha 5: Vnitřní řád DDŠ B

Příloha č. 1: Otázky na ředitele/zástupce DDŠ:

Kdy vznikl současný výchovný systém ve vašem DDŠ?

V jakých vnitřních dokumentech je výchovný systém zakotven?

Vytvářel jste stávající výchovný systém nebo jste se na jeho tvorbě podílel?

Jaké základní myšlenky, přístupy, principy či pedagogické zásady výchovný systém ve vašem zařízení reflektuje?

Jaké pozitiva výchovného systému byste vyzdvihl?

Existují ve vašem výchovném systému nějaké nedostatky, které si vy osobně nebo spolu se svými kolegy uvědomujete a chcete je v budoucnu řešit?

Spolupracujete při tvorbě, reflexi či aktualizaci s pedagogickými pracovníky?

Mají děti ve vašem zařízení možnost vyjadřovat se k výchovnému systému?

Příloha č. 2: Otázky na vychovatele:

Jak dlouho pracujete v tomto zařízení?

Pracoval jste v obdobném zařízení již dříve?

Jste na této pracovní pozici spokojen, baví vás vaše práce?

Jaké v tomto zařízení existují dokumenty vymezující výchovný systém?

Máte možnost vyjadřovat se ke struktuře a obsahu výchovného systému?

Jakým způsobem jsou s výchovným systémem seznamovány ve vašem zařízení děti?

Je podle vašeho názoru výchovný systém ve vašem zařízení pro děti jasný a srozumitelný?

Mají děti ve vašem zařízení možnost vyjadřovat se k výchovnému systému?

Vyhovuje vám současný výchovný systém ve vašem zařízení, v čem ano a v čem ne, případně co byste na něm změnil(a)?

Jaké základní myšlenky, přístupy, principy či pedagogické zásady výchovný systém ve vašem zařízení reflektuje?

Myslíte si, že jsou ve vašem zařízení adekvátně vymezená práva a povinnosti dětí, případně co byste na nich konkrétně změnil(a)?

Jsou podle vás pro děti vhodně nastavená opatření ve výchově, případně co byste na nich konkrétně změnil(a)?

Jaký je váš názor na systém a formu hodnocení dětí, případně co byste konkrétně změnil(a)?

Je podle vašeho názoru výchovný systém v každodenní praxi pedagogickými pracovníky dodržován?

Chtěl(a) byste k výchovnému systému ve vašem zařízení doplnit něco, na co jsem se dosud nezeptala?

Příloha č. 3: Otázky na děti:

Jak dlouho jsi umístěn v tomto domově? Byl jsi už někdy dříve ve stejném nebo v podobném zařízení?

Vysvětlil ti někdo po tvém příchodu systém a pravidla, podle kterých se tu máte řídit?

Chápeš zdejší systém a pravidla týkající se chování a denního režimu? Je něco, čemu jsi nerozuměl nebo ještě stále nerozumíš?

Fungují pravidla tak, jak ti bylo vysvětleno na začátku?

Vyhovují ti místní pravidla a řád, připadají si spravedlivé? V čem ano, a v čem ne, případně co a jak bys změnil?

Máš možnost se k systému a pravidlům vyjádřit nebo navrhnout jejich úpravu?

Jsi spokojený s tím, jaká máš práva a povinnosti? Vadí ti něco z toho nebo ti něco chybí, případně co a proč?

Vyhovuje ti denní režim, nebo ti na něm něco vadí, případně co?

Můžeš mi popsat systém hodnocení, kterým se tu řídíte? Vyhovuje ti, nebo bys na něm něco změnil?

Rozumíš vždy svému hodnocení,

Co ti nejvíc vadí, když máš zakázáno, a z čeho máš naopak největší radost, když to máš povoleno?

Snažíš se chovat podle pravidel, abys na základě toho něco získal?

Snažíš se chovat podle pravidel, abys neobdržel nějaký trest?

Když se nechováš podle pravidel, je možné svou chybu napravit a snažíš se o to?

Příloha č. 4: Vnitřní řád DDŠ A

VNITŘNÍ ŘÁD

**DĚTSKÉHO DOMOVA SE ŠKOLOU
DDŠ A**

Platný od 1. 1. 2012

Kapitola	Název	Strana
1	Charakteristika a struktura zařízení	3
1.1	Organizační struktura	3
1.2	Charakteristika součástí DDŠ	3
1.3	Personální zabezpečení	4
1.4	Organizační zajištění spolupráce s osobami odpovědnými za výchovu	5
2.	Postup při přijímání, přemísťování a propouštění dětí	5
2.1	Přijímání dětí	5
2.2	Přemísťování dětí	5
2.3	Propuštění dítěte	5
2.4	Spolupráce s příslušnými orgány a dalšími subjekty	6
3.	Organizace výchovně vzdělávacích činností v DDŠ	6
3.1	Organizace výchovných činností	6
3.2	Organizace vzdělávání	7
3.3	Organizace zájmových činností	8
3.4	Systém prevence sociálně patologických jevů	8
4.	Organizace péče o děti v DDŠ	8
4.1	Zařazení dětí do rodinných skupin	8
4.2	Ubytování dětí	8
4.3	Materiální zabezpečení	9
4.4	Finanční prostředky dětí	9
4.5	Systém stravování	10
4.6	Postup při dočasném omezení nebo přerušení poskytované péče	10
4.7	Postup v případě útěku dítěte z DDŠ	10
5.	Práva a povinnosti dětí	11
5.1	Systém hodnocení a opatření ve výchově	12
5.2	Kapesné, osobní dary a věcná pomoc	14
5.3	Organizace dne	15
5.4	Pobyt dětí mimo zařízení	16
5.5	Kontakty dětí s rodiči a dalšími osobami	17
5.6	Spolupráva dětí	18
5.7	Podmínky zacházení dětí s majetkem DDŠ	18
5.8	Postup při podávání a vyřizování žádostí, stížností a návrhů	19
6.	Práva a povinnosti osob odpovědných za výchovu	19
7.	Úhrada nákladů na péči o děti v zařízení	19
7.1	Vydání rozhodnutí	19
7.2	Odvolání proti rozhodnutí	20
8.	Postup DDŠ při zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví	20
8.1	Zdravotní péče a zdravotní prevence	20
8.2	Prevence rizik při pracovních činnostech	21
8.3	Postup při úrazech dětí	21
8.4	Postup při onemocnění	22
8.5	Postup při intoxikaci, sebepoškození, agresivitě dětí	22
9.	Přechodná a závěrečná ustanovení	23

1. Charakteristika a struktura zařízení

Sídlo: DDŠ A, [REDAKCE]

tel.: [REDAKCE]

fax: [REDAKCE]

mailto: [REDAKCE]

Dětský domov se školou, DDŠ A, je součástí Dětského diagnostického ústavu, dětského domova se školou, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny [REDAKCE]. Poskytuje dětem s nařízenou ústavní výchovou a předběžným opatřením soudu komplexní péči v souladu se zákonem č. 383/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

1.1 Organizační struktura

Název:

Dětský domov se školou:

Základní škola:

Školní jídelna:

Kapacita

24 dětí

24 žáků

30 jídel

1.2 Charakteristika součástí DDŠ

Dětský domov se školou (dále jen DDŠ [REDAKCE]) je školské zařízení, jehož účelem je zajišťování péče o děti s nařízenou ústavní výchovou nebo předběžným opatřením soudu. Do DDŠ [REDAKCE] jsou umisťováni chlapci i dívky.

Rozsah činnosti, způsob péče o zařazené děti a další úkoly jsou vymezeny zákonem č. 109/2002 Sb. a zákonem č. 383/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Hlavním úkolem DDŠ je zajistit zařazeným dětem náhradní výchovnou péči v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Dětem je poskytována péče též v oblasti sociální a zdravotní. Do DDŠ jsou děti umisťovány prostřednictvím dětského diagnostického ústavu. Do DDŠ mohou být umisťovány děti zpravidla od 6 let do ukončení povinné školní docházky. Nemůže-li se dítě po ukončení povinné školní docházky pro pokračující závažné poruchy chování vzdělávat ve střední škole mimo zařízení nebo neuzavře-li pracovně právní vztah, je přeřazeno do výchovného ústavu. DDŠ má nepřetržitý celoroční provoz.

Základní škola poskytuje zařazeným žákům základní vzdělání v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Kromě obecných cílů stanovených tímto zákonem je cílem vzdělávání zmírnění nebo úplné odstranění poruch chování, dále rozvíjení tělesných, rozumových, emocionálních a sociálních vědomostí, dovedností a návyků. Vzdělávání jednotlivých žáků je realizováno v souladu s komplexní diagnostickou zprávou zpracovanou DDÚ, na jejímž základě je pro každého žáka zpracován individuální výchovný plán.

Základní škola a základní škola praktická poskytuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Plní vzdělávací úkoly vzhledem ke schopnostem žáků a pokračuje ve vzdělávacím procesu pro dosažení úplného základního vzdělání.

Školní jídelna při DDŠ má kapacitu 30 jídel. Stravování dětí je zajištěno pětkrát denně, dle potřeby v době školních prázdnin, svátků a o víkendech. Stravování je zajištěno v budově DDŠ. Rozvrh podávání jídel je stanoven režimem dne. Za stravování a skladbu jídelníčku zodpovídá vedoucí školní jídelny.

Pracoviště sociálně zdravotní v DDŠ zajišťuje:

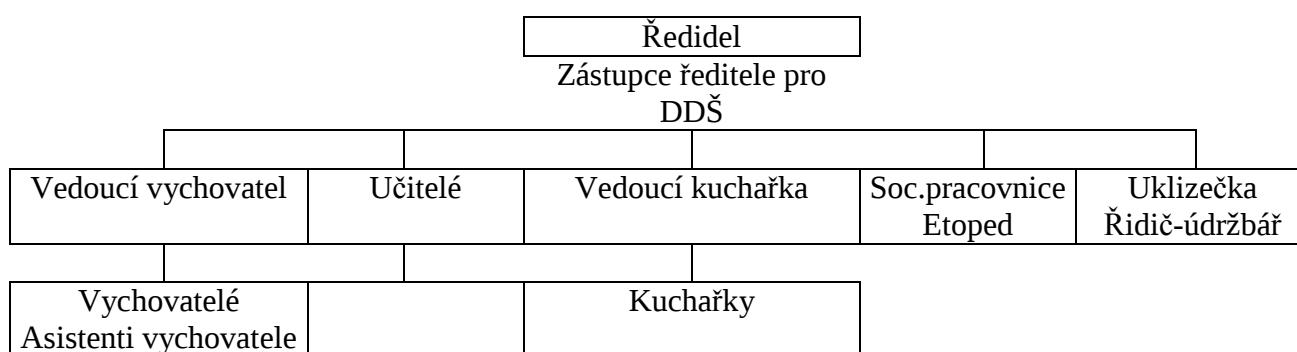
- sociální a zdravotní péči o přijaté děti
- spolupracuje s orgány sociálně právní ochrany dětí, soudy, orgány policie a osobami odpovědnými za výchovu dětí v sociálních otázkách dětí
- vede evidenci všech dětí umístěných v DDŠ a spravuje, kompletuje a doplňuje jejich dokumentaci
- zajišťuje úkony při přijímání a propouštění dítěte - zajištění základní dokumentace, vstupní pohovor s dítětem, předání dítěte příslušnému pedagogickému pracovníkovi do rodinné skupiny či školní třídy
- vede evidenci odjezdů dětí k osobám odpovědným za výchovu, vyřizuje souhlas příslušného orgánu sociálně právní ochrany dětí v místě bydliště, vydává a vyplňuje odjezdovou průkazku u každého dítěte
- vede evidenci dětí na útěku, ve vazbě či ve výkonu trestu
- 1x měsíčně podává přehled stavu obsazení a volné kapacity DDŠ příslušnému diagnostickému ústavu
- zajišťuje denně základní zdravotní péči, doplňování lékárny sociální pracovníce a rodinných skupin základními léky, zajišťuje vyšetření u smluvních lékařů, doprovází děti k lékaři, vede evidenci zdravotního stavu dětí po dobu pobytu v zařízení
- vede evidenci návštěv dětí (osob odpovědných za výchovu i ostatních včetně pracovníků sociálně – právní ochrany, policie ČR, soudů aj.), vede evidenci došlé i odchozí korespondence dětí

1.3 Personální zabezpečení

DDŠ řídí ředitel DDÚ, DDŠ, SVP a školní jídelny [REDACTED], který je přímo nadřízený zástupci ředitele pro DDŠ.

Zástupce ředitele pro DDŠ v rámci kompetencí stanovených v pracovní náplni řídí a kontroluje činnost všech zaměstnanců DDŠ, je přímo nadřízen vedoucí vychovatelce, vedoucímu učiteli, vedoucí školní jídelny, sociální pracovníci, etopedovi a provozním zaměstnancům (uklizečka a řidič – údržbář).

Vedoucí vychovatel(ka) zodpovídá za výchovnou oblast a je přímo nadřízena vychovatelům a asistentům vychovatele. Vedoucí kuchyně řídí a kontroluje školní kuchyni.

Organizační schéma

1.4 Organizační zajištění spolupráce s osobami odpovědnými za výchovu

Po umístění dítěte do DDŠ informuje sociální pracovníce rodiče (nebo jiné osoby odpovědné za výchovu) o umístění dítěte. Dále informuje pracovníky OSPOD příslušného místa bydliště a soud, který ústavní výchovu nebo předběžné opatření uložil.

Pokud rodiče vlastní telefon, dítě informuje rodiče o svém přemístění a místě nového pobytu ihned po přijetí a konzultuje s nimi možnost pobytu mimo DDŠ a o možnostech osobního, telefonického a písemného styku.

DDŠ rodiče informuje o důležitých událostech vztahující se k dítěti písemně (změny ve zdravotním stavu, útky apod). Informace běžného charakteru jsou osobám odpovědným za výchovu poskytovány na vyžádání. Informativní návštěvy dítěte rodiči v DDŠ jsou po předchozí domluvě možné kdykoliv.

2. Postup při přijímání, přemístování a propouštění dětí

2.1 Přijímání dětí

- děti jsou do DDŠ přijímány na základě rozhodnutí příslušného diagnostického ústavu. Diagnostický ústav předává s umístěným dítětem komplexní diagnostickou zprávu s programem rozvoje osobnosti dítěte
- děti přijímá sociální pracovníce nebo jiný pověřený pedagogický pracovník s předchozím souhlasem ředitele
- sociální pracovníce nebo pověřený pedagogický pracovník převezme příslušnou dokumentaci, zdravotní záznam, průkaz zdravotní pojišťovny, občanský průkaz, školní dokumentaci a dokumentaci o zahájení správního řízení
- sociální pracovníce nebo jiný pověřený pedagogický pracovník provede s dítětem vstupní pohovor, seznámí ho s vnitřním řádem zařízení, s jeho právy a povinnostmi a poučí ho o dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví a provede o tom písemný záznam, který je založen do osobní dokumentace dítěte
- začlenění do rodinné skupiny (dále jen RS) provádí příslušný vychovatel rodinné skupiny, kam bylo dítě na základě rozhodnutí ředitele nebo jeho zástupce zařazeno. Přidělí mu lůžko, osobní skříňku a věci osobní potřeby včetně ošacení a dalšího vybavení. Současně informuje dítě o organizaci života v RS

2.2 Přemístování dětí

Dítě může být přemístěno do jiného školského zařízení pro výkon ústavní výchovy pouze na základě rozhodnutí příslušného diagnostického ústavu v následujících případech:

- jedná-li se v zájmu výchovném, vzdělávacím a zdravotním
- jedná-li se o dítě drogově nebo jinak závislé
- pokud dítě soustavně porušuje závažným způsobem VŘ a to po vyčerpání všech dostupných pedagogických prostředků
- je nařízená ochranná výchova
- na vlastní žádost dítěte z vážných osobních či rodinných důvodů
- na žádost zákonných zástupců dítěte

Přemístění provádí na pokyn ředitele zařízení sociální pracovníce nebo jiná pověřená osoba. Dítě je o důvodech a účelu přemístění včas informováno a připraveno speciálním pedagogem – etopedem.

2.3 Propouštění dítěte

Děti lze propustit :

- na základě rozhodnutí soudu o zrušení ústavní výchovy nebo zrušení předběžného opatření

- po uplynutí platnosti předběžného opatření soudu, nebylo-li zahájeno řízení ve věci samé
- na základě rozhodnutí soudu o svěření dítěte do péče budoucích pěstounů či osvojitelů, které nabylo právní moci
- na základě dosažení zletilosti, pokud v zařízení dobrovolně setrvává do ukončení profesní přípravy

2.4 Spolupráce s příslušnými orgány a dalšími subjekty

- DDŠ úzce spolupracuje s Policií ČR, soudy, OSPOD, Diagnostickým ústavem, Státním zastupitelstvím
- DDŠ je klinickým pracovištěm [REDAKCE], studentům jsou umožňovány exkurze a praxe
- DDŠ spolupracuje s DDM [REDAKCE] při zapojení dětí do mimoškolní činnosti a zájmových kroužků
- Pro rozvoj dětí je nutný kontakt s širší veřejností. Proto jsou pro naše děti organizovány sportovní a kulturní akce. Děti se, podle možností, zúčastňují i akcí pořádaných městem a jinými školami regionu.

3 Organizace výchovně vzdělávacích činností v DDŠ

Výchovně vzdělávací činnost probíhá ve třech etapách:

Adaptační etapa:

Po nástupu dítěte zpracuje speciální pedagog – etoped „Program rozvoje osobnosti dítěte“. Při zpracování vychází z komplexní diagnostické zprávy. Ve spolupráci s odborným zaměstnancem diagnostického ústavu dvakrát ročně ověřuje účelnost a výsledky výchovně vzdělávací činnosti v zařízení.

Adaptační fáze probíhá maximálně 4 týdny po nástupu dítěte do výchovného cyklu. Dítě si zvyká na nové prostředí, seznamuje se se životem skupiny. Pedagogičtí pracovníci mapují v tomto období individuální potřeby dítěte a spolupracují s etopedem při zpracování programu rozvoje osobnosti. Za zpracování a realizaci programu rozvoje osobnosti zodpovídá etoped.

Převýchovná etapa:

V následném období dochází k realizaci programu rozvoje osobnosti v rámci záměru resocializace a reedukace dítěte. Na realizaci se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci. Plnění a úspěšnost výchovného a vzdělávacího působení na dítě se průběžně vyhodnocuje a aktualizuje. Toto období je nejdelší v celém reedukačním procesu. Dítěti je poskytována výchovná a vzdělávací péče a to v odstupňovaném rozsahu dle doporučení závěrečné zprávy diagnostického ústavu.

Etapa integrační a zkušební období:

Ve třetí etapě se děti intenzivně připravují k plynulému a nekonfliktnímu přechodu do běžného života zejména v oblasti sociálních dovedností a sociálních vztahů.

3.1 Organizace výchovných činností

Výchovná činnost se skládá z vedení dětí k základním hygienickým a společenským návykům, z komplexu složek rozvoje osobnosti dětí a dále z přípravy na vyučování a zájmové činnosti. Péče je zařazeným dětem poskytována ve třech rodinných skupinách. Do každé rodinné skupiny může být zařazeno minimálně 5 dětí a maximálně 8 dětí.

Výchovnou činnost přímo řídí a kontroluje vedoucí vychovatel(ka). Zpracovává rozpis služeb, schvaluje a kontroluje týdenní výchovné plány rodinných skupin, individuální výchovné plány reedukace a resocializace dětí a ve spolupráci s etopedem a příslušnými pedagogickými pracovníky vyhodnocuje jejich účinnost. Provádí kontrolní a hospitační činnost výchovné činnosti a vede o ní záznamy.

U každé rodinné skupiny pracují dva vychovatelé. Jedním z nich je zpravidla muž. Za pomoci asistentů vychovatele a nepedagogických pracovníků zajišťují vychovatelé péči o děti jako v rodině. K organizaci denní výchovné činnosti je v každé směně pověřen jeden ze dvou vychovatelů. Při výchovných činnostech se vychovatelé řídí týdenními výchovnými plány skupiny a programem rozvoje osobnosti dětí. Při výchovné činnosti jsou povinni dodržovat denní režim. Vychovatelé vedou děti k dodržování zásad společenského chování a jsou jim osobním příkladem. Pro výchovnou činnost jsou k dispozici klubovny v každé rodinné skupině, posilovna, učebna pracovního vyučování, kuchyňky, počítačová učebna, venkovní sportovní hřiště, rekreační chata v [REDAKCE].

Noční službu při běžném provozu v průběhu školního roku zajišťují asistenti vychovatele, popřípadě další nepedagogičtí pracovníci. Zpravidla jeden u každé rodinné skupiny. Noční službu zajišťuje vždy alespoň jeden muž. Výjimky z počtu pracovníků, zajišťujících noční službu a jejich složení z hlediska počtu mužů a žen stanoví zástupce ředitele pro DDS s přihlédnutím k provozním podmínkám zařízení a jeho aktuální situaci. Noční služba dbá o bezpečnost dětí v nočních hodinách a to zejména od 21.00 do 8.00 hodin. Noční služba dále dle potřeby zajišťuje pomoc dětem při provádění tělesné hygieny a jejich sebeobsluze, při oblékání, přípravě na odchod do školy, dále při péči o nemocné děti, při doprovodu dětí k lékařskému vyšetření apod.

Využívání osobního volna dětí je vyhrazena doba v denním režimu. Dítě jej v této době může využívat podle svého uvážení (poslech hudby, psaní dopisů atd.) V této době musí dítě respektovat ustanovení vnitřního řádu. Vychovatelé jsou dětem nápomocni při aktivním využití volného času vhodnou nabídkou činnosti.

Skupinová a individuální terapie probíhá v rámci výchovné činnosti ve všech etapách převýchovného procesu. Koordinaci, přípravu a realizaci skupinových a individuálních terapeutických aktivit zajišťuje především speciální pedagog-etoped. Je využívána především při diagnostice poruch chování, a dále v celém reedukačním procesu jako jedna z důležitých forem práce.

3.2 Organizace vzdělávání

Základní školu a základní školu praktickou řídí a kontroluje zástupce ředitele pro DDS. Zařazeným žáků je poskytováno speciální vzdělávání v rámci plnění povinné školní docházky v základní škole a v základní škole praktické. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu.

Vzdělávání probíhá podle učebních plánů a učebních osnov realizovaných vzdělávacích programů. Učitelé zpracovávají pro jednotlivé předměty tematické plány. Při výuce přihlížejí k individuálním schopnostem a znalostem jednotlivých žáků. Učitelé při vzdělávání plní i funkci výchovnou v rámci komplexního reedukačního procesu jednotlivých chlapců i celých skupin.

Žáci jsou zařazováni do tříd s ohledem na realizovaný vzdělávací program a rok školní docházky. Do tříd mohou být podle aktuálního stavu dětí v DDS zařazováni žáci různých ročníků a v případě potřeby i žáci vzdělávání podle různých vzdělávacích programů (základní škola, základní škola praktická).

Vzdělávací proces je zajišťován v budově DDS. Pro výuku jsou k dispozici 3 třídy, posilovna, travnaté hřiště, antukový kurt, počítačová učebna, učebna pracovní výchovy a kuchyňky jednotlivých rodinných skupin. Provoz jednotlivých učeben a zařízení upravují příslušné řády. Žákům jsou poskytovány učebnice, učební texty, učební pomůcky. Ve škole se žáci řídí Školním řádem. Jsou povinni dostát svým školním povinnostem. Učitelé je vedou k dodržování zásad společenského chování a jsou jim osobním příkladem. Při hodnocení chování žáků a přípravě na vyučování spolupracují učitelé s vychovateli, popřípadě s etopedem. Veškerá činnost a chování během výuky je hodnocena dle platného systému hodnocení.

3.3 Organizace zájmových činností

Zájmová činnost je realizována formou nabídky. Externě spoluprací se sportovními kluby, Domem dětí a mládeže v [REDAKCE], případně dalšími organizacemi zaměřenými na práci dětmi. Interně je zájmová činnost zajišťována v rámci zájmových kroužků. Zájmové kroužky mohou navštěvovat děti dle vlastního výběru. Podrobnosti jsou specifikovány v ročním plánu práce a týdenních plánech výchovné činnosti. O práci v zájmových kroužcích se vedou záznamy. Součástí oblasti zájmových činností je zařazení dětí do terapeutických aktivit.

3.4 Systém prevence sociálně patologických jevů

Prevence sociálně patologických jevů je realizována na základě Minimálního preventivního programu DDŠ [REDAKCE]. Minimální preventivní program je zpracováván vždy na jeden rok školním metodikem prevence a je každoročně vyhodnocován. Minimální preventivní program je zaměřen na výchovnou i vzdělávací činnost. V rámci jeho plnění se pedagogičtí pracovníci i další pracovníci DDŠ zaměřují na osobnostní a sociální rozvoj dětí, na změnu motivace jejich chování a jednání. Za plnění úkolů v oblasti prevence sociálně patologických jevů zodpovídají v rámci svých pracovních povinností všichni pedagogičtí pracovníci DDŠ. V rámci prevence sociálně patologických jevů DDŠ spolupracuje s externími organizacemi, zabývajícími se danou problematikou.

4 Organizace péče o děti v DDŠ

4.1 Zařazení dětí do rodinných skupin

Zařazení dítěte do rodinných skupin provádí vedoucí vychovatel ve spolupráci s etopedem. Při zařazení dítěte je přihlíženo na jeho věk, závěry a doporučení komplexní diagnostické zprávy zpracované DDÚ. V rodinné skupině dítě převezme vychovatel ve službě, který se řídí směrnicí o přijímání dětí a ustanoveními Vnitřního řádu.

4.2 Ubytování dětí

V DDŠ jsou vytvořeny tři rodinné skupiny. Každá rodinná skupina má k dispozici 3 ložnice (dvě ložnice se třemi lůžky a jednu ložnici se dvěma lůžky), klubovnu a kuchyňku, která zároveň slouží jako místnost pro vychovatele, sociální zařízení a koupelnu.

V ložnicích mají děti k dispozici šatní skříň, která je zároveň určena pro uložení osobních věcí, dále postel, stolek a židli, poličku a lampičku.

Dítě se může přestěhovat do jiné ložnice pouze se svolením vychovatele. Ve spolupráci s vychovatelem si děti mohou udělat vhodnou výzdobu. Nábytek v ložnici je možné stěhovat pouze se souhlasem vedoucího vychovatele. Děti si udržují v ložnici pořádek, denně provádějí běžný úklid, jednou týdně velký úklid.

Každá skupina má svoji klubovnu, která je vybavena sedací soupravou, knihovnou, televizí, videem. V klubovně je vytvořen koutek pro psaní dopisů, hraní her apod. Na výzdobě se podílejí členové rodinné skupiny. V klubovně mají děti k dispozici pomůcky na zájmovou a relaxační činnost. Sportovní a jiné vybavení si půjčují pouze se svolením vychovatele.

Děti si mohou zapůjčit do ložnice rádio, jsou však povinné vrátit ho v neporušeném stavu a ve stanovené době. Při ztrátě nebo poškození vybavení rodinné skupiny je vychovatel povinen s dítětem sepsat protokol.

4.3 Materiální zabezpečení

Ošacení

- Po příchodu do zařízení obdrží dítě věci osobní potřeby (obutí, ošacení, ložní prádlo, hygienické potřeby), učebnice a školní potřeby, sportovní vybavení.

- Oblečení, které děti používají, mají uložené ve skříňkách na ložnicích. Ostatní oblečení mají uložené ve skříňkách na chodbách rodinných skupin.
- Každému dítěti je po zařazení do DDŠ zřízena šatní karta, která je vedena po celou dobu jeho pobytu.
- Za ošacení dítěte a evidenci na šatních kartách zodpovídají vychovatelé rodinné skupiny.
- Znečištěné prádlo a ošacení se pere dle potřeby, spodní prádlo denně. Ložní prádlo se vyměňuje jedenkrát za 2 týdny, nebo dle potřeby.
- Dítě může v zařízení používat vlastní vhodné oblečení, které musí být označeno.
- Dítě zodpovídá za svěřené ošacení, dbá na jeho čistotu, svévolně jej nepoškozuje, odpovídá za jeho ztrátu, nebo úmyslné poškození. O ztrátě nebo poškození věci se vede záznam do likvidačního listu.
- Ošacení a vybavení dítěte upřesňuje „Směrnice pro ošacení dětí zařazených do DDŠ“ (příloha č. 1 Vnitřního řádu)

Soukromé předměty

- Soukromé předměty jako hudební nástroje, hudební nosiče, přehrávače, mobilní telefony, kosmetiku atd. je možné mít v DDŠ jen po dohodě s vychovatelem rodinné skupiny. Děti si vlastní předměty a ošacení ukládají do uzamykatelné skříňky na chodbě rodinné skupiny. DDŠ neručí za škody vzniklé na těchto předmětech (ztráta, znehodnocení). DDŠ rovněž neručí za ztrátu či zničení vlastního oblečení.
- Do DDŠ je zakázáno přinášet cenné předměty (hodinky, zlaté šperky apod.). Přinášení nebezpečných předmětů (nožů, jiných zbraní, žiletek, jehel atd.) a přinášení alkoholických nápojů a jiných návykových látek bude hodnoceno jako hrubé porušení VŘ. Pedagogičtí pracovníci mají právo vyžádat si od dítěte odevzdání těchto výše uvedených předmětů a látek.
- DDŠ má právo na informaci o výši příjmů dítěte a částku, která bude převyšovat kapesné, převezme od dítěte do úschovy.
- Zajištěné předměty po dohodě předá zákonnému zástupci dítěte, nebo mu budou vráceny při jeho odchodu ze zařízení.

4.4 Finanční prostředky dětí

Finanční prostředky dětí se skládají z těchto položek :

- Kapesné vyplácené DDŠ
- Kapesné od rodičů
- Dary u příležitosti narozenin, svátků a jiných obvyklých příležitostí.

Dětem, kterým je poskytováno plné přímé zaopatření náleží kapesné. Maximální výše kapesného podle věku dětí činí:

- 120 Kč, jde-li o dítě od 6 do 10 let věku
- 210 Kč, jde-li o dítě od 10 do 15 let věku
- 300 Kč, jde-li o dítě starší 15 let nebo nezaopatřenou osobu

Podle dosaženého hodnocení může být dítěti kapesné kráceno. Dítě však musí dostat nejméně dvě třetiny výše uvedených částek.

Děti si mohou své kapesné a jinou hotovost uložit u vychovatele, aby předešly ztrátě. Dítě je povinno odevzdat finanční hotovost, která přesahuje výši kapesného na týden vychovateli do úschovy. Ve spolupráci s vychovatelem se děti učí hospodařit se svými prostředky tak, aby mu vystačily na celý měsíc.

4.5 Systém stravování

Stravování je zajištěno ve školní jídelně, která je součástí DDŠ.

- Jídlo se podává 5 x denně. Za kvalitu a složení jídelníčku zodpovídá vedoucí kuchařka.

- Jídlo se vydává podle rozvrhu dne.
- Děti mohou vznášet připomínky ke kvalitě stravování prostřednictvím spoluprávy.

Stravování při výjezdech skupiny na víkend nebo při prázdninové činnosti mimo zařízení, případně o svátcích a víkendech v DDS mohou zajišťovat vychovatelé ve spolupráci s dětmi nebo školní kuchyně. Výše částky na dítě a den se řídí příslušnou stravovací normou. Vychovatel je povinen ve spolupráci s vedoucí školní jídelny sestavit jídelníček, vyúčtování předává hospodáře zařízení.

4.6 Postup při dočasném omezení nebo přerušení poskytované péče

Dočasným omezením nebo přerušením poskytované péče se rozumí především nepřítomnost dítěte v DDS z důvodu umístění dítěte ve zdravotnickém zařízení, pobytu u osob odpovědných za výchovu, útěku dítěte. Doba nepřítomnosti z výše uvedených důvodů je zaznamenávána v Knize hlášení příslušnými vychovateli.

Umístění dítěte do zdravotnického zařízení vždy neprodleně oznámeno osobám odpovědným za výchovu. V případě, že nehrozí nebezpečí prodlení, je umístění dítěte ve zdravotnickém zařízení projednáno před nástupem. Při umístění dítěte ve zdravotnickém zařízení je dítě vybaveno ošacením a hygienickými potřebami, školními potřebami, učebnicemi dle požadavků příslušného zdravotnického zařízení. DDS zajišťuje s dětmi umístěnými ve zdravotnickém zařízení pravidelné kontakty (osobní, telefonické, písemné) prostřednictvím sociální pracovníce a vychovatelů příslušné rodinné skupiny. Po dobu umístění dítěte ve zdravotnickém zařízení náleží dítěti kapesné.

Postup při pobytu u osob odpovědných za výchovu (viz kap. 5.5)

4.7 Postup v případě útěku dítěte z DDS

V případě útěku dítěte vykoná pedagogický, případně jiný pověřený pracovník zodpovědný za dítě, tato opatření:

- neprodleně oznámí útěk oddělení Policie ČR v místě útěku
- informuje vedoucího vychovatele, v případě jeho nepřítomnosti zástupce ředitele pro DDS
- dvakrát sepíše záznam o útěku, jeden formulář bude založen do spisu dítěte, jeden předán Policii ČR
- vyčká příjezdu příslušníků Policie ČR a sepíše s nimi potřebné doklady
- zjistí případné ztráty oděvů, sepíše stav šatního lístku a zajistí osobní věci dítěte v ložnici tak, aby při návratu z útěku mělo dítě své věci uložené ve skříni rodinné skupiny
- sociální pracovníce nahlásí útěk orgánu sociálně právní ochrany dětí, kam dítě místně přísluší
- sociální pracovníce eviduje útěk v knize útěků v programu Foster.
- úkoly výše uvedené pod písmenem a) až e) vždy zajistí ten pedagogický pracovník, který za dítě v době útěku zodpovídal**

Návrat dítěte z útěku:

- podle pokynů Policie ČR zajistí DDS převzetí dítěte na příslušném místním oddělení
- v případě nutnosti je doprava dítěte do zařízení zajištěna služebním autem
- dítě pověřenými pracovníky převezmou pouze v případě, že není pod vlivem návykových látek, ve sporném případě přivolají lékařskou pohotovost
- sociální pracovníce, nebo vychovatel ve službě oznámí navrácení z útěku příslušnému oddělení Policie ČR – [REDACTED]
- dítě se po příchodu do rodinné skupiny vysprchuje, převlékne do čistého domácího ošacení a je mu poskytnuta strava
- dítěti je poskytnuta nezbytná hygienická a zdravotní péče
- v případě, že je dítě nemocné, zajistí vychovatel nebo asistent vychovatele ve službě uložení dítěte na zdravotní izolaci

- h) po návratu z útěku je dítěti věnována individuální péče. Etoped s dítětem provede pohovor o důvodu útěku, dále s ním individuálně pracuje vychovatel rodinné skupiny tak, že si dítě bude postupně zvykat na denní režim, bude si doplňovat učivo, které zameškalo a to i během odpoledního zaměstnání
- i) dítě se postupně zapojí do zájmových a mimoškolních aktivit

5 Práva a povinnosti dětí

Práva a povinnosti dětí zařazených do DDŠ jsou zajišťována v rozsahu daném zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů a zákonem č. 383/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002.

Práva dětí

- na zajištění plného přímého zaopatření
- na rozvoj tělesných, duševních a citových schopností a sociálních dovedností
- respektování lidské důstojnosti
- na společné umístění se svými sourozenci, nebrání-li tomu závažné okolnosti ve vývoji a vztazích sourozenců
- na vytváření podmínek pro dosažení odpovídajícího vzdělání v souladu s jeho schopnostmi, nadáním a potřebami
- na svobodu náboženství, při respektování práv a povinností osob odpovědných za výchovu usměrňovat dítě v míře odpovídající jeho rozumovým schopnostem
- být seznámeno s právy a povinnostmi, radit se se svým obhájcem nebo opatrovníkem, bez přítomnosti třetích osob, a za tímto účelem přijímat a odesílat korespondenci bez kontroly jejího obsahu,
- účastnit se činností a aktivit DDŠ organizovaných v rámci výchovných a vzdělávacích činností s výjimkou zákazu či omezení v rámci opatření ve výchově
- obracet se se žádostmi, stížnostmi a návrhy na ředitele DDŠ a pedagogické pracovníky
- požadovat, aby podání adresovaná příslušným státním orgánům, orgánům územní samosprávy a právníkům a fyzickým osobám, jsou-li pověřeny výkonem sociálně právní ochrany, byla ze zařízení následující pracovní den po jejich odevzdání pracovníkům DDŠ a to bez kontroly obsahu
- vyjádřit svůj názor na zamýšlená a prováděná opatření, která se ho dotýkají – názorům dítěte musí být věnována patřičná pozornost odpovídající jeho věku a vyspělosti
- požádat o osobní rozhovor a uskutečnit osobní rozhovor s pověřenými zaměstnanci orgánu sociálně právní ochrany dětí, inspektorem ČŠI, MŠMT ČR nebo orgánu kraje a to bez přítomnosti dalších osob
- být hodnoceno a odměňováno a ke svému hodnocení se vyjadřovat
- na kapesné ve výši uvedené v platném právním předpisu a na informace o stavu svých úspor nebo pohledávek
- na udržování kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu – korespondence, osobní návštěvy, telefonické rozhovory
- přijímat se souhlasem pedagogického pracovníka i jiné osoby
- se souhlasem pedagogického pracovníka opustit DDŠ za účelem vycházky

Povinnosti dětí

- dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců zařízení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, v prostorách zařízení a v osobních věcech udržovat pořádek a čistotu a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu zařízení
- dodržovat předpisy a pokyny k ochraně bezpečnosti a zdraví, s nimiž byly řádně seznámeny
- hradit ze svých příjmů náklady spojené s přepravou do DDŠ, které neoprávněně opustily nebo se do něj nevrátily
- poskytnout na výzvu zástupce ředitele pro DDŠ a ředitele školského zařízení doklady o příjmu
- předat do úschovy předměty ohrožující výchovu, zdraví a bezpečnost
- podrobit se na výzvu zástupce ředitele pro DDŠ, ředitele zařízení nebo jím pověřeného pedagogického pracovníka vyšetření, zda není ovlivněno alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Je-li pro vyšetření třeba odebrat krev, je dítě povinno strpět, aby mu lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev, pokud to není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

5.1 Systém hodnocení a opatření ve výchově

Hodnotící systém je založen na pozitivním a individuálním přístupu k dítěti. Dítě musí být hodnocením motivováno a neustále povzbuzováno k lepším výsledkům. Cílem hodnocení je dovést dítě k samostatné analýze svého chování a vyvození patřičných důsledků. **Dítě je hodnoceno ústně příslušným pedagogem ve službě. Hodnocení je následně zaznamenáno do evidenčního programu Foster.** Po příchodu do DDŠ jsou zpravidla během adaptačního období dítěti přiznány osobní výhody definované v osobním listu dítěte v souladu s bodem 5.1.2 d.

Hodnocení mimořádných událostí je zaznamenáno v osobním listu dítěte. V případě takovýchto událostí ukládá zástupce ředitele pro DDŠ na návrh pedagogického pracovníka odpovídající „Opatření ve výchově“ (§ 21 z.č. 109/2002 Sb.) Toto opatření je zaznamenáno v písemné podobě v osobním listu dítěte. Proti opatření ve výchově se dítě může vždy odvolat. Opatření ve výchově reflektuje nejen chování během výchovné činnosti, ale i chování dětí během školní výuky a během režimových činností vedených asistenty pedagoga.

Opatření ve výchově

5.1.1 Za prokázané porušení povinností stanovených tímto vnitřním řádem jsou dítěti uložena tato opatření ve výchově:

- a. Odnětí osobní výhody udělené za příkladné úsilí a výsledky při plnění povinností.
- b. Snížení kapesného na minimální částku stanovenou zákonem 109/2002 Sb., to je na 2/3 maximální částky
- c. Omezení nebo zakázání trávení volného času mimo zařízení v rozsahu stanoveném tímto vnitřním řádem
- d. Odnětí možnosti účastnit se atraktivní činnosti či akce
- e. Zakázání návštěvy, s výjimkou návštěv osob odpovědných za výchovu, osob blízkých a oprávněných zaměstnanců orgánů sociálně-právní ochrany dětí, a to na dobu nejdéle 30 dnů v období následujících 3 měsíců.

Výše uvedená opatření lze ukládat podmíněně se zkušební dobou

5.1.2 Za příkladné úsilí a výsledky při plnění povinností, nebo za příkladný čin mohou být dítěti přiznány tyto výhody plynoucí z hodnocení:

- a.** Prominutí předchozího opatření ve výchově
- b.** Udělení věcné nebo finanční odměny
- c.** Povolení mimořádné návštěvy kulturního zařízení, povolení mimořádné vycházky
- d.** Přiznání jiné osobní výhody, definované v osobním listu dítěte.

Za hrubé porušení vnitřního řádu je považováno

- Lhaní, podvodné jednání, kouření, odmítání pokynů vychovatele a učitele, neplnění školních povinností, pozdní návrat z vycházky, pozdní návrat z pobytu mimo zařízení, útěk ze zařízení, poškozování majetku zařízení, slovní napadání pracovníků školského zařízení nebo ostatních dětí

Za zvlášť závažné porušení vnitřního řádu je považováno

- šikanování, opakované hrubé porušování vnitřního řádu, užívání a distribuce alkoholu a jiných návykových látek, násilí vůči dětem a pracovníkům zařízení, trestná činnost spáchaná v zařízení, trestnou činnost na útěku nebo při vycházce, případně při odjezdu k rodičům

Přiznání či odejmutí výhod

- Rozsah opatření ve výchově stanoví ředitel na základě návrhu kmenového vychovatele.
- Opatření ve výchově může být přijato buďto jako jednorázový úkon, směřující k nápravě či eliminaci nežádoucích projevů chování, nebo může mít dlouhodobější charakter. Maximální účinná doba pro jednotlivá opatření ve výchově je však 7 dnů.
- Doba odnětí výhody v průběhu trvání jiného opatření se sčítá – maximálně však do výše 7 dnů.
- O zvlášť závažném porušení vnitřního řádu musí být proveden zápis na předepsaném formuláři.
- Při stanovení doby odnětí výhod je pro kmenového vychovatele rodinné skupiny závazné přihlídnout k:
 - Psychickému stavu dítěte
 - Mentální způsobilosti
 - Závažnosti porušení VŘ
 - Okolnostem
 - Četnosti
 - Ochotě napravit vzniklé škody

5.2 Kapesné, osobní dary a věcná pomoc

• **Kapesné**

Nezaopatřeným dětem, kterým se poskytuje plné přímé zaopatření náleží po dobu pobytu v DDS kapesné, jehož výše činí za kalendářní měsíc nejvíce:

- a) 120- Kč, jde-li o dítě od 6 do 10 let
- b) 210- Kč, jde-li o dítě od 10 do 15 let
- c) 300- Kč, jde-li o děti od 15 do 19 let

Nejméně je možné poskytovat dvě třetiny částky vypočtené z výše uvedených částek. Kapesné se v rámci limitů vypočítává s ohledem na stanovená opatření ve výchově, podle něhož je kapesné kráceno. Vyplácí se 4x za měsíc. Celkovou resp. týdenní výši kapesného stanovuje kmenový vychovatel. Výše přidělené částky podléhá kontrole a schválení nadřízeného

pracovníka. Výpočet kapesného musí být náležitě doložen na předepsaném formuláři, který je zároveň účetním podkladem pro výplatu finanční hotovosti.

- za období kratší než 1 měsíc se kapesné stanoví podle počtu dnů, v nichž je dítě v péči zařízení
- denní kapesné činí jednu třetinu měsíční výše kapesného
- kapesné dítěti nenáleží za dny, kdy je na útěku, ve vazbě nebo ve výkonu trestu
- kapesné se dětem vyplácí 4x za měsíc a to od prvního týdne následujícího měsíce zpětně
- podklady pro vyplácení kapesného vypracují vychovatelé rodinných skupin na základě hodnocení
- kapesné má možnost dítě spolu ostatními finančními prostředky uložit u vychovatele a čerpat jej průběžně
- evidenci a vyplácení kapesného provádí vychovatelé rodinné skupiny
- výši kapesného vždy schvaluje zástupce ředitele pro DDŠ nebo vedoucí vychovatel

• **Osobní dary**

Dítěti, jemuž náleží plné zaopatření, poskytuje školské zařízení osobní dary k narozeninám, svátkům, k úspěšnému ukončení studia a jiným obvyklým příležitostem. Osobní dary se poskytují podle věku dítěte a podle výchovných hledisek stanovených vnitřním řádem. Přidělení daru navrhuje vychovatel rodinné skupiny spolu se skupinou a schvaluje ho ředitel zařízení. Osobní dar lze poskytnout na základě rozhodnutí ředitele i formou peněžitého příspěvku a to až do celkové výši daru.

Osobní dary se poskytují v těchto maximálních částkách:

- 1.150,- Kč, jde-li o dítě od 6 do 10 let
- 1 300,- Kč, jde-li o dítě od 10 do 15 let
- 1 450,- Kč, jde-li o dítě starší 15 let

Osobní dary se poskytují k těmto příležitostem

narozeniny: 100,- až 500,- Kč

svátek: 50,- až 200,- Kč

za příkladný čin: do výše 600,- Kč

vánoce: až 750,- Kč

při úspěšném ukončení studia – 1000,- Kč

Evidenci osobních darů formou věcných darů i peněžité částky vede ředitel zařízení, nebo jím pověřená osoba.

Výchovná hlediska při poskytnutí osobního daru

Nejvyšší částku – při převažujícím kladném hodnocení.

Střední částku – při převažujícím kladném hodnocení s občasnými výkyvy méně závažného charakteru.

Nejnižší částku – při převažujícím záporném hodnocení.

Věcná pomoc

Dítěti, jemuž byl ukončen pobyt v DDŠ z důvodu dosažení zletilosti se podle jeho skutečných potřeb poskytne věcná pomoc nebo jednorázový finanční příspěvek až do výše 15 000 Kč.

5.3 Organizace dne

Pondělí – pátek (pracovní dny)

6:45		budíček
6:45	7:40	ranní činnosti (osobní hygiena, úklid, kontrola zdrav. stavu, ranní hodnocení)
7:40	8:00	snídaně, odchod do tříd, předání dětí učiteli ve třídě
8:00	13:30	vyučování

13:30	14:00	oběd (dozor zajišťují učitelé a vychovatelé dle rozvrhu)
14:20	16:00	odpolední vyučování (podle platného rozvrhu hodin)
14:00	14:30	hodnocení na skupinách - učitelé
14:30	16:00	výchovná činnost dle týdenních plánů rodinných skupin
16:00	16:30	odpolední svačina, osobní volno dětí
16:30	18:00	výchovná činnost dle týdenních plánů rodinných skupin
18:00	18:30	večeře
18:30	19:00	příprava na vyučování – mimo středy
19:00	20:30	úklidy dle rozpisu rodinných skupin, péče o ošacení, osobní hygiena, sledování TV, výměna ručníků, pyžam, kontrola úklidu
20:30	21:00	skupinové sezení, hodnocení dne, příprava na večerku
21:00	21:30	předání dětí, osobní volno
21:30		večerka
22:00		večerka v pátek, před dnem pracovního klidu

Volné dny (sobota, neděle, svátky, prázdniny)

9:00	9.45	budíček, osobní hygiena, ranní režim, hodnocení, snídane
9:45	12:00	výchovná činnost dle týdenního plánu rodinné skupiny (sobota = týdenní úklid prostor skupin a společných prostor)
12:00	13:00	oběd, osobní volno
13:00	17.45	výchovná činnost dle týdenního plánu výchovné skupiny
17:45	19:00	večeře, osobní volno
19:00	20:00	úklid, hodnocení dne, předávání dětí
20:00	22:30	osobní volno – Tv, četba, zájmové činnosti, osobní hygiena
22:30		večerka (ve dnech, po kterých následuje pracovní den je večerka ve 21:30)

Poznámky k režimu dne:

Každé 3 pondělí v měsíci: 14.00 – 14.30 setkání dětí a pedagogických pracovníků v jídelně
14.30 – 15.00 setkání spolusprávy s vedením DDŠ

5.4 Pobyt dětí mimo zařízení

Vycházky

Vycházky přiděluje vychovatel rodinné skupiny. Je možné ji udělit kterýkoliv den v týdnu, ať již pracovní, v sobotu nebo v neděli. Při povolování vycházky je dodržována zásada, že současně odcházejí maximálně dvě děti ze skupiny v jednom termínu. Počátek lhůty, v níž je možné celkovou dobu vycházky čerpat, plyne vždy od počátku nového kalendářního týdne. Délku vycházky stanovuje vychovatel. Neexistují-li oprávněné důvody ke zkrácení samostatné vycházky (například dlouhodobě plánovaná činnost), je tuto možné čerpat v plném rozsahu – zpravidla však maximálně 3 hodiny v jednom dni.

Děti do 15 let věku mají nárok na 6 hodin samostatných vycházek.

Děti nad 15 let věku mají nárok na 8 hodin samostatných.

Samostatné vycházky mohou být opatřením ve výchově omezeny na dobu 2 hodin.

Ve výjimečných případech může vychovatel na dobu určitou samostatně vycházky zcela zakázat. Jedná se zejména o případy, v nichž je ohroženo zdraví a morální vývoj dítěte. Takovéto opatření ve výchově je vždy přijímáno v souvislosti dlouhodobým a závažným porušováním vnitřního řádu. Udělené vycházky zapisují vychovatelé rodinných skupin do knihy denního hlášení, kam zapisují skutečný čas odchodu a příchodu dítěte. Kontrolují včasný návrat a zaznamenávají opožděný návrat.

Pobyt u rodičů či jiných osob

DDS zpracovává plán odjezdů dětí k rodičům či jiným osobám. Plán je vždy sestaven tak, aby děti, které splňují podmínky pro povolení pobytu vykonaly návštěvu jedenkrát měsíčně. Plán odjezdů je předán rodičům, kteří vyplní předběžný souhlas s pobytem dítěte v plánovaných termínech.

Ředitel zařízení povoluje pobyt u rodičů, popřípadě jiných fyzických osob na základě §23 odst.1 písm. a,b,c zákona 109/2002 Sb. ve znění zákona č. 383/2005 Sb. Podmínkou je žádost rodičů (osob zodpovědných za výchovu) a souhlas příslušného orgánu sociálně – právní ochrany dětí. Pobyt u jiných osob, než osob zodpovědných za výchovu je možný pouze se souhlasem těchto osob, pokud získání tohoto souhlasu nebrání závažná překážka.

Ředitel zařízení povoluje pobyt u rodičů a jiných osob odpovědných za výchovu pokud jsou dodrženy podmínky stanovené §30 zákona 359/1999 Sb. Ředitel zařízení rozhoduje o zamítnutí žádosti o povolení pobytu podle §23 odst. 1 písm. a,c, a o zrušení pobytu dle §23 odst.1 písm.d dle povinností ředitele v oblasti státní správy.

V době pobytu dítěte u rodičů či jiných osob poskytují tyto osoby dítěti plné přímé zaopatření.

Další podmínky pro udělení povolení pobytu

- Nárok na první povolení pobytu může dítě získat nejdříve po druhém týdny pobytu v rodinné skupině
- Důvodem k zamítnutí povolení pobytu, o kterém rozhoduje ředitel zařízení je, pokud dítě bylo v předcházejícím měsíci hodnoceno převážně záporně, nebo pokud se dítě v předcházejícím měsíci dopustí opakovaného útěku
- Děti musí být při odjezdu čistě oblečeny a řádně upraveny. Za přípravu dítěte k odjezdu zodpovídá vychovatel rodinné skupiny
- Děti mladší 15 let si musí vyzvednout v den odjezdu v zařízení rodiče nebo jiná osoba odpovědná za výchovu. O výjimce může rozhodnout ředitel zařízení na základě písemné žádosti
- Děti starší 15 let mohou se souhlasem rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu odjet k rodičům nebo jiným osobám samostatně.
- Na žádost rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu může ředitel zařízení v odůvodněných a ověřených případech schválit pobyt v mimořádném termínu (svatba rodinného příslušníka, úmrtí v rodině, onemocnění člena rodiny atp.)
- Dítě, které odjíždí obdrží odjezdovou knížku, kam se zapisuje datum odjezdu, délka trvání pobytu, adresa navštíveného. Tento doklad musí rodiče, či jiná osoba odpovědná za výchovu, na konci pobytu podepsat
- Dítě vypraví ze zařízení vychovatel rodinné skupiny nebo jiný pověřený pracovník, předává dítěti vyplněnou odjezdovou knížku, kopii průkazu pojištěnce, případně občanský průkaz

Organizace odjezdu na povolený pobyt

- Dítě vypraví ze zařízení vychovatel rodinné skupiny nebo jiný pověřený pracovník, předává dítěti vyplněnou odjezdovou knížku, kopii průkazu pojištěnce, případně občanský průkaz.
- Dítě musí být při odjezdu čistě oblečené a řádně upraveno. Za přípravu dítěte k odjezdu zodpovídá vychovatel rodinné skupiny.

- Dítě mladší 15 let si musí vyzvednout v den odjezdu ze zařízení rodiče nebo jiná osoba odpovědná za výchovu. O výjimce může rozhodnout ředitel zařízení na základě písemné žádosti.
- Dítě starší 15 let může se souhlasem rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu odjet k rodičům nebo jiným osobám samostatně.
- Dítě, které odjíždí, obdrží odjezdovou knížku, kam se zapisuje datum odjezdu, délka trvání pobytu, adresa navštíveného. Tento doklad musí rodiče, či jiná osoba odpovědná za výchovu, na konci pobytu podepsat.

Povinnosti dítěte při pobytu u rodičů

- Povinností dítěte při návštěvách a odjezdech je dodržování pravidel slušného chování.
- Dítě tráví návštěvu pouze v místě určeném. Pobyt mimo určené místo je možný pouze v přítomnosti či doprovodu navštívené osoby.

V době pobytu dítěte u rodičů či jiných osob poskytují tyto osoby dítěti plné přímé zaopatření.

V případě, že dítě nemůže odjet alespoň jednou za měsíc a to z důvodů nepovolení OSPOD, vyzve ředitel DDŠ rodiče k návštěvě v DDŠ, nebo zajistí jiným způsobem kontakt s rodinou.

5.5 Kontakty dětí s rodiči a dalšími osobami

• Návštěvy

Jsou umožněny po dohodě s rodiči v době určené, tedy ve středu odpoledne, v sobotu a v neděli dopoledne. Dále individuálně tak, aby nenarušovaly činnost celé rodinné skupiny. Sociální pracovníce nebo vychovatel ve službě zaznamená návštěvu do knihy evidence návštěv. Návštěva probíhá v místnosti určené pracovníkem DDŠ, návštěva je povinná dodržovat ustanovení VŘ, především v budově nekouřit, nepožívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky slušně se chovat a neohrožovat okolí. Bude-li návštěva dítěte probíhat v rozporu s VŘ (např. osoby pod vlivem alkoholu a návykových látek), bude návštěva ukončena.

V případě, že bude dítěti umožněna mimořádná vycházka s rodičem, bude tento vychovatelem ve službě řádně poučen a podepíše potvrzení o poučení a převzetí dítěte.

• Písemné a telefonické kontakty

Korespondenci a zásilky dětí eviduje sociální pracovníce. Zároveň přebírá finanční hotovost, kterou předává vychovateli ke kapesnému dítěte. Dítě přebírá korespondenci proti podpisu. V případě podezření, že zásilka obsahuje návykové látky nebo jiné zakázané předměty má ředitel, nebo jím pověřený pedagogický pracovník právo být přítomen při otevření zásilky. Zařízení poskytuje dítěti poštovné na korespondenci s rodiči.

Dětem i rodičům je umožněn telefonický kontakt v době mimo vyučování. Dítě může v naléhavých případech použít telefonu DDŠ na dobu maximálně 5 minut k rozhovoru s rodiči nebo nejbližšími příbuznými, a to obvykle před odjezdem domů. Ostatní telefonické kontakty s rodiči a osobami blízkými dítě uskutečňuje z telefonního automatu. Tyto hovory hradí dítě ze svého kapesného. Vychovatel ve službě zaznamená volané číslo, dobu volání a osobu, které bylo voláno do knihy telefonů. K telefonickému kontaktu mohou děti používat i vlastní mobilní telefony.

5.6 Spoluspráva dětí

V každé rodinné skupině je dětmi zvolen jeden zástupce, který tlumočí názory skupiny při případných žádostech a problémech celé skupiny.

Práva a povinnosti členů spolusprávy dětí, způsob činnosti:

- člen spolusprávy má důvěru skupiny, je jejím mluvčím
- na schůzky spolusprávy pravidelně dochází
- na schůzkách spolusprávy tlumočí přání, názory popř. stížnosti za rodinnou skupinu, kterou tímto reprezentuje

- vyjadřuje se k otázkám ošacení, výchovného zaměstnání, k problémům své skupiny a ke stravování
- z členství ve spolusprávě nevyžaduje výhody
- za neadekvátní chování členů své skupiny nemá zodpovědnost
- své postavení ve skupině nezneužívá, neprosazuje pro sebe výhody na úkor ostatních, řeší zde problémy skupiny, ne vlastní
- schůzky jsou každé třetí pondělí od 14,00 do 14,30hod, vede je zástupce ředitele zařízení, v jeho nepřítomnosti vedoucí vychovatel
- z jednání se provádí zápis, který je podepsán všemi přítomnými
- s obsahem schůzky seznámí člen spolusprávy celou skupinu
- ředitel může podněty ze schůzek spolusprávy využít pro zpestření a obohacení výchovné činnosti, na základě požadavků a připomínek spolusprávy se sestavují plány činnosti
- člen spolusprávy spolupracuje s pedagogickými pracovníky, sám neporušuje vnitřní řád
- informace, které přinese ze skupiny formuluje slušně, dodržuje zásady společenského chování
- přání skupiny, která se týkají výchovné činnosti musí respektovat rozvrh dne a vnitřní řád
- na schůzky spolusprávy by měl její člen chodit připraven
- pokud dojde k tomu, že člen spolusprávy svého postavení zneužije, popřípadě se dopustí závažného kázeňského přestupku proti vnitřnímu řádu, bude ze spolusprávy vyloučen a nahrazen jiným členem skupiny
- za dlouhodobou a aktivní práci ve spolusprávě může být její člen odměněn věcnou odměnou.

5.7 Podmínky zacházení dětí s majetkem DDŠ

Děti mají právo užívat zařízení DDŠ, pomůcky, sportovní potřeby a další materiál v souvislosti s výchovnou činností i výukou. Jsou při tom povinny řídit se pokyny pedagogických pracovníků a jiných oprávněných osob.

Děti jsou povinny udržovat v pořádku a nepoškozené všechny věci, které tvoří zařízení rodinných skupin, tříd a dalších prostor DDŠ a také ty, které jim byly svěřeny v souvislosti s pobytem v DDŠ (oblečení, ložní prádlo, obuv apod.). Jsou povinny neprodleně nahlásit zjištěné poškození, závadu či ztrátu.

Za škodu na majetku DDŠ, kterou způsobí dítě svévolně nebo z nedbalosti bude vyžadována odpovídající náhrada.

5.8 Postup při podávání a vyřizování žádostí, stížností a návrhů

Děti mohou podávat žádosti, stížnosti a návrhy vztahující se k činnosti DDŠ písemně i ústně.

Žádosti, stížnosti a návrhy předávají prostřednictvím vychovatelů rodinných skupin.

Pokud je podání ústní, provede o něm vychovatel rodinné skupiny zápis a zaznamená podání do knihy hlášení rodinné skupiny.

Podání vychovatel rodinné skupiny prokazatelně předá zástupci ředitele pro DDŠ, který nejpozději do 7 dnů seznámí dítě, které podání vzneslo, jakým způsobem bylo jeho podání vyřízeno.

Dítě má právo požádat ředitele DDŠ o přezkoumání řešení stížnosti.

Děti mají právo podávat stížnosti, žádosti, návrhy příslušným orgánům státní správy, OSPOD, státnímu zastupitelství přímo. Podání předávají sociální pracovníci, která toto podání zaeviduje a zajistí odeslání následující pracovní den po převzetí. Obsah podání nesmí být kontrolován.

6 Práva a povinnosti osob odpovědných za výchovu

Práva a povinnosti osob odpovědných za výchovu jsou zajišťována v rozsahu daném zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů a zákonem č. 383/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002.

• Osoby odpovědné za výchovu mají právo:

- Na informace o dítěti a to na základě vlastní žádosti.
- Na vyjádření se k návrhu opatření zásadní důležitosti ve vztahu k dítěti, nehrozí-li nebezpečí z prodlení a na informace o provedeném opatření.
- Na udržování kontaktů s dítětem, nebrání-li tomu závažné skutečnosti ohrožující dítě.
- Na poradenskou pomoc zařízení ve věcech výchovné péče o dítě.
- Písemně požádat ředitele zařízení o povolení pobytu dítěte u osob podle § 23, odst.1 písm. a) a b) zákona č. 109/2002 Sb.

• Osoby odpovědné za výchovu mají povinnost:

- Hradit příspěvek na úhradu péče poskytované dítěti.
- Zajistit dítěti mladšímu 15 let doprovod v případech uvedených v § 23 a v §24 zákona 109/2002 Sb. nebo písemně požádat v této věci o jiný postup.
- Seznámit se s tímto vnitřním řádem zařízení a dodržovat ho.
- Oznámit bezodkladně zařízení všechny podstatné okolnosti pobytu u nich, týkající se zejména jeho zdraví a výchovy.

7 Úhrada nákladů na péči o děti v zařízení

7.1 Vydání rozhodnutí

Výši úhrady nákladů na péči o děti v zařízení stanoví ředitel zařízení vydáním **rozhodnutím** podle § 27 zákona č. 383/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Osoby odpovědné za výchovu přispívají příspěvkem na úhradu péče poskytované dětem v DDS. Výše příspěvku činí za kalendářní měsíc se stanoví takto:

- 1.150,- Kč, jde-li o dítě od 6 do 10 let
- 1.382,- Kč, jde-li o dítě od 10 do 15 let
- 1.542,- Kč, jde-li o dítě starší 15 let věku

Příspěvek za kalendářní měsíc se hradí pravidelně do 15. dne následujícího měsíce. Za dobu, po kterou je dítě na útěku z DDS, snižuje se výše příspěvku o 50% za každý celý den. Podle výše uvedeného zákona se za období kratší než 1 měsíc výše příspěvku stanoví podle dnů. Denní úhrada činí jednu třicetinu výše příspěvku za kalendářní měsíc.

Pokud rodiče doloží, že jejich příjem, nebo příjem jejich domácnosti po zaplacení příspěvku stanoveného podle § 27 zákona 109/2002 Sb. bude nižší než životní minimum, stanoví se příspěvek v takové výši, aby jim životní minimum zůstalo zachováno. Pokud by takovýto příspěvek byl nižší než 100,- Kč, příspěvek se nehradí. Nebude-li příspěvek řádně a včas placen, bude vymáhán soudně výkonem rozhodnutí.

7.2 Odvolání proti rozhodnutí

Proti rozhodnutí o výši příspěvku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy ČR, podáním učiněným u ředitele tohoto zařízení.

8 Postup DDS při zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

8.1 Zdravotní péče a zdravotní prevence, hygiena

- Zdravotní péče je zabezpečována prostřednictvím lékaře pro děti a dorost, s nímž má zařízení uzavřenou smlouvu o poskytování zdravotní péče. Jsou zohledňovány a respektovány individuální potřeby jednotlivých dětí. Ve spolupráci s tímto lékařem jsou zajišťovány odborné prohlídky dětí, opět individuálně dle potřeb dítěte.
- Za zdraví a bezpečnost dětí plně odpovídá příslušný učitel, službu konající vychovatel rodinné skupiny nebo asistent pedagoga.
- Zdravotní záznamy jednotlivých dětí jsou vedeny u sociální pracovnice. Veškerá zdravotní péče o děti je písemně zaznamenávána – podávání antibiotik i ostatních léků, informace o zdravotním stavu dětí a případném ošetření.
- Zdravotní dokumentace dětí je uložena u lékaře, očkovací průkazy a pojišťovací karty u sociální pracovnice
- V případě akutní lékařské pomoci je každý pracovník konající službu povinen zavolat lékaře.
- Děti jsou povinny se při příchodu do budovy přezouvat do domácí obuvi, za čistotu obuv odpovídají děti.
- Děti se přiměřeně svému věku podílejí na úklidu dle služeb. Tato činnost probíhá v rámci rodinné a pracovní výchovy.
- Děti jsou povinny důsledně dodržovat osobní hygienu a pořádek ve svých věcech.
- Dětem je zakázáno půjčovat si nebo vyměňovat osobní ošacení zvláště spodní prádlo.
- Oblečení zakoupené domovem musí být označeno značkou a vedeno v šatní kartě. Dítě, které si odstraní značku, porušuje vnitřní řád. Dětem je povoleno nosit vlastní a darované oblečení, které musí být též označeno.
- Každodenní ranní a večerní hygiena, sprchování a mytí vlasů je prováděno podle potřeby dětí. Sprchování a koupání je spojeno s výměnou prádla.
- Po návratu z návštěv od rodičů apod. je službu konající vychovatel povinen provést kontrolu vlasů a pokožky z důvodů prevence rozšíření vši, svrabu apod. O provedených opatřeních provede záznam do deníku.
- Čistící a mycí prostředky, které zařízení nakupuje, jsou vydávány vychovatelům rodinných skupin proti podpisu a jsou uloženy ve skříňce každé rodinné skupiny.

8.2 Prevence rizik při pracovních a sportovních činnostech

- DDS má zpracovanou Směrnici k předcházení rizik. Se směrnicí jsou seznámeni všichni pracovníci a mají povinnost se touto směrnicí řídit
- Bezpečnost a ochrana zdraví je realizována v souladu Metodickým pokynem k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT ze dne 1. 1. 2006.
- DDS zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí při vzdělávání a výchově a při všech činnostech souvisejících. Děti jsou poučovány o dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při zařazení do DDS, v rámci vzdělávání na začátku školního roku i v průběhu školního roku před každou činností, která může vést k ohrožení jejich bezpečnosti či zdraví. O provedení poučení se vedou záznamy (třídní knihy, denní hlášení).
- Při všech činnostech s dětmi jsou vychovatelé skupiny povinni dodržovat příslušné předpisy týkající se bezpečnosti a zdraví dětí a dospělých, kontrolovat dodržování těchto pravidel a vést o tom písemný záznam v deníku rodinné skupiny (výchovně vzdělávací činnosti, rekreační, ozdravné, sportovní, zájmové, při osobním volnu, cestě do školy, cestě ze školy apod.)

JÍZDA NA KOLECH

- Učitel nebo vychovatel vždy před jízdou kontroluje stav kola a dohlédne, aby dítě mělo správně nasazenou a řádně připevněnou přilbu na hlavě.
- samostatnou jízdu na kole lze povolit dětem starším 10ti let věku po předchozím ověření znalostí silničního provozu pro cyklisty a předpokladu, že je vychovatel přesvědčen, že dítě bude tato pravidla dodržovat i bez jeho dohledu.
- s pravidly silničního provozu a zásadami správného chování na ulici seznamují děti učitelé v rámci výuky dopravní výchovy a vychovatelé rodinných skupin,
- při pobytu ve skupinách nebo útvech na silnicích a veřejných komunikacích zajišťují bezpečnost dětí učitelé nebo vychovatelé.

KOUPÁNÍ

- Koupání a plavecký výcvik je povolen jen za dohledu pedagogického pracovníka, který je plavec. Místo koupání musí pedagogický pracovník předem prověřit a vyhradit, děti mohou vstoupit do vody nejvýše po pěti, vždy však jen se souhlasem vychovatele.
- Koupání v přírodě lze uskutečňovat jen v místech k tomu určených, kde hygienik nezakázal koupání.

SÁŇKOVÁNÍ, BRUSLENÍ

- Při sáňkování, bruslení, jízdě na bobech apod. pedagogický pracovník místo vždy předem prověří a vyhradí.

LYŽAŘSKÝ VÝCVIK

- Lyžařský výcvik lze provádět se skupinou nejvýše 10 dětí. Při pobytu na horách se vychovatel vždy řídí pokyny horské služby.
- Lyžařský výcvik smí provádět pouze lyžařský instruktor s platným lyžařským osvědčením.

8.3 Postup při úrazech dětí

Děti jsou poučeny o povinnosti nahlásit každý úraz přítomnému pedagogickému pracovníkovi. Ten zajistí základní ošetření a posoudí, zda je nutné lékařské ošetření. V akutních případech přivolá lékařskou pohotovost. Pokud je to vzhledem ke zdravotnímu stavu dítěte možné, zajistí dopravu k lékaři sociální pracovnice, v případě její nepřítomnosti jiný pověřený pracovník. V případě úrazu nebo zabezpečení zdravotní péče dětí v sobotu, neděli a ve svátek, zajistí odvoz k lékaři služebními autem vždy 1 vychovatel ve službě nebo pedagog v pohotovosti.

Doklady a klíče od služebního automobilu jsou vždy na víkend k dispozici na určeném místě. O použití automobilu, se vždy učiní zápis do knihy hlášení. Pedagogický pracovník zapíše neprodleně každý úraz do knihy úrazů, podle charakteru úrazu dále se vyplní záznam o úrazu.

O každém vážném úrazu je okamžitě informován zástupce ředitele pro DDŠ nebo vedoucí vychovatelka.

8.4 Postup při onemocnění

V případě onemocnění dítěte vychovatel ve službě nebo učitel zajistí informování sociální pracovnice, která rozhodne o dalším postupu. Zdravotní péči o zařazené děti zajišťuje smluvní dětský lékař, případně další odborní lékaři. Základní zdravotní péči, rozdělování a evidenci léků a doprovod dětí k lékaři zajišťuje sociální pracovnice – zdravotnice. Dále je zdravotní péče zajišťována výchovným pracovníkem ve službě. V noci ji zajišťuje asistent vychovatele.

Všechny děti mají komplexní zdravotní dokumentaci, která je k dispozici u smluvního lékaře. Výpis ze zdravotní dokumentace je vložen do osobního listu dítěte, aby byl k dispozici pedagogickým pracovníkům v případě zdravotních obtíží. Do záznamu zapisuje sociální pracovnice případné změny ve zdravotním stavu dětí, návštěvy lékaře, úrazy, atd.

Dětem se podávají podle jejich zdravotního stavu léky běžné i léky na lékařský předpis. Léky vychovatelům předává sociální pracovníce. V místnosti vychovatelů je uzamčená lékárna, kde jsou uloženy léky pro děti z příslušné rodinné skupiny v nezbytném množství předepsaném lékařem na dané období. Za podávání léků dětem a jejich řádné užívání zodpovídá vychovatel(ka) a asistent(ka) vychovatele, který je ve službě u RS.

Nemocné děti jsou umístěny na zvláštní pokoj, kde o ně pečuje denní i noční služba. Nemocné děti se léčí vždy v zařízení, doma pouze na doporučení lékaře.

Dítě je povinno neprodleně nahlásit vychovateli nebo zdravotnici změnu svého zdravotního stavu.

8.5 Postup při intoxikaci, sebepoškození, agresivitě dětí

- Pokud u dítěte vznikne podezření na intoxikaci alkoholem, nebo jinými návykovými látkami, provede sociální pracovníce nebo jiný pověřený pedagogický pracovník test na přítomnost výše uvedených látek. O výsledcích testu provede záznam.
- Dítě má povinnost se testu podrobit.
- Podle výsledku testu a chování dítěte rozhodne o jeho umístění na ošetrovnu, zařazení do rodinné skupiny popř. přivolání lékařské pohotovosti.
- V případě sebepoškození nebo sebevražedného pokusu zajistí pedagogický pracovník ve službě okamžitou první pomoc, zavolání lékařské pohotovosti, oznámení události vedoucímu pracovníkovi. Následně provede záznam v denním hlášení.
- V případě agresivních projevů dítěte, které ohrožují život a zdraví jeho, ostatních dětí a pracovníků DDS a které nelze zvládnout běžnými pedagogickými prostředky, zajistí pedagogický pracovník bezpečnost ostatních dětí a přivolá policii, případně lékařskou pohotovost. Událost neprodleně oznámí vedoucímu pracovníkovi a následně provede záznam.
- Pokud dítě provedení testu odmítne, provede o tom příslušný pedagogický pracovník záznam, který podepíše i dítě nebo další přítomný pracovník. Dítě bude považováno za intoxikované a pedagogický pracovník rozhodne o jeho umístění na rodinnou skupinu, ošetrovnu nebo zavolá lékařskou pohotovost.

9 Přechodná a závěrečná ustanovení

- Každý pracovník DDS je seznámen se zněním VŘ DDS.
- Porušení VŘ DDS pracovníky je posuzováno jako porušení pracovní kázně.

Mgr. [REDACTED]
ředitel

Příloha č. 5: Vnitřní řád DDŠ B

VNITŘNÍ ŘÁD

Dětského domova se školou,
základní školy a školní jídelny,
DDŠ B, [REDACTED]

(standards a postupy poskytování
školských speciálně pedagogických
služeb - verze září 2012)

Adresa: Dětský domov se školou, ZŠ a ŠJ, DDŠ B, [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Telefon: tel/fax ředitel – [REDACTED]

ústředna – [REDACTED]

administrativa – [REDACTED]

IČ: [REDACTED]

IZO ředitelství: [REDACTED]

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Adresa: [REDACTED]

Důležité informace:

Požárníci tel. 150

Záchranná služba tel. 155

Policie tel. 158

Policie ul. [REDACTED] [REDACTED]

odhlášení útěků [REDACTED]

DETOX [REDACTED] [REDACTED]

Odd. infekce nemocnice [REDACTED] [REDACTED]

MUDr. [REDACTED] [REDACTED]

chirurgie MUDr. [REDACTED] [REDACTED]

mobil ředitel..... [REDACTED]

mobil internát..... [REDACTED]

mobil vedoucí vychovatel..... [REDACTED]

poruchy el. proudu [REDACTED]

poruchy plynu [REDACTED]

poruchy vody [REDACTED]

hlavní rozvaděč elektřiny - budova A 1 za vstupními dveřmi

hlavní uzávěr vody - na levo od dolní vstupní brány, za kotelnou

v rohu pozemku, v podzemním prostoru

uzávěry jednotlivých větví rozvodu - budova A 1 ve sklepě, kohouty jsou popsány
cedulkami budov

hlavní uzávěr plynu - v přístavbě pod kuchyní, na pravo od druhé brány

Obsah:

Čl. 1 Charakteristika a struktura zařízení

- 1.1 Název právnické osoby, která vykonává činnost zařízení, sídlo, tel/fax, adresy dálkových přístupů
- 1.2 Organizační struktura DDŠ
- 1.3 Charakteristika jednotlivých součástí zařízení a jejich úkolů
- 1.4 Personální zabezpečení
- 1.5 Organizační zajištění spolupráce s osobami zodpovědnými za výchovu
- 1.6 Vedení dokumentace v zařízení

Čl. 2 Postup při přijímání, přemísťování a propouštění dětí

- 2.1 Vymezení náplně činnosti zaměstnanců
- 2.2 Spolupráce s příslušnými orgány a dalšími subjekty
- 2.3 Zjišťování pomoci po propuštění ze zařízení

Čl. 3 Organizace výchovně vzdělávacích činností v zařízení

- 3.1 Organizace výchovných činností
- 3.2 Organizace vzdělávání dětí
- 3.3 Organizace zájmových činností
- 3.4 Systém prevence sociálně nežádoucích jevů – Minimální preventivní program

Čl. 4 Organizace péče o děti v zařízení

- 4.1 Zařazení dětí do skupin
- 4.2 Ubytování dětí
- 4.3 Materiální zabezpečení
- 4.4 Finanční prostředky dětí
- 4.5 Systém stravování
- 4.6 Postup v případě dočasného omezení nebo přerušování poskytování péče v zařízení
- 4.7 Postup v případě útěku dítěte ze zařízení

Čl. 5 Práva a povinnosti dětí

- 5.1 Práva a povinnosti dětí
- 5.2 Pravidla pro hodnocení dětí a opatření ve výchově
- 5.3 Kapesné dětí, osobní dary a věcná pomoc
- 5.4 Organizace dne
- 5.5 Pobyt dětí mimo DDŠ (vycházky, pobyt v rodině, přech. ubytování mimo DDŠ)
- 5.6 Kontakty dětí s rodiči a dalšími osobami (návštěvy, písemné a telefonické kontakty, předávání věcí)
- 5.7 Spoluspráva dětí, komunitní formy práce s dětmi
- 5.8 Podmínky zacházení dětí s majetkem DDŠ

5.9 Smluvní pobyt nezaopatřených osob v zařízení

5.10 Postup při podávání a vyřizování žádostí, stížností a návrhů řediteli, pedagogům,
dalším osobám a orgánům

Čl. 6 Práva a povinnosti osob zodpovědných za výchovu

Čl. 7 Úhrada nákladů na péči o děti v zařízení

7.1 Vydání rozhodnutí

7.2 Způsob odvolání

Čl. 8 Postup při zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví

8.1 Zdravotní péče a zdravotní prevence

8.2 Prevence rizik při pracovních a jiných činnostech

8.3 Postup při úrazech dětí

8.4 Postup při onemocnění dětí

8.5 Postup při mimořádných situacích – intoxikaci, sebepoškozování, agresivita dítěte

8.6 Bezpečnost a ochrana zdraví zaměstnanců

Příloha I VŘ - Organizační struktura DDŠ, ZŠ a ŠJ DDŠ B

Příloha II VŘ - Školní řád základní školy

Příloha III VŘ – Provozní řád internátu DDŠ

Příloha VI VŘ - Provozní řád BYTU LEGEROVA - pravidla pro
rodinnou skupinu na bytě

Příloha V VŘ - Pravidla pro hodnocení dětí – tabulka hodnocených
projevů chování a sociálních dovedností

Příloha VI VŘ - Měsíční přehled hodnocení a opatření ve výchově v
osobní dokumentaci dítěte

1. Charakteristika a struktura zařízení

1.1 Základní údaje o právnické osobě vykonávající činnost zařízení

Název školského zařízení: Dětský domov se školou, ZŠ a ŠJ, DDŠ B,

Sídlo zařízení: DDŠ B

Další místo dočasného poskytování školských služeb:

na základě nájemní smlouvy mezi DDŠ, ZŠ a ŠJ, DDŠ B a Městskou částí DDŠ B ze dne 24.6. 2011. Nájemní smlouva je uzavřena na dobu určitou vždy do července příslušného roku pro potřeby projektu „Integrační program – rodinná skupina BYT LEGEROVA“. Náležitosti provozu skupiny jsou obsaženy v Provozním řádu BYTU LEGEROVA ze dne 1.12. 2011.

Tel/fax

Adresy pro dálkový přístup:

www. .cz

IČO:

Identifikátor zařízení:

Zřízení školského zařízení: 1. ledna 1997

Zřizovatel: MŠMT ČR,

Předmět hlavní činnosti: Školské zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy - výchova a vzdělávání dětí s poruchami chování.

Vedení DDŠ: PhDr. – ředitel

– statutární zástupce ředitele

Mgr. – vedoucí vychovatel

Ing. – ekonom, vedoucí provozního úseku

Školská rada: byla v souladu se z.č. 561/2004 Sb. a volebním řádem vydaným MŠMT pod č.j. 33528/2005 – 24 ustavena jako tříčlenná. Školskou radu DDŠ DDŠ B tvoří:

Mgr. – předseda, Mgr. – místopředseda,

Mgr.

1.2 Organizační struktura – viz Příloha I VŘ

1.3 Charakteristika jednotlivých součástí a jejich úkolů – koncepční záměr DDS B

Dětský domov se školou – kapacita 30 dětí – IZO: [REDACTED]

Základní škola – kapacita 30 žáků – IZO: [REDACTED]

Školní jídelna – kapacita 50 jídel – [REDACTED]

Dětský domov se školou - výchova a vzdělávání dětí v prostředí koedukovaného školského zařízení, osvojení základních sociálních dovedností, vytvoření klíčových kompetencí a postupná integrace dětí do běžného života. Intenzivní spolupráce s rodinami dětí, komplexní speciálně-pedagogická a sociálně-právní pomoc dětem a jejich rodinám. Nabídka životních alternativ formou školní a mimoškolní výchovně-vzdělávací činnosti, motivace dětí pro rozličné zájmové i pracovní činnosti jako prevence sociálně nežádoucích jevů. Skupinové a komunitní formy práce s dětmi.

Základní škola – výchova a vzdělávání dětí - žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, individuální přístup k žákům a jejich vzdělávacím potřebám, plnění školního vzdělávacího programu a dalších závazných dokumentů, důraz na profesní přípravu žáků jako důležitou preventivní a motivační metodu.

Školní jídelna – zajištění stravování základní škole a dětskému domovu se školou.

Koncepční záměr DDS B:

- DDS B je městským zařízením s výhodami i riziky, které tato poloha přináší.
- DDS B je zařízení, které je schopno intenzivně spolupracovat s rodinami dětí především pražského a středočeského regionu.
- DDS B je polootevřeným reedukačním systémem stavějícím na vytváření zodpovědnosti za vlastní jednání dětí, z čehož vyplývají formy práce (absence oddělené místnosti, aktivity dětí v okolí zařízení aj.).

1.4 Personální zabezpečení

1. DDS B řídí ředitel, zastupuje ho statutární zástupce ředitele, popř. jiný pověřený pracovník. Ředitel koordinuje součinnost všech součástí zařízení, koordinuje a kontroluje činnost vedoucích i ostatních pracovníků. Ředitel vydává rozhodnutí podle z.č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, z.č. 561/2004 Sb. školského zákona a z.č. 500/2004 Sb. správního řádu, ve znění pozdějších předpisů. Proti rozhodnutí se osoby zodpovědné za výchovu mohou odvolat k Magistrátu [REDACTED] prostřednictvím podepsaného ředitele, který Rozhodnutí vydal.

2. Základní školu řídí ředitel, který v souladu s platnými předpisy (aktuální vzdělávací programy, platné předpisy a metodické pokyny MŠMT aj.), sestavuje rozvrh školy, metodicky vede učitele a vytváří koncepci výchovně- vzdělávací činnosti školy.

3. Internát DDŠ vede vedoucí vychovatel. V souladu s platnými předpisy vytváří koncepci mimoškolní výchovně-vzdělávací činnosti internátu, sestavuje roční plán výchovně vzdělávací činnosti, koordinuje a kontroluje sestavování a plnění týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti.

4. Provozní úsek a školní jídelnu vede vedoucí úseku – ekonom. V souladu s platnými předpisy koordinuje a kontroluje práci svých podřízených, vytváří příslušné směrnice, zpracovává podklady pro řídicí činnost ředitele, spolupracují s dodavateli a poskytovateli služeb.

5. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, jejímiž členy jsou pedagogičtí a další odborní pracovníci ústavu. Členové pedagogické rady jsou povinni účastnit se všech jednání rady, která svolává ředitel zpravidla čtyřikrát během jednoho školního roku. Pedagogická rada se usnáší prostou většinou hlasů přítomných členů. O jednání pedagogické rady se vede zápis, členové pedagogické rady (i ti, kteří se jednání nezúčastnili) svým podpisem stvrzují, že zápis vzali na vědomí.

6. Kromě pedagogických rad se v DDŠ konají pravidelné pedagogicko-organizační porady. Svolává a řídí je ředitel, zástupce ředitele nebo vedoucí vychovatel. Na těchto poradách, kde jsou přítomni vychovatelé a učitelé podle možností rozvrhů, se řeší aktuální problémy a potřeby k zajištění provozu DDŠ, jsou rozebírány výsledky výchovně-vzdělávací činnosti s dětmi, jejich potřeby vzhledem k životu v DDŠ i vzhledem k jejich rodinám. Součástí těchto porad je hodnocení chování dětí vč. návrhů programu rozvoje osobnosti. Z těchto porad se pořizují zápisy, které čtou všichni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci pracující s dětmi, což stvrdí svým podpisem.

7. Věci ekonomické a administrativně - provozní povahy se projednávají na operativních poradách zainteresovaných pracovníků, které podle potřeby svolává ředitel.

8. Funkcí výchovného poradce je pověřen speciální pedagožka (etoped), který zajišťuje speciálně pedagogické poradenství, mapuje profesní orientaci dětí a jedná s následnými školami a školskými zařízeními ve věci jejich dalšího vzdělávání. Metodikem prevence sociálně nežádoucích jevů je vedoucí vychovatel.

9. Základní organizační jednotkou internátu DDŠ je rodinná skupina (dále „skupina“), která má nejvíce 8 dětí, neurčí-li platná výjimka zřizovatele či přechodná ustanovení předpisů jinak. Každá skupina má tři své vychovatele, kteří zajišťují denní i noční služby na skupině. Prioritou je zajištění vztahově stabilního výchovného prostředí pro děti. Noční službu a některé pomocné úkony v průběhu dne (návštěvy lékaře apod.) zajišťují také asistenti pedagoga. Základní organizační jednotkou základní školy je třída, ve které je vyučován počet žáků dle platných předpisů.

1.5 Organizační zajištění spolupráce s osobami zodpovědnými za výchovu

1. Kontakt s osobami zodpovědnými za výchovu (dále pro zjednodušení s rodinou nebo rodiči) dětí zajišťuje sociální pracovnice, ředitel, speciální pedagožka (etoped), vedoucí vychovatel, dále pak vychovatelé a učitelé.

2. Hlavní návštěvy v DDŠ se konají každé úterý od 15,30 do 17,30 hod., další pravidelné návštěvy se konají v pátek a neděli ve stejném čase. Nepravidelné návštěvy jsou možné po předběžné telefonické domluvě s vedením DDŠ. Průběh návštěv zajišťuje vedoucí výchovatelské směny. Do knihy návštěv jsou jmenovitě uváděni rodinní příslušníci i kamarádi dítěte vč. doby pobytu v DDŠ.

3. Úřední hodiny ředitele a sociální pracovníce jsou v době hlavních návštěv, dále pak v pondělí a středu od 8,00 do 15,00 hod. Kontakt je možný i v jiných časech po předběžné telefonické domluvě. Další pedagogové hovoří s rodinami dětí a dalšími osobami podle potřeby.

4. Určené úterý v měsíci se konají tzv. „velké návštěvy“, obvykle pouze v areálu DDŠ bez možnosti vycházek mimo zařízení. Osoby zodpovědné za výchovu v tento den osobně dohodnou se sociální pracovnící termíny a detaily pobytů dětí mimo DDŠ na následující měsíc. Ta na základě této dohody požádá o stanovisko příslušné OSPOD.

5. V termínech blízkých čtvrtletním klasifikačním poradám se konají třídní schůzky rodičů a konzultace rodičů se skupinovými vychovateli, obvykle v úterý od 15,30 do 17,30 hod. Těchto setkání se účastní všichni třídní učitelé a sloužící skupinová výchovatelé. Třídní schůzky se konají formou konzultací rodičů s třídními učiteli, popř. vyučujícími jednotlivých předmětů.

6. Osoby zodpovědné za výchovu jsou prokazatelným způsobem poučeny o tom, že:

Soukromé oděvy z domova a jiné předměty má dítě v DDŠ na vlastní riziko, DDŠ nemůže nepřebírat plnou zodpovědnost za tyto věci. DDŠ je schopen dítě plně materiálně zabezpečit.

Peníze, potraviny a jiné předměty jsou dítěti předány s vědomím jeho skupinového vychovatele, peněžní hotovost je předána vychovateli, který vede deník kapesného.

7. O útěku dítěte z DDŠ jsou rodiče informováni telefonicky nebo e-mailem sociální pracovnící nebo vedoucím vychovatelem obvykle následující pracovní den. Rodiče jsou vyzváni k maximální spolupráci při pátrání po útěkáři a při jeho návratu do DDŠ.

8. Rodiče, ostatní rodinní příslušníci a přátelé jsou vítanými hosty kulturních a jiných akcí pořádaných DDŠ (besídky, výstavy, dětské dny aj.).

9. Další podrobnosti návštěv, pobytu dětí v rodinách a vycházek jsou řešeny v čl. 5 Práva a povinnosti dětí.

1.6. Vedení dokumentace v zařízení

1.6.1 DDŠ DDŠ B vede tuto dokumentaci:

Vnitřní řád (součástí je školní řád a řád internátu), knihu Denní evidence DDŠ B, osobní dokumentaci dětí dle § 34 odst. 1 e/ z.č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů vč. programu rozvoje osobnosti a měsíčních přehledů hodnocení a opatření ve výchově, roční plán výchovně-vzdělávací činnosti a týdenní programy výchovně- vzdělávací činnosti, třídní knihy ZŠ, třídní výkazy, katalogové listy, vysvědčení, deníky skupin, pedagogické deníky, spojovací sešit „Situace“ podle skupin, zápisy z porad, příkazy ředitele, aktuální směrnice či pokyny, hlášení útěků vč. dokumentace o průběhu útěku, knihu úrazů, zdravotní dokumentaci dětí, deníky kapesného, personální dokumentaci, hospodářsko - evidenční a účetní dokumentaci, protokoly a záznamy o provedených kontrolách, knihu úředních návštěv, knihy ostatních návštěv vč. osob

zodpovědných za výchovu a dalších osob, jednací protokol, podací deníky, knihu docházky zaměstnanců, jinou dokumentaci stanovenou platnými předpisy.

1.6.2 Sociální pracovníce vede osobní dokumentaci dětí, která musí obsahovat:

- rozsudek místně příslušného soudu o nařízení ústavní výchovy, event. usnesení o předběžném opatření,
- osobní list dítěte,
- závěrečnou zprávu DDÚ.

Součástí osobní dokumentace dále jsou: žádosti osob zodpovědných za výchovu o povolení pobytu u nich, písemné souhlasy okresního úřadu s pobytem dětí u osob zodpovědných za výchovu, hodnocení dětí, opatření ve výchově, korespondence s rodiči, OSPOD, ref. SSP, soudy, policií apod., evidence útěků.

Sociální pracovníce vede evidenci příspěvků na úhradu péče poskytované dětem v zařízení (tzv. ošetrovné) a příslušných sociálních dávek.

Sociální pracovníce dále může zajišťovat uložení či úschovu následujících osobní dokumentů dětí:

rodných listů, občanských průkazů, kartiček zdravotní pojišťovny apod.

1.6.3 Vedoucí vychovatel vede v součinnosti s ekonomem agendu vlastních příjmů (úspor) dětí. Dítě má právo na informace o stavu svých úspor.

Na čtvrtetní poradě týmu je vždy k dispozici výpis z účtu aplikace KB Moje banka, popř. operativní evidence vlastních příjmů dětí. Dítě žádá o výběr svých úspor vedoucího vychovatele, který žádost předloží na čtvrtetní poradě týmu. Žádost dítěte musí být posouzena do pěti pracovních dnů. Dítě, které má dlouhodobě špatné výchovné nebo studijní výsledky, musí čerpání doložit účtem nebo prokázáním nákupu.

1.6.4 Pokyny k vedení některé dokumentace DDŠ

1. Pedagogický deník - O každém dítěti je veden pedagogický deník, do kterého se zaznamenávají zprávy o jeho chování. Skupinový vychovatelé zaznamenávají své postřehy a pozorování podle aktuální potřeby, nejméně však dvakrát za měsíc, ostatní pedagogové dle potřeby. Do deníku se zaznamenávají všechny významné události a skutky pozorovaného dítěte. V průběhu pololetí jsou týmově diskutovány návrhy programů rozvoje osobnosti dětí, jejich sestavení koordinuje speciální pedagožka (etoped). Do pedagogického deníku – části mimořádné události jsou zapisována udělená opatření ve výchově. Dítě potvrdí přijetí opatření svým podpisem.

2. Program rozvoje osobnosti - Program rozvoje osobnosti dítěte vypracovává speciální pedagožka (etoped) k termínu pololetí a konce školního roku na základě zápisů v pedagogickém deníku, plánování a rozhovorů s dítětem, závěrečné zprávy a programu rozvoje osobnosti DDÚ, etopedických a terapeutických intervencí a dalších zdrojů. Program rozvoje osobnosti je zpracován ve standardizované podobě vč. doporučení pro práci s dítětem. Je součástí osobní dokumentace dítěte, další vyhotovení jsou k dispozici pedagogickým pracovníkům.

3. Hodnocení chování – V termínu pololetí a konce školního roku zpracovávají třídní učitelé a skupinový vychovatelé (garanti jednotlivých dětí) komplexní hodnotící zprávy. Hodnocení chování je součástí osobní dokumentace dítěte a závěrečné zprávy DDŠ vypracované při přemístění dítěte. Hodnocení chování je pololetně odesíláno OSPOD a DDÚ, na vyžádání dalším institucím. Zpracování mimořádných hodnotících zpráv (soudu, Policii ČR apod.) koordinuje speciální pedagožka (etoped).

4. Situace - Do spojovacího sešitu „Situace“ se zaznamenávají zprávy o programu skupin, o pozitivních i negativních projevech dětí, dále pak jakékoliv zprávy, které jsou potřebné pro informovanost a dobrou komunikaci všech pedagogických pracovníků (např. zadání domácích úkolů a domácí přípravy dětí, hodnocení dětí, podání léků, průběh služeb).

5. Denní evidence - Vychovatelé a asistenti pedagoga popř. jiní pracovníci v průběhu dne zapisují do knihy „Denní evidence DDŠ B“. Denní evidence je soubor listů svázaných podle kalendářních měsíců, je volně přístupná na pokoji vychovatelů budovy B a je řádně zabezpečena proti zneužití či ztrátě. Denní stav zapisuje zpravidla ráno asistent pedagoga sloužící na budově B. Do denní evidence se dále zapisuje každá změna ve stavu dětí (denní příchody a odchody, propustky do rodin, vycházky, útky, návštěvy lékaře a další). Vychovatelé a asistenti pedagoga do knihy zapisují také dobu své služby tj. dobu přímé pedagogické činnosti.

6. Deník kapesného - Na každé skupině je veden deník kapesného dětí. Do deníku se zapisují veškeré příjmy a vydání. Záloha kapesného, která je vyplacena přímo dítěti se vyznačí pouze evidenčně. Výdaje nad 50,- Kč se v případě rizikového chování dítěte dokladují daňovým dokladem pro interní kontrolu skupinového vychovatele.

7. Zdravotní evidence - Speciální pedagožka vede zdravotní dokumentaci dětí. Vydává rozpisy léků, kontroluje jejich podání potvrzené podpisem pedagogů v sešitě Situace, vydává rozpis návštěv lékařů. Vede knihu úrazů, kde kontroluje řádnou evidenci úrazů dětí i dospělých a následných opatření. Do knihy úrazů pedagogové zaznamenávají každé poranění vzniklé při činnostech v zařízení.

8. Evidence pracovní doby – Na jednotlivých úsecích DDŠ jsou umístěny knihy příchodů a odchodů, do kterých zaměstnanci zaznamenávají dobu pobytu na pracovišti (tj. dobu vzniklou i z více pracovních poměrů). Vychovatelé a asistenti pedagoga zapisují dobu své přímé pedagogické činnosti do knihy denní evidence. Vychovatelé a učitelé zapisují do třídních knih (podpis u konkrétní vyučovací hodiny) a deníků skupin dobu své přímé pedagogické činnosti a náplň výchovně vzdělávací činnosti.

Čl. 2 Postup při přijímání, přemísťování a propouštění dětí

2.1 Vymezení náplně činností zaměstnanců DDŠ

2.1.1 Přijímání dětí

1. Do DDŠ B jsou děti přijímány prostřednictvím dětských diagnostických ústavů s přihlédnutím k charakteristice zařízení a specifikům provozu DDŠ (viz Čl. 1 VŘ). Do DDŠ B jsou přijímány děti v souladu s § 13 odst. 4 z.č. 109/2002 Sb., ve kterém se uvádí, že do dětského domova se školou mohou být umísťovány děti zpravidla od 6 let do ukončení povinné školní docházky. Spodní věková hranice pro umísťování dětí je dána rozhodnutím ředitele DDŠ o organizaci školního vyučování v základní škole pro

příslušný školní rok. V těchto třídách je zpravidla zajištěno vyučování od 6. do 9. ročníku.

2. Do dětského domova, dětského domova se školou a výchovného ústavu mohou být děti umístěny pouze diagnostickým ústavem, v jehož územním obvodu se dětský domov, dětský domov se školou nebo výchovný ústav nachází. Umístit dítě do některého z uvedených zařízení v územním obvodu jiného diagnostického ústavu lze po předchozí dohodě diagnostického ústavu, v jehož péči se dítě nachází, s územně příslušným diagnostickým ústavem a orgánem sociálně-právní ochrany, který dítě eviduje. Nedojde-li k dohodě, rozhodne o umístění dítěte do příslušného zařízení ministerstvo na návrh diagnostického ústavu, v jehož péči se dítě nachází, a s přihlédnutím k vyjádření orgánu sociálně-právní ochrany, který dítě eviduje.

3. Při přijímání dítěte je sociální pracovníci předána osobní dokumentace dítěte viz Čl. 1.2.2 VR a prohlášení o bezinfekčnosti ne starší tří dnů.

4. Nové dítě přijímá sociální pracovníce, která převezme dokumentaci dítěte a provede seznamovací pohovor. Následuje vstupní rozhovor se speciální pedagožkou (etopedem) a vedoucím vychovatelem, seznámení s vnitřním řádem (školním řádem, řádem internátu DDŠ), právy a povinnostmi dětí, zařazení nového dítěte na skupinu. Vedoucí vychovatel ve spolupráci se skupinovými vychovateli nové dítě zajistí materiálně. Součástí vstupního pohovoru je seznámení se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví. Seznámení dítěte s vnitřním řádem a zásadami bezpečnosti je písemně vyznačeno a podpisy potvrzeno na vstupním formuláři, popř. je výjimečně zaznamenáno v sešitě Situace nebo v jiném interním dokumentu.

5. Dítě má určeno adaptační období, které obvykle trvá dva týdny, výjimky povoluje ředitel. Po dobu adaptačního období dítě neodchází na vycházky, mimořádné aktivity a pobyty mimo DDŠ.

2.1.2 Přemísťování dětí

1. Děti, u nichž rozhodnutí soudu o nařízení ústavní nebo ochranné výchovy trvá i po ukončení školní docházky, jsou obvykle přemísťovány do výchovných ústavů, dětských domovů se školou nebo dětských domovů. Dislokace probíhá ve spolupráci s Diagnostickým ústavem pro mládež, DDŠ B, [REDAKCE] (chlapci) a Diagnostickým ústavem pro mládež, [REDAKCE] (dívky) s přihlédnutím k profesní orientaci dětí. Toto zařazování koordinuje výchovný poradce – etoped ve spolupráci s třídními učiteli, skupinovými vychovateli, sociální pracovníci a ředitelem.

2. V souladu s §13 odst. 5 z.č. 109/2002 Sb. mohou děti, které v DDŠ plnily povinnou školní docházku, pokračovat ve vzdělávání ve střední škole mimo zařízení (nebo ve výjimečném případě být v pracovněprávním vztahu) a přitom zůstat v péči DDŠ do věku svých 18-ti let popř. ve odůvodněných případech dle §2 odst. 7 z.č. zákona 109/2002 Sb. i déle.

3. Přemístit dítě do jiného dětského domova, dětského domova se školou nebo výchovného ústavu lze pouze na základě rozhodnutí ředitele DDÚ [REDAKCE]. Rozhodnutí může být vydáno po odůvodněné písemné žádosti DDŠ, osob odpovědných za výchovu, dítěte nebo orgánu sociálně-právní ochrany. Proti rozhodnutí ředitele DDÚ [REDAKCE] se lze odvolat k MŠMT, [REDAKCE] prostřednictvím příslušného ředitele. Důvodem k přemístění může být profesní orientace dítěte, následování rodinných

příslušníků dítěte aj. K přemístění dochází vždy v zájmu zdravého vývoje dítěte např. pro odvrácení negativních projevů chování dítěte změnou výchovného prostředí nebo vytržením z negativních vazeb. Jedná-li se o přemístění mimo územní obvod diagnostického ústavu, děje se tak po dohodě s územně příslušným diagnostickým ústavem a s přihlédnutím k vyjádření orgánu sociálně právní ochrany, který dítě eviduje.

4. DDŠ B může požádat diagnostický ústav, který dítě do zařízení umístil, o rediagnostiku. Jedná se o dočasné přemístění dítěte s cílem diagnostikovat příčiny negativního chování dítěte.

2.2 Spolupráce s příslušnými orgány a dalšími subjekty

1. Pokud dojde v průběhu povinné školní docházky ke zrušení ústavní nebo ochranné výchovy, event. ke zrušení usnesení o předběžném opatření, vrací se dítě na základě pravomocného rozsudku příslušného soudu zpět do rodiny. V takovém případě nastupuje dítě obvykle zpět na kmenovou školu nebo mu rodiče zajistí školu jinou.

2. Ředitel DDŠ dává příslušnému soudu podnět ke zrušení ústavní výchovy, pominou-li důvody pro její nařízení. Taktéž dává podnět ke zrušení ochranné výchovy, pominou-li okolnosti, pro něž byla uložena.

3. Nastanou-li podmínky pro zrušení soudního rozhodnutí o ústavní nebo ochranné výchově nebo je-li toto rozhodnutí očekávané, koordinuje výchovný poradce, tj. speciální pedagožka (etoped), kroky vedoucí k přijetí dítěte na jím a jeho rodiči vybranou střední školu v II. pololetí příslušného školního roku.

2.3 Zajištění pomoci po propuštění ze zařízení

1. Při propouštění dítěte po věku povinné školní docházky je přihlíženo k průběhu dalšího vzdělávání nebo pracovněprávního vztahu, ke spolupráci s rodinou dítěte a možnostem zapojení se do běžného života. Děje se tak na základě rozhodnutí soudu.

2. Dítěti, které po dosažení zletilosti odchází ze zařízení, se podle skutečné potřeby v době propouštění poskytne věcná pomoc nebo jednorázový peněžitý příspěvek v hodnotě nejvýše 15 000,- Kč. O výši příspěvku a formě jeho plnění rozhodne ředitel DDŠ na základě návrhu sociální pracovníce a skupinového vychovatele.

3. Odcházejícímu dítěti je ve spolupráci s OSPOD poskytována poradenská pomoc při zajišťování bydlení a práce. Následující dva roky po opuštění zařízení je dítěti poskytována pomoc při řešení tíživých životních situací.

Čl. 3 Organizace výchovně vzdělávacích činností v zařízení

1. DDŠ B je školské zařízení s cílovou lůžkovou kapacitou 30 dětí. Každé dítě nacházející se aktuálně mimo zařízení má zajištěno materiální zabezpečení (včetně obytného prostoru), výjimkou jsou děti dlouhodobě ubytované mimo zařízení (plánované dlouhodobé léčení, přechodné ubytování mimo zařízení v souvislosti se studiem nebo pracovním poměrem).

2. Základní organizační jednotkou internátu je rodinná skupina, má obvykle 8 dětí. Skupiny se nazývají: CHLAPCI, DÍVKY, BYT LEGEROVA. Do skupin jsou děti zařazovány s přihlédnutím k individuálním rysům osobnosti a momentální skladbě

skupiny. Přearazení ze skupiny na skupinu je podmíněno rozhodnutím ředitele, popř. vedoucího vychovatele.

3. Základní organizační jednotkou školy je třída. Třídy jsou označeny ZŠ I, ZŠ II, popř. ZŠ III. Do tříd jsou žáci zařazováni ředitelem a sociální pracovníci zpravidla podle ročníků, vzdělávacích programů a speciálních vzdělávacích potřeb. Učitelé vedou příslušnou pedagogickou dokumentaci, specifické potřeby žáků a jejich profesioální orientaci řeší společně s výchovným poradcem-etopedem. Třída školy se naplňuje do počtu 8 – 10 žáků, v odůvodněných případech maximálně 14 – ti žáků.

4. Pedagogové DDŠ nastupují do služeb 15 min. před jejich začátkem, seznamují se s aktuální situací četbou ve spojovacím sešitě "Situace" a předáním ústních informací. Služba končí předáním dětí službě následující.

5. Pedagogové plně respektují rozvrhy školy a rozvrhy služeb, při nenadálé komplikaci jsou povinni zajistit plynulý chod zařízení a maximální počty dětí ve skupině. Výjimky povoluje ředitel nebo vedoucí vychovatel.

6. Děti přicházejí do školy z jídelny nebo internátu po třídách za doprovodu učitelů následujících vyučovacích hodin, po skončení výuky je učitelé předávají vychovatelům ve škole. Všechny přesuny jsou organizovány tak, aby se ve společných prostorách setkávalo co nejméně dětí či žáků (viz opatření předcházející konfliktům hyperaktivních a impulzivních dětí).

7. Noční služba přebírá děti v 20,00 a pokračuje v denních činnostech, jako je osobní hygiena, úklidy skupinových prostor, příprava na vyučování, osobní volno dětí apod. Skupiny BYT LEGEROVA může v době večerní služby organizovat večerní zájmový program. Prodloužená večerka bývá v pátek a sobotu, záleží na aktuální situaci. Předávání služeb na přenesených provozech upravují aktuální pokyny. Noční službu zajišťují obvykle tři pracovníci, z toho jeden muž. Na chlapeckém i dívčím oddělení je to formou nepřetržitě noční služby, na skupině BYT LEGEROVA je možný individuální přístup pedagogů.

8. V zařízení jsou vždy nejméně dvě dospělé osoby. Tomuto požadavku se podřizují činnosti skupin i za cenu změn v týdenním programu výchovně vzdělávací činnosti.

9. V akutních případech spolupracují pracovníci DDŠ se zdravotnickými zařízeními a Policií ČR. Telefonní čísla jsou na pokojích vychovatelů a ve vnitřním řádu str. 1.

10. Pracovníci DDŠ jsou povinni zachovávat tento Vnitřní řád, Pracovní a organizační řád DDŠ B, Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení, své pracovní náplně, zápisy z porad, aktuální směrnice či jiné pokyny vedení zařízení, předpisy a pokyny k zajištění bezpečnosti. Pedagogičtí a odborní, popř. další pracovníci DDŠ, mají čtecí povinnost závěrečných zpráv DDÚ, zápisů z porad, příkazů ředitele a aktuálních pokynů vedení DDŠ. Svým podpisem stvrzují seznámení se s dokumenty vnitřní řád, pracovní řád..., směrnice, příkazy ředitele, operativní pokyny aj.), které jsou obvykle přílohou zápisů z porady nebo jsou vyvěšeny na nástěnce Informace na pokoji vychovatelů budovy B. Změny na této nástěnce jsou pracovníci povinni každý den sledovat. Pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci vedou určenou dokumentaci.

3.1 Organizace výchovných činností

1. Každá skupina obývá samostatný ubytovací prostor (ložnice a obývací pokoj), specializované prostory (posilovna, počítačová klubovna, prostory ve školičce) jsou využívány v souladu s týdenními programy výchovně-vzdělávací činnosti.

2. Za výchovně-vzdělávací činnost každé skupiny zodpovídají tři skupinový vychovatelé. Vychovatele ke skupinám přiřazuje vedoucí vychovatel.
3. Organizace dne je dána denním programem, rozvrhem školy, týdenními programy výchovně-vzdělávací činnosti. Činnosti jsou organizovány většinou po skupinách, výjimkou jsou zájmové kroužky a odměňové akce, popř. společné sportovní nebo kulturní akce. Při spojování činností skupin je třeba respektovat aktuální situaci v zařízení (platí především pro společné aktivity chlapeckých a dívčích skupin), dále je třeba se řídit aktuálními pokyny ředitele a vedoucího vychovatele.
4. Při nepříznivé situaci v zařízení lze vytvářet na jednotlivé činnosti skupiny dětí dle aktuálního hodnocení nebo rizikového chování (např. jako prevence útěkům), rozdělení dětí do těchto mimořádných skupin určuje ředitel, vedoucí vychovatel, vedoucí přeneseného provozu popř. vedoucí vychovatelské směny.
5. Další organizace výchovných činností je obsažena v Příloze II – Provozním řádu internátu DDŠ.

3.2 Organizace vzdělávání dětí

1. Základní organizační jednotkou je vyučovací hodina. Učitel, který na základě své přípravy na hodinu vyučovací hodinu realizuje, staví na speciálně pedagogické diagnostice, seznámení se s dokumentací žáka, uskutečňuje individuální přístup k jednotlivým žákům, respektuje specifika daná vyučováním v odděleních.
2. Vyučování je realizováno v dopoledních i odpoledních hodinách. Na vyučování se mimo učitele podílejí i další pedagogičtí pracovníci podle aktuálního rozvrhu hodin pro příslušný školní rok.
3. Do školy přicházejí žáci v doprovodu učitelů v 7,50 hod. Do skončení vyučování (včetně přestávek) odpovídají za žáky učitelé nebo služba poledního dohledu. Po ukončení výuky předávají učitelé žáky službu konajícím vychovatelům na místě, které je aktuálně určeno (např. ve školní jídelně). Každá služba předává následující spojovací sešit „Situace“ s aktuálními zprávami a informacemi o dětech.
4. V sešitě „Situace“ vyznačují učitelé svá hodnocení žáků (viz pravidla pro hodnocení dětí) jako podklad pro večerní hodnocení na skupinovém sezení.
5. Na vyučování se žáci připravují podle pokynů jednotlivých učitelů formou přípravy na vyučování. Dohled při přípravě na vyučování v odpoledních hodinách vykonávají vychovatelé, kteří zároveň individuálně pracují s dětmi. Příprava na vyučování se uskutečňuje v době vymezené denním programem na místech určených vedoucím vychovatelem (třídy školy, obývací pokoje, individuálně i pokoje dětí). K přípravě na vyučování jsou zadávány písemné úkoly (obvykle ČJ, M), dále pak úkoly k přípravě na ostatní předměty.
6. Třídní učitelé a skupinový vychovatelé konzultují výchovné a výukové problémy žáků s výchovným poradcem - etopedem, společně stanovují další pedagogické postupy.
7. Ředitel DDŠ svolává třídní schůzky rodičů dětí, zpravidla čtyřikrát ročně v termínu blízkém klasifikačním poradám v čase úterních návštěv rodičů. O konání třídních schůzek jsou rodiče informováni sociální pracovníci na začátku příslušného školního roku.
8. Další organizace vzdělávání je obsažena v Příloze I – Školní řád základní školy

3.3 Organizace zájmových činností

1. Děti se mohou podle svého výběru účastnit zájmové činnosti v momentálně fungujících zájmových kroužcích. Zapisují a odhlašují se u vedoucího vychovatele týden dopředu.

2. Zájmové aktivity nad rámec běžné výchovně-vzdělávací činnosti jsou organizovány s ohledem na možnosti a schopnosti pedagogů, další aktivity zajišťují externisté nebo spolupracující organizace. Po dobu zájmové aktivity v zařízení zajišťované externistou má zodpovědnost za zúčastněné děti některý z pedagogů DDŠ, v ostatních případech (volnočasové aktivity mimo DDŠ) jsou děti v knize Denní evidence uvedeny jako na individuální vycházce.

3. Důležitou součástí zájmových činností jsou aktivity a kroužky mimo DDŠ. Jejich cílem je aktivizace dětí, osvojování sociální dovedností, nabídka životních alternativ, rozvoj schopností a dovedností dětí, jejich talentu a integrace do běžného života mimo DDŠ. Děti dochází na kroužky přednostně sami, jedná se o sociálně tréninkových proces a prvek integrace.

4. Mimořádné aktivity (volnočasové a jiné aktivity dětí mimo DDŠ) jsou organizovány s ohledem na denní program (přednostně středa a víkendové dny), splnění školních a režimových povinností, činnost celé skupiny a hodnocení chování konkrétního dítěte.

3.4 Systém prevence sociálně nežádoucích jevů – „Minimální preventivní program“ zaměřený především na zneužívání návykových látek

1. Minimální preventivní program prochází celým výchovně-vzdělávacím procesem DDŠ B.

2. Značná část umístěných dětí měla v době před vydáním soudního rozhodnutí a umístěním do školského zařízení zkušenost s nelegálními drogami, nejčastěji ve stádiu experimentu. Zneužívání návykových látek zpravidla nebyl ojedinělý jev, ale vázal na sebe další sociální patologii v podobě majetkové trestné činnosti, záškoláctví, závadové party apod.

3. Sám fakt umístění do DDŠ sehrává značnou preventivní, resp. protektivní úlohu před těmito negativními jevy. Smyslem naší práce na tomto poli je formou nabídky životních alternativ, pozitivních vzorů a sebepoznávacích procesů dospět k odmítnutí drogy a přijetí zdravého životního stylu.

4. Tam, kde nestačí tyto motivační pedagogicko-psychologické metody, nastupují režimové požadavky vnitřního řádu s jeho výchovnými opatřeními. Požití nebo přechovávání drogy je chápáno jako závažné porušení vnitřního řádu a jsou z něho vyvozeny důsledky, popř. je postupováno v součinnosti s Dětským diagnostickým ústavem [redacted] a dalšími institucemi (OSPOD, zdravotnická zařízení).

5. Podobně jako ve společnosti i v našem školském zařízení platí, že účinnější než represe je prevence.

Používanými metodami jsou :

skupinová sezení s rozebíráním konkrétních situací a důsledků rizikového chování,
komunitní řešení problematiky - názory členů komunity, rady, odsouzení komunitou,
individuální etopedická sezení, navození pocitu důvěry a pomoci,
nabídka životních alternativ formou rozmanité zájmové a sportovní činnosti vedoucí k přijetí zdravého životního stylu,
sportovní, kulturní a jiné volnočasové aktivity provázené pedagogicko – psychologickým rozбором situací, prožitků a vztahových záležitostí, možnosti pozitivně vyniknout - soutěže, olympiády, hudební a výtvarné produkce, využití těchto aktivit při podpoře rozvoje osobnosti a sociálního chování dětí, přednášky odborníků, ukázky literatury , filmů apod. a jiné kulturní akce.

Konkrétní akce a aktivity obvykle plánované na školní rok:

Realizace projektů „Dětský den - Kdo si hraje, nezlobí“, Práce spolusprávy – peer program.
Semináře, workshopy a kulturní programy.
Účast na sportovních akcích a olympiádách školských nebo zájmových zařízení.
Rozvíjení preventivních volnočasových aktivit - nabídka pestré zájmové činnosti v základním výchovně-vzdělávacím programu DDŠ i mimo něj formou nadstandardních projektových aktivit.
Realizace prožitkových preventivních programů pedagogickými pracovníky DDŠ i nezávislými odborníky v prostorách zařízení i mimo něj.
Realizace víkendových a prázdninových turistických či cykloturistických pobytů s prvky zážitkové pedagogiky.
Obvyklá nabídka zájmových kroužků: sportovní, fotografický, dramatický, hudební, košíkářství, případné další.
Aktivizace a motivace pracovníků DDŠ při zpracovávání projektů a realizaci preventivních aktivit.

Čl. 4 Organizace péče o děti v zařízení

4.1 Zařazení dětí do skupin

1. Děti jsou zařazovány do skupin s přihlédnutím k osobnostní charakteristice a programu rozvoje osobnosti v závěrečné zprávě diagnostického ústavu. Skupiny jsou osobnostně pestré, početně vyvážené, jejich složení umožňuje skupinovou dynamiku. Dítě zařazuje vedoucí vychovatel po konzultaci s ředitelem, speciální pedagožko - etopedem a sociální pracovníci.

2. Přemístění dítěte ze skupiny do skupiny se děje v odůvodněném případě se souhlasem ředitele nebo vedoucího vychovatele.

4.2 Ubytování dětí

1. Každé dítě má svůj soukromý prostor sestávající z postele s úložným prostorem, šatní uzamykatelné skříň, malé skříňky či psacího stolu vč. židle a prostoru určeného na osobní výzdobu. Prostor pro přípravu do školy a další aktivity je dán aktuálními pokyny vedoucího vychovatele.
2. K zájmovým činnostem jsou využívány obývací pokoje, prostor školičky a specializované klubovny.
3. Ve všech prostorách DDŠ jsou děti povinny dodržovat základní hygienické požadavky. Po příchodu na internát, do školy a jídelny se děti přezouvají, obuv ukládají na vyhrazená místa. Základní požadavky hygieny bydlení plní děti tím, že denně vytírají podlahy, stírají prach a uklízejí hygienická zařízení. Činí tak i v dny, kdy je zajištěn úklid pracovníka zodpovědného za úklid nebo úklidové firmy.
4. Jednou v týdnu se provádí generální úklid. Zmíněné úkony, jako i péče o své vlastní věci a práce na pozemku DDŠ, jsou součástí výchovně-vzdělávací činnosti, vedou k osvojení základních sebeobslužných návyků, nesou v sobě příměry k provozu běžné domácnosti.
5. Výměna prádla a oblečení se provádí dle potřeby v souladu s platnými hygienickými předpisy. Výměnu zajišťuje vedoucí vychovatel spolu s vychovateli.
6. Vedoucí vychovatel provádí na jednotlivých pracovištích kontrolu čistoty a dodržování hygienických zásad.

4.3 Materiální zabezpečení

1. Dítě v plném přímém zaopatření má nárok na úhradu nákladů souvisejících s jeho pobytem v DDŠ, vzděláváním, mimoškolními aktivitami, dále pak na úhradu zdravotní péče, léčiv a zdravotnických prostředků, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění pokud nebyla péče vyžádána osobami zodpovědnými za výchovu - v přiměřené míře dle § 8 z.č. 109/2002 Sb. Ve sporných záležitostech rozhoduje ředitel.
2. DDŠ poskytuje dětem stravování, ubytování, ošacení, školní pomůcky a potřeby, kapesné a osobní dary, jízdné, náklady na kulturní, uměleckou, sportovní a oddechovou činnost, náklady na pobytové akce, občerstvení a odměny, zdravotní potřeby, další předměty osobní potřeby.
3. Dětem, které dojíždějí do škol mimo zařízení, často pobývají mimo DDŠ nebo odchází na vycházky, DDŠ hradí jízdné (zpravidla měsíční kupony na průkazku MHD - Opencard). DDŠ dětem hradí školní pomůcky vč. případného vybavení na odbornou praxi, dále pak nutné náklady jejich školní docházky nebo studia (např. zajištění některých školních akcí).
4. Dětem, které dojíždějí na propustky do rodin mimo █████, hradí DDŠ obvykle jízdné. Dětem, které odchází na samostatné vycházky, hradí DDŠ obvykle dvě jízdenky, nemají – li měsíční kupon MHD.
5. Ošacení, osobní dary a některé předměty osobní potřeby se při odchodu z DDŠ ponechávají dítěti.
6. Dítě, které je z DDŠ přemísťováno, odchází se svými osobními věcmi a ošacením poskytnutým DDŠ vyjma speciálního sportovního či turistického vybavení. Dítě odcházející na pobyt ve zdravotnickém zařízení je vybaveno dle pokynů tohoto zařízení. Dítěti se závažnými poruchami chování či jinak se rizikově chovajícímu je při odchodu

z DDŠ vydán šatní lístek s výčtem všeho ošacení a předmětů. Šatní lístek dítě potvrdí svým podpisem po vzájemném odsouhlasení s vedoucím vychovatelem nebo sociální pracovnící.

4.4 Finanční prostředky dětí

1. Finančními prostředky dětí je především kapesné poskytované nezaopatřeným dětem, kterým náleží plné přímé zaopatření a kapesné od osob zodpovědných za výchovu. Deníky kapesného vedou vedoucím vychovatelem pověřením skupinový vychovatelé, kteří dětem vydávají peněžní hotovost a evidují příjmy a výdaje.

2. Vedoucí vychovatel vede v součinnosti s ekonomem agendu vlastních příjmů (úspor) dětí. Dítě má právo na informace o stavu svých úspor. Na čtvrtěční poradě týmu je vždy k dispozici výpis z účtu aplikace KB Moje banka, popř. operativní evidence vlastních příjmů dětí. Dítě žádá o výběr svých úspor vedoucího vychovatele, který žádost předloží na čtvrtěční poradě týmu. Žádost dítěte musí být posouzena do pěti pracovních dní. Dítě, které má dlouhodobě špatné výchovné nebo studijní výsledky, musí čerpání doložit účtem nebo prokázáním nákupu.

3. Další finanční prostředky dětí (sociální dávky jako sirotčí důchod apod.) spravuje a eviduje sociální pracovníce. Tyto prostředky jsou prokazatelným způsobem předány při ukončení pobytu dítěte v DDŠ.

4. Přechovávání neevidovaných finančních prostředků dětmi je porušením tohoto vnitřního řádu.

4.4.1 Skupinový fond

1. Od 1.9. do 30.6. příslušného školního roku hospodaří každá skupina se svým skupinovým fondem (jedná se o finanční prostředky především na společné volnočasové aktivity skupiny). Fond se tvoří podle klíče: počet členů skupiny x max. 200,- Kč týdně. Týdnem se rozumí hodnotící týden. Vychovatelé na jednotlivých skupinách mohou částku odstupňovat podle motivačních kritérií.

2. Volnočasovými aktivitami se rozumí vstupenky na akce, půjčovné, výzdoba skupiny apod. Vybavení skupiny elektronikou, nábytkem, materiálem na výchovně – vzdělávací činnosti je obvykle nad rámec skupinového fondu /vyjma náhrady případné škody/. Ze skupinového fondu se dále nehradí jízdné, ošacení a školní potřeby dětí.

3. Za dobrou reprezentaci DDŠ nebo jsou-li všichni členové skupiny v prvním hodnotícím stupni může skupina získat prémii do skupinového fondu 500,- až 1500,- Kč.

4. Při špatné situaci na skupině např. při ničení vybavení či materiálu rozhodne skupinový vychovatel o úhradě škody nebo poměrné části škody z fondu na úkor volnočasových aktivit. Návrh na úhradu škody přednese skupinový vychovatel na nejbližší poradě a vedoucí vychovatel nebo ředitel ho schválí nebo upraví.

5. Skupinový vychovatel vede tento fond a podle týdenních programů /vč. návrh členů skupiny/ rozhoduje o jeho čerpání. Většinové hlasování členů skupiny může skupinový vychovatel použít jako jedno z kritérií pro čerpání fondu. Nevyčerpané prostředky zůstávají ve fondu, stav fondu se anuluje k 30.6.

6. Stav fondu je veden pouze evidenčně, skutečné peníze přiděluje skupině vedoucí vychovatel, který je vyzvedne z pokladny DDŠ na základě týdenních programů skupin.

Při nepřítomnosti vedoucího vychovatele peníze vyzvedne ředitel nebo sociální pracovnice na žádost skupinového vychovatele. Na všechna vydání jsou nutné daňové doklady a vyúčtování podle pokynů ředitele a pokladní.

4.5 Systém stravování

1. Stravování dětí probíhá podle platných předpisů formou školního stravování a samostatného vaření s dětmi na skupinách. Stravování probíhá pětikrát denně (tj. snídaně, svačina, oběd, svačina, večeře + druhá večeře) v časech stanovených denním programem. Skupina BYT LEGEROVA si zajišťuje přednostně stravování vč. nákupu potravin sama, skupiny CHLAPCI a DÍVKY tak činí o tzv. propouštěcích víkendech.

2. Každé dítě má nárok na základní porci jídla dle norem a kalkulace školní jídelny, v případě rezervy na přídavek.

3. Každému dítěti je vydána základní minimální porce jídla, kterou je povinno sníst. Odmítá-li tuto porci, je vhodnými prostředky vedeno ke změně svého postoje. Je-li toto působení neúspěšné, porci jídla bez náhrady vrátí do školní kuchyně. Vychovatelem je o tomto proveden záznam do sešitu Situace. Výjimky povoluje speciální pedagog/pedagožka nebo sociální pracovnice na základě zdravotní dokumentace dítěte.

4. Na přenesených provozech probíhá stravování obvykle formou vaření s dětmi nebo smluvního vztahu s provozovatelem ubytovacího objektu.

5. Děti docházející do škol mimo DDŠ dostávají doplňková jídla - svačiny s sebou podle rozpisu vedoucího vychovatele, jejich další stravování probíhá dle časových možností dítěte - studenta.

6. Potraviny nad stravovací limit (viz aktuální příkaz ředitele, který má k dispozici vedoucí ŠJ), jsou dětem poskytovány jako odměna nebo jako občerstvení.

4.6 Postup v případě dočasného omezení nebo přerušení poskytování péče v zařízení

1. Dítě umístěné z DDŠ do zdravotnického zařízení je vedoucím vychovatelem nebo sociální pracovnicí materiálně zajištěno (ošacení, školní pomůcky apod.) podle pokynů zdravotnického zařízení nebo dle odhadu jeho potřeb.

2. Při dlouhodobém pobytu dítě v zdravotnickém zařízení je vzděláváno ve škole při zdravotnickém zařízení nebo na základě individuálního vzdělávacího plánu, není-li škola k dispozici. Při střednědobém či krátkodobém pobytu jsou dítěti pouze zadány úkoly z jednotlivých hlavních předmětů popř. učitelé DDŠ zajistí konzultace v zdravotnickém zařízení. Školy si předávají podklady – návrhy hodnocení.

3. DDŠ předává a přijímá dítě na základě předávacího potvrzení, na kterém jsou dále vyznačeny předávané dokumenty a průkazky.

4. DDŠ získává souhlas rodičů k závažným lékařským zákrokům (nejedná-li se o neodkladné zákroky).

5. Dítě může být finančně vybaveno na pobyt jednorázovým nebo opakovaným osobním darem v limitu stanoveném tímto vnitřním řádem.

6. DDŠ může dítěti hradit jízdné ze zdravotnického zařízení do DDŠ.

7. Dojde-li k výrazné dlouhodobé negativní změně v chování dítěte nebo nedaří-li se dlouhodobě naplňovat cíle obsažené v programu rozvoje osobnosti dítěte, požádá DDŠ o posouzení diagnostický ústav. V odůvodněném případě dojde k dočasnému přemístění dítěte do diagnostického ústavu za účelem rediagnostiky.

8. Dítě, které je ve výkonu vazby nebo trestu odnětí svobody, je evidenčně ve stavu DDŠ. V tomto případě, dále v případech dlouhodobého plánovaného pobytu ve zdravotnickém zařízení či dlouhodobého útěku je respektována koncová kapacita DDŠ, při návratu dítěte a případných kapacitních komplikacích postupuje DDŠ v součinnosti s diagnostickým ústavem.

9. Další postupy DDŠ jsou obsaženy v jiných částech tohoto vnitřního řádu (přechodné ubytování mimo zařízení, kapesné).

4.7 Postup v případě útěku dítěte ze zařízení

1. Útěk z DDŠ je závažným porušením vnitřního řádu, resp. mařením rozhodnutí soudu, jedná-li se o dítě s uloženou ochrannou výchovou. Pracovníci DDŠ musí vhodnými pedagogickými a psychologickými postupy tomuto aktu předcházet, při podezření na útěk operativně přizpůsobovat činnost celé skupiny, dále pak maximálně předcházet situacím, které mohou vést k ublížením na zdraví.

2. Povinností pracovníka, při jehož službě či jiném působení k útěku došlo, je nahlásit ho neprodleně, nejpozději do 60-ti min. MO Policie ČR, [REDAKCE], DDŠ B telefonicky nebo elektronicky (v případě přenesených provozů dle místa provozu) Hlášení o útěku se píše s kopií, odevzdává se MO Policie ČR [REDAKCE], potvrzená kopie se zakládá do složky "Útěky".

3. Na MO Policie ČR odchází dotyčný pracovník po domluvě s příslušníkem policie v čase kolem společného stravování dětí, kdy může být zajištěn dohled nad jemu svěřenými dětmi jinými pedagogickými pracovníky nebo po skončení služby.

4. Pedagogičtí pracovníci v těchto mimořádných situacích spolupracují, ve sporných situacích je rozhodnutí v kompetenci vedoucího vychovatelské směny, není-li v zařízení nikdo z vedení DDŠ. Obdobně lze zajistit dohled nad dětmi v době školního vyučování.

5. Předání dítěte z útěku Policií ČR je doprovázeno předáním „Úředního záznamu o předvedení“ Policie ČR a je-li to možné lékařským souhlasem s vřazením dítěte do dětského kolektivu. Tuto dokumentaci předá přijímající pracovník nejbližší pracovní den sociální pracovníci, vedoucímu vychovateli nebo řediteli.

6. Do DDŠ B se nepřijímají děti (zvláště po útěku), které zjevně trpí nemocí v akutním stádiu, včetně psychiatrického onemocnění, jsou pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky a podle stanoviska lékaře vyžadují odbornou zdravotní péči, dále pak bacilonosoci a děti, kterým bylo uloženo karanténní opatření.

7. Má – li pedagogický pracovník podezření na intoxikaci nebo infekční onemocnění dítěte, umístí dítě na zdravotní izolaci, zajistí nad ním přiměřený dohled a volá tísňové volání, obvykle Záchranou službu tel. 155. V případě intoxikace je možné se rovnou obrátit na Detoxikační oddělení nem. [REDAKCE]. S předávajícími pracovníky Policie pedagog DDŠ vyjednává takový postup, který neohrozí zdraví dítěte, pedagoga, ani ostatních dětí. Je-li to možné, spolupracuje pedagog s pracovníkem Policie (např. Policie vyčká do příjezdu Záchrané služby). V případě předání dítěte rodiči nebo samostatného návratu utekáře postupuje pedagog podobně.

8. Při přijímání dítěte v jiné instituci (služebna Policie ČR, diagnostický ústav aj.) je třeba zajistit předání stejné dokumentace jako v případě předání dítěte Policií ČR v zařízení.

9. Na záchytném pracovišti diagnostického ústavu může pobýt dítě nejdéle 2 dny. DDŠ si dítě vyzvedává zpravidla den následující po umístění dítěte v DÚ.

10. Po předání dítěte zajistí přijímající pracovník jeho zařazení do skupiny nebo třídy. Zařazení předchází důkladná hygienická opatření (osprchování, prohlídka vlasů, převlečení do čistého oděvu, odevzdání použitého oblečení z útěku do prádelny).

11. Odhlášení útěku se provádí podle aktuálních pokynů sociální pracovníce na aktuální kontakt uvedený na informační nástěnce pokoje vychovatelů budovy B neprodleně po návratu útěkáře. Za odhlášení útěku zodpovídá sloužící skupinový vychovatel útěkáře nebo sociální pracovníce.

12. Následují pracovní den po návratu z útěku event. týž den, je-li to možné, vede s útěkářem rozhovor speciální pedagožka (etoped). Na tomto sezení dítě zpracuje písemně důkladný popis útěku. Popis útěku je založen do osobní dokumentace dítěte.

Čl. 5 Práva a povinnosti dětí

5.1. Práva a povinnosti dětí

5.1.1 Dítě s nařízenou ústavní výchovou má právo:

- a) na zajištění plného přímého zaopatření,
- b) na rozvíjení tělesných, duševních a citových schopností a sociálních dovedností,
- c) na respektování lidské důstojnosti,
- d) na společné umístění se svými sourozenci, nebrání-li tomu závažné okolnosti ve vývoji a vztazích sourozenců,
- e) na vytváření podmínek pro dosažení vzdělání a pro přípravu na povolání v souladu s jeho schopnostmi, nadáním a potřebami,
- f) na svobodu náboženství, při respektování práv a povinností osob odpovědných za výchovu usměrňovat dítě v míře odpovídající jeho rozumovým schopnostem,
- g) být seznámeno se svými právy a povinnostmi radit se se svým obhájcem nebo opatrovníkem, ustanoveným pro řízení podle zvláštního zákona, bez přítomnosti třetích osob, a za tímto účelem přijímat a odesílat korespondenci bez kontroly jejího obsahu,
- h) účastnit se činností a aktivit zařízení organizovaných v rámci výchovného programu s výjimkou zákazu či omezení v rámci opatření ve výchově, stanovených tímto zákonem,
- i) obracet se s žádostmi, stížnostmi a návrhy na ředitele a pedagogické pracovníky zařízení a požadovat, aby podání adresovaná příslušným státním orgánům,

orgánům územní samosprávy a právnickým a fyzickým osobám, jsou-li pověřeny výkonem sociálně-právní ochrany dětí, byla ze zařízení odeslána v následující pracovní den po jejich odevzdání pracovníkům zařízení, a to bez kontroly jejich obsahu; tyto žádosti, stížnosti, návrhy a podání je zařízení povinno evidovat,

j) vyjádřit svůj názor na zamýšlená a prováděná opatření, která se ho dotýkají; názorům dítěte musí být věnována patřičná pozornost odpovídající jeho věku a rozumové vyspělosti,

k) požádat o osobní rozhovor a uskutečnit osobní rozhovor s pověřeným zaměstnancem orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zaměstnancem České školní inspekce, ministerstva nebo orgánu kraje, a to bez přítomnosti dalších osob,

l) být hodnoceno a odměňováno a ke svému hodnocení se vyjadřovat,

m) na informace o stavu svých úspor či pohledávek,

n) na udržování kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu a dalšími blízkými osobami za podmínek stanovených tímto zákonem, a to formou korespondence, telefonických hovorů a osobních návštěv,

o) přijímat v zařízení s vědomím pedagogického pracovníka návštěvy osob, které nejsou uvedeny v písmenu n), pokud nedošlo k zákazu nebo omezení v rámci opatření ve výchově stanovených tímto zákonem,

p) opustit samostatně se souhlasem pedagogického pracovníka zařízení za účelem vycházky, pokud se jedná o dítě starší 7 let věku, pokud nedošlo k zákazu nebo omezení v rámci opatření ve výchově stanovených tímto zákonem.

5.1.2 Dítě s nařízenou ústavní výchovou má povinnost

a) dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců zařízení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, v prostorách zařízení a v osobních věcech udržovat pořádek a čistotu a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu zařízení,

b) dodržovat předpisy a pokyny k ochraně bezpečnosti a zdraví, s nimiž bylo řádně seznámeno,

c) hradit ze svých příjmů náklady spojené s přepravou do zařízení, které neoprávněně opustilo nebo se do něj nevrátilo,

d) poskytnout na výzvu ředitele doklady o svých příjmech,

e) předat do úschovy na výzvu ředitele předměty ohrožující výchovu, zdraví a bezpečnost; doba úschovy těchto předmětů nesmí přesáhnout dobu pobytu dítěte v zařízení a při jeho ukončení musí být tyto předměty dítěti nebo osobě odpovědné za výchovu vydány,

f) podrobit se na výzvu ředitele zařízení vyšetření, zda není ovlivněno alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Je-li pro vyšetření třeba odebrat krev, je dítě povinno strpět, aby mu lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev, pokud to není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

5.1.3 Dítě s uloženou ochrannou výchovou má všechna práva a povinnosti

podle odstavců 1 a 2, s výjimkou práv podle odstavce 5.1 písm. o) a p). Děti s uloženou ochrannou výchovou pobývají v DDŠ B po dobu nezbytně nutnou k vyřízení přemístění dítěte do specializovaného školského zařízení.

5.4 Postup v případech zásadní důležitosti, zejména souvisejících s přípravou dítěte na budoucí povolání, s lékařskými zákroky a předpokládanou hospitalizací ve zdravotnickém zařízení, ředitel zařízení předem projedná se zákonnými zástupci, popřípadě také s jinými osobami, kterým bylo dítě svěřeno do výchovy rozhodnutím příslušného orgánu. Jedná-li se o akutní lékařský zákrok nebo hospitalizaci, ředitel zařízení o něm bezodkladně písemně informuje osoby uvedené ve větě první. Ve věci přípravy na budoucí povolání ředitel zařízení respektuje názor dítěte, je-li to možné. Pokud není možné respektovat přání dítěte, musí být tento postoj zdůvodněn stanoviskem školy, kterou dítě navštěvuje, a vyjádřením psychologa nebo speciálního pedagoga/pedagožky.

5.1.4 Dítě má na základě školního řádu a provozního řádu internátu DDŠ další povinnosti:

a/ chovat se zdvořile ke všem pracovníkům i návštěvníkům DDŠ,

b/ ve vzájemném kontaktu mezi dětmi dodržovat pravidla slušného chování, nebýt vulgární a agresivní,

c/ svědomitě vykonávat školní povinnosti a zadanou práci či úkoly v rámci programu skupiny,

f/ veškeré peníze mimo zálohu kapesného ukládat u příslušného vychovatele, který vede jeho peněžní deník,

g/ respektovat pokyny ředitele a vedoucího vychovatele týkající se oblečení, úprav zevnějšku a účesu, respektovat zdravotní pokyny speciálního pedagoga/pedagožky nebo sociální pracovníce,

h/ respektovat přísný zákaz kouření dětí v celém areálu DDŠ, přísný zákaz konzumace alkoholu a jiných návykových látek včetně zneužívání léků.

Článek 5.2 Pravidla pro hodnocení dětí

1. Hodnocení a opatření ve výchově se udělují individuálně jednotlivým dětem, zaznamenávají se do osobního spisu dítěte (do archů „Měsíční přehled hodnocení a OVV“). V průběhu dne je složka těchto listů k dispozici na pokojích vychovatelů k nahlédnutí (vč. vyžádaného nahlédnutí dítětem). Při večerním hodnocení do archů zaznamenává hodnocení a OVV sloužící vychovatel.

2. Hodnocení se provádí po celý den i noc, vyhodnocení je na večerním skupinovém sezení. Odborný tým DDŠ používá hodnocení a opatření ve výchově po objektivním

uvážení a zhodnocení všech příčin a důsledků projevů dítěte a s vědomím týmové spolupráce.

3. Hodnotící období začíná ve středu po skupinovém sezení a končí na následujícím středečním skupinovém sezení. Negativní i pozitivní hodnocení z průběhu skupinového sezení vychovatel započítá do stávajícího hodnocení, v odůvodněných případech do následujícího hodnocení. Vychovatel končí středeční hodnocení udělá týdenní vyhodnocení na arších „Měsíční přehled hodnocení a OVV“ a společně s guaranty jednotlivých dětí připraví podklady pro čtvrtční poradě odborného týmu.

4. Porada týmu projednává hodnocení dětí, usnese se na vzniklém nároku na samostatné vycházky, mimořádné aktivity, pobyty dětí mimo DDŠ – propustky do rodin, navrhne opatření ve výchově. Na poradě je projednáváno a hodnoceno každé dítě. Jsou probrány mimořádné situace a přístupy k dětem. Jsou diskutovány programy rozvoje osobnosti dětí jako forma plánování a následné evaluace pedagogických přístupů. Vyhlášení týdenního hodnocení se koná ve čtvrtek na komunitním setkání. Hodnocení jsou přítomni všichni členové odborného týmu (asistenti pedagoga podle potřeby). Na komunitním setkání jsou děti vedeny k sebereflexi a sebehodnocení, následně jsou jim sděleny výsledky týdenního hodnocení, opatření ve výchově, organizační záležitosti a návrhy.

5. Opatření ve výchově udělená mimo čtvrtční poradě schvaluje přímý nadřízený pracovníka, který OVV uděluje (při jeho nepřítomnosti vedoucí vychovatelské směny). Je uplatňováno pravidlo dvou dospělých jako pojistka odborného přístupu k dítěti.

6. Garant dítěte (tzv. klíčový pracovník) seznamuje dítě s hodnocením. Dítě se ke svému hodnocení vyjadřuje a přednostně ho projednává se svým garantem. Všechna průběžná hodnocení slovní i kombinovaná (slovní + body) a opatření ve výchově od jiných členů týmu se v průběhu dne operativně zapisují do Situace. Garant kontroluje zaznamenání hodnocení a opatření ve výchově do hodnotících archů „Měsíční přehled hodnocení a OVV“ u svých dětí a předkládá kompletní hodnotící archy na čtvrtční poradě odborného týmu. V případě nepřítomnosti garanta dítěte je garantem celé skupiny další skupinový vychovatel nebo jiný pověřený pedagog.

Udělená negativní OVV jsou dítěti zapsána do pedagogického deníku – rubriky mimořádné události a dítě je potvrdí svým podpisem.

7. Pravidlo tří dnů – při posuzování mimořádných situací dítěte lze využít hodnocení uplynulých tří po sobě jdoucích dní strávených v DDŠ jako kritérium pro splnění tohoto přání či nároku.

8. Dny nepřítomnosti dětí v DDŠ se označují písmenem N a do hodnocení se nezapočítávají.

5.2.1 Opatření ve výchově – znění z.č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů

1. Za prokázané porušení povinností vymezených tímto zákonem může být dítěti:

- a) odňata výhoda udělená podle odstavce 3,
- b) sníženo kapesné v rozsahu stanoveném zákonem ,
- c) s nařízenou ústavní výchovou omezeno nebo zakázáno trávení volného času mimo zařízení v rozsahu stanoveném tímto vnitřním řádem,

- d) odňata možnost zúčastnit se činnosti nebo akce organizované zařízením nad rámec vnitřního řádu zařízení,
- e) odňata možnost účastnit se atraktivní činnosti či akce,
- f) s nařízenou ústavní výchovou zakázány návštěvy, s výjimkou návštěv osob odpovědných za výchovu, osob blízkých a oprávněných zaměstnanců orgánů sociálně-právní ochrany dětí, a to na dobu nejdéle 30 dnů v období následujících 3 měsíců.

2. Opatření podle odstavce 1 lze ukládat podmíněně se zkušební dobou až na 3 měsíce.

3. Za příkladné úsilí a výsledky při plnění povinností nebo za příkladný čin může být dítěti

- a) prominuto předchozí opatření podle odstavce 1,
- b) udělena věcná nebo finanční odměna,
- c) zvýšeno kapesné v rozsahu stanoveném zákonem ,
- d) povolena mimořádná návštěva kulturního zařízení, mimořádná vycházka, mimořádná návštěva nebo přiznána jiná osobní výhoda. Dětem s uloženou ochrannou výchovou se mimořádné vycházky a návštěvy povolují pouze za podmínek stanovených v odstavci 4 písm. a) a b).

4. Dítěti s uloženou ochrannou výchovou může být dále v případě dobrých výsledků při plnění povinností

- a) povolena samostatná vycházka mimo zařízení na dobu nejvýše 12 hodin, lze-li mít důvodně za to, že tím nebude ohrožen účel výkonu ochranné výchovy,
- b) povoleno přijetí návštěvy jiných osob než osob odpovědných za výchovu, osob blízkých a oprávněných zaměstnanců orgánů sociálně-právní ochrany dětí, není-li to v rozporu s účelem výkonu ochranné výchovy; v odůvodněném případě může být návštěva uskutečněna se zrakovou, případně i sluchovou kontrolou zaměstnancem zařízení.

5. Opatření přijatá podle odstavců 1 až 4 jsou zaznamenávána do osobního spisu dítěte.

5.2.2 Využití diferencovaných reedukačních programů (MP, VP, AP, IP) a opatření ve výchově (pozitivní OVV, negativní OVV, dlouhodobé negativní OVV)

Motivační program (MP) podporuje vlastní zodpovědnost dítěte, minimalizuje negativní dopady systému „odměn a trestů“, dává dítěti motivační pobídku pro přizpůsobivé chování.

Hodnocení je prováděno pouze slovně, dítěti poskytuje maximum výhod.

Výchovný program (VP) je formou zpětné vazby s pozitivním posilováním. Slouží k aktivizaci dítěte, které má problémové chování a je u něho třeba nastartovat potřebnou změnu.

Probíhá formou kreditního systému – bodování.

Adaptační program (AP) slouží ke zklidnění a stabilizaci dítěte, které má závažné problémové chování a nedaří se mu zapojit se do běžného života DDŠ.

Probíhá formou kreditního systému – bodování a udělení několikadenního OVV.

Integrační program (IP) je přípravou na život mimo DDŠ. Je to forma motivačního programu realizovaná na skupině BYT.

Program zavádí a odvolává odborný tým DDŠ rozhodnutím na čtvrtěční poradě.

Motivační program (MP)

Motivační program absolvuje dítě, které má v DDŠ běžné přizpůsobivé chování. Slovní hodnocení obsahuje verbální sdělení hodnocení dítěti a průběžné denní zápisy všech pedagogů do sešitu SITUACE (pro názornost možno použít i bodové hodnocení). Večerní shrnutí hodnocení provádí skupinový vychovatel se zápisem do hodnotícího archu: D – dobrý den, S – špatný den

Aktivity motivačního programu

Samostatné vycházky: úterý a pátek od 15,30 do 17,30 hod., v neděli individuálně od 12,30 do 17,30 hod. V mimořádném termínu jako pozitivní OVV.

Pobyt mimo DDŠ – každý propouštěcí víkend v měsíci podle možností rodiny. V případě, že dítě nemůže z rodinných důvodů odejít domů, jsou jako náhrada uděleny samostatné vycházky.

Mimořádné aktivity (kroužky, tréninky) – podle individuální domluvy.

Návštěvy v DDŠ se konají v úterý, v pátek a neděli od 15,30 do 17,30 hod. Návštěvy v jiném termínu jsou možné po telefonické domluvě se sociální pracovnící nebo ředitelem.

Kapesné čerpá dítě ve výši I. hodnotícího stupně jako pozitivní OVV.

Negativním OVV je operativní pozastavení nějaké aktivity, vycházky nebo pobytu mimo DDŠ.

Změny reedukačních programů

Nově přijaté děti jsou přednostně zařazovány do motivačního programu.

Zařazení dítěte do VP nebo AP probíhá na poradě odborného týmu na návrh některého z odborných pracovníků. V případě nesouladu v týmu rozhoduje výsledek hlasování přítomných.

Návrh na zařazení dítěte do IP je projednán také na poradě týmu s dostatečným předstihem, aby dítě mohlo být na tuto změnu připraveno.

Jména dětí s VP nebo AP na následující týden jsou vyznačena v sešitě situace v horních částech stránek příslušného týdne a v hodnotících arších.

K znovu zařazení do motivačního programu je potřeba, aby dítě mělo kombinaci I.a II. hodnotícího stupně v období dvou po sobě jdoucích týdnů nebo individuální rozhodnutí týmu.

Aktivity výchovného programu

Samostatné vycházky v pracovní dny jsou nácvikem sociálních dovedností a naplněním práva dítěte s nařízenou ÚV.

Dítě, které dosáhlo v období tří po sobě jdoucích dní strávených v DDŠ 20 a více bodů, získává v úterý samostatnou vycházku v plné délce tj. od 15,30 do 17,30 hod.

Dítě, které dosáhlo v období tří po sobě jdoucích dní strávených v DDŠ 1 až 19 bodů, odchází v úterý na zkrácenou samostatnou vycházku v délce od 15,30 do 16,30 hod.

Dítě, které neodchází v úterý na samostatnou vycházku má vyznačeno negativní OVV.

Vycházky v pátek a neděli jsou pozitivním OVV, rozhoduje o nich tým odborných pracovníků na pravidelné poradě. Základní délka vycházky je 15,30 – 17,30 hod., v případě dobrých výchovných výsledků a rodinných důvodů může být čas rozšířen (např. od 12,30 do 17,30).

Pobyt mimo DDŠ – každý propouštěcí víkend v měsíci podle možností rodiny. V případě, že dítě má dobré hodnocení a nemůže z rodinných důvodů odejít domů, mohou mu být uděleny samostatné vycházky pozitivním OVV. Pobyt mimo DDŠ může být z výchovných důvodů pozastaven pouze negativním OVV.

Mimořádné aktivity (kroužky, tréninky) – podle individuální domluvy.

Návštěvy v DDŠ se konají v úterý, v pátek a neděli od 15,30 do 17,30 hod. Návštěvy v jiném termínu jsou možné po telefonické domluvě se sociální pracovnící nebo ředitelem. Návštěvy kamarádů mohou být pozastaveny negativním OVV.

Kapesné – dítě v II. hodnotícím stupni získává základní kapesné, dítě v I. hodnotícím stupni získává prémii kapesného – pozitivní OVV, dítě v III. hodnotícím stupni má krácené kapesné – negativní OVV.

Dítěti může být uděleno mimořádné pozitivní OVV – mimořádná vycházka, dosáhlo-li v období tří po sobě jdoucích dní strávených v DDŠ 30 a více bodů.

Dojde-li k závažnému porušení VŘ v době mezi vzniklým nárokem nebo získaným pozitivním OVV a uskutečněním samostatné vycházky nebo mimořádné aktivity, je pozastavena vycházka nebo aktivita negativním OVV – změnou opatření.

Dítěti může být pozastavena mimořádná aktivita (kroužek, trénink) pouze negativním OVV.

Adaptační program (AP)

Adaptační program absolvuje dítě v případě závažného porušení VŘ (např. po útěku, po rizikovém zneužití návykových látek) nebo záporného týdenního hodnocení (méně než 0 bodů). Je to intervenční výchovný program, probíhá bodování. Délka adaptačního programu je vyznačena v hodnotícím archu „Měsíční přehled hodnocení a OVV“ jako dlouhodobé negativní OVV. O délce adaptačního programu rozhoduje odborný tým na pravidelné poradě, popř. ředitel nebo vedoucí vychovatel.

Týdenní adaptační program končí na následující hodnotící komunitě. V individuálním případě je možné jiné řešení. Z adaptačního programu dítě přechází do výchovného programu.

Adaptační program po útěku trvá podle povahy a délky útěku minimálně tři dny, maximálně dva týdny.

Po dobu adaptačního programu může mít dítě vycházkové oblečení uloženo mimo své osobní věci, platí zejména pro období po útěku nebo po záporném týdenním hodnocení. Organizační podrobnosti určí vedoucí vychovatel.

Má-li dítě adaptační program dočasně mimo svou skupinu, určí ředitel nebo vedoucí vychovatel popř. jiný odborný pracovník v sešitě Situace jasné organizační náležitosti jeho pobytu v DDŠ – určí učitele nebo vychovatele, který má přímou zodpovědnost za toto dítě, určí prostor a činnost dítěte. Činnost dítěte vždy obsahuje vzdělávací aktivity (např. doplnění zameškaného učiva).

Samostatné vycházky jsou pozastaveny negativním OVV.

Pobyty mimo DDŠ jsou pozastaveny negativním OVV.

Mimořádné aktivity jsou pozastaveny negativním OVV.

Návštěvy v DDŠ se konají v úterý, v pátek a neděli od 15,30 do 17,30 hod. Návštěvy v jiném termínu jsou možné po telefonické domluvě se sociální pracovnící nebo ředitelem. Návštěvy kamarádů jsou pozastaveny negativním OVV.

Na kapesné dítě získává nárok ve výši III. hodnotícího stupně jako negativní OVV nebo je uděleno podle aktuálního hodnotícího stupně. Kapesné je čerpáno po uplynutí adaptačního programu.

Za výraznou aktivitu a přizpůsobivé prosociální chování může být v době vyznačeného negativního hodnocení uděleno jednorázové pozitivní OVV – změna opatření (samostatná vycházka, mimořádná aktivita) nebo může být negativní OVV zkráceno.

Integrační program (IP)

Integrační program připravuje děti na návrat do rodiny a život mimo DDŠ. Program je realizován na skupině BYT a řídí se pravidly Provozního řádu skupiny BYT.

5.2.3 Alternativní hodnocení - aktuálně lze na jednotlivých úsecích DDŠ nebo

při přenesených provozech používat alternativní hodnocení, které je předem projednáno na poradě odborného týmu DDŠ a jehož výsledky mohou přispět k celkovému hodnocení. V den, kdy jsou započítány prémiové body z tohoto alternativního hodnocení, je povolen vyšší limit plusových bodů.

5.3 - Kapesné dětí a osobní dary

1. Příjmy kapesného, výdaje kapesného a přijetí osobních darů jsou evidovány a potvrzeny podpisy dětí.

2. V termínu blízkém 1. a 15. dni v měsíci je výplata „zálohy kapesného“ ve výši dvojnásobku týdenní minimální částky. Částka je vyplacena přímo dítěti. V termínu blízkém 1. dni v následujícím měsíci je dítěti přiznán „doplatek“ podle hodnocení (viz pozitivní nebo negativní opatření ve výchově) v uplynulém měsíci. V tomto výplatním termínu dojde k vyúčtování případných dní strávených na útěku, pobytů mimo DDŠ a odečtení „přeplatku zálohy“ od budoucí zálohy a doplatku. Částka je připsána skupinovým vychovatelem do deníku kapesného, spravována dítětem spolu se skupinovým vychovatelem, je možným nástrojem pedagogického působení a sociální tréninku.

2. Seznam dětí s navrženou částkou kapesného předkládá vedoucí vychovatel pokladní. Převzetí kapesného z pokladny DDŠ potvrdí vedoucí vychovatelka a pokladní svými podpisy.

3. Vedoucí vychovatel vyzvedne příslušnou částku kapesného, kterou proti podpisům na evidenčním seznamu předá dětem a pověřeným skupinovým vychovatelům.

4. Za období kratší než 1 měsíc se kapesné vypočítává v souladu se zákonem č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Dítěti na útěku, ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody nenáleží za tyto dny kapesné. Za období kratší než 1 měsíc se kapesné stanoví podle počtu dnů, kdy je dítě v péči zařízení. Kapesné náleží dětem jen ve dny, kdy jsou v plném přímém zaopatření DDŠ. Nenáleží jim tedy ani za dny, kdy jsou na prázdninách, dočasně ubytováni mimo DDŠ (na „podmínce“) a za dny, kdy jsou celý den na víkendové propustce u osob zodpovědných za výchovu (viz pobyt mimo DDŠ). Celým dnem se rozumí den, kdy se nevrátí do 15 hod. odpolední. Denní výše kapesného činí jednu třetinu maximálního měsíčního limitu kapesného pro příslušnou věkovou kategorii ve dnech, kdy není zařazeno v hodnotícím stupni. Vypočtená celková částka se zaokrouhlí na desetikoruny směrem nahoru.

5. Páteční propouštění probíhá obvykle v 15,15 hod. V pátek jsou děti v plném přímém zaopatření DDŠ.

6. Kapesné poskytnuté rodinnými příslušníky je vedeno v deníku kapesného, uschováno a čerpáno s vědomím skupinového vychovatele. V deníku kapesného je uvedena částka, datum připsání, datum čerpání a obvykle i účel. Rodinní příslušníci mohou dětem poskytnout věku přiměřené kapesné (nejlépe částku nepřesahující 500 Kč měsíčně).

7. Čerpání kapesného nad 50,- Kč je nutné doložit daňovým dokladem nebo vizuální kontrolou u dětí s rizikovým chováním (podezření na zneužívání návykových látek) a špatnými výchovnými výsledky.

5.3.1 Kategorie kapesného

Kategorie kapesného 6 – 10 let

Maximální měsíční limit kapesného		120,- Kč	
I. hodnotící stupeň	Týdenní částka	30,- Kč	POZ OVV
	Měsíční částka	120,- Kč	
II. hodnotící stupeň	Týdenní částka	25,- Kč	
	Měsíční částka	100,- Kč	
III. hodnotící stupeň	Týdenní částka	20,- Kč	NEG OVV
	Měsíční částka	80,- Kč	
Denní limit 1/30 měsíční částky		4,- Kč	

Kategorie kapesného 10 – 15 let

Maximální měsíční limit kapesného		210,- Kč	
I. hodnotící stupeň	Týdenní částka	52,50 - Kč	POZ OVV
	Měsíční částka	210,- Kč	
II. hodnotící stupeň	Týdenní částka	45,- Kč	
	Měsíční částka	180,- Kč	
III. hodnotící stupeň	Týdenní částka	35,- Kč	NEG OVV
	Měsíční částka	140,- Kč	
Denní limit 1/30 měsíční částky		7,- Kč	

Kategorie kapesného 15 let a více

Maximální měsíční limit kapesného		300,- Kč	
I. hodnotící stupeň	Týdenní částka	75,- Kč	POZ OVV
	Měsíční částka	300,- Kč	
II. hodnotící stupeň	Týdenní částka	65,- Kč	
	Měsíční částka	260,- Kč	
III. hodnotící stupeň	Týdenní částka	50,- Kč	NEG OVV
	Měsíční částka	200,- Kč	
Denní limit 1/30 měsíční částky		10,- Kč	

5.3.2. Osobní dary se dítěti poskytují na jeho:

narozeniny	v hodnotě:	300,- Kč
jmeniny		100,- Kč
vánoční dar		600,- Kč

zpravidla formou finanční částky na zakoupení konkrétního daru. Vánoční dar se poskytuje dětem, které v zařízení tráví Štědrý večer.

Dále formou peněžitého daru v den pololetní nebo závěrečné klasifikace podle rozhodnutí pedagogické rady

- dětem do 10-ti let do 150,- Kč
- dětem nad 10 let do 300,- Kč jako POZ OVV II

Pozn. POZ OVV – pozitivní opatření ve výchově dle z.č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů § 21 odst. 3 c/

POZ OVV II - § 21 odst 3 b/

NEG OVV - § 21 odst 1 b/

5.4 – Organizace dne

5.4.1 Denní program - pracovní dny

6,45 – 7,00	budíček, ranní hygiena – zajišťuje noční vychovatel
7,00 - 7,30	úklidy, příprava do školy – denní i noční vychovatel
7,30 - 7,50	snídaně – do jídelny děti odvádí denní i noční vychovatel, denní vydává léky, noční vychovatel se vrací na internát a dohlíží na dokončení úklidů
7,50 – 8,00	předání dětí ve škole
8,00 - konec poslední vyučovací hodiny viz aktuální rozvrh - vyučování	
12,30 - 13,00	oběd
13,00 - 13,30	individuální odpočinek, příprava na další program
13,30 - 15,15	činnosti podle školního rozvrhu nebo týdenních programů
15,15 - 15,30	svačina
15,30 - 18,00	skupinové činnosti podle týdenních programů, školní příprava
18,00 – 19,45	večeře vč. podávání léků, individuální činnosti, telefonáty, příprava do školy, skupinová sezení a hodnocení dle pokynu vedoucího vychovatele
19,45 - 20,00	předání služby noční službě
20,00 - 21,30	hygiena, úklidy, individuální činnosti
21,30 – 22,00	večerka s přihlédnutím k situaci na skupině a věku dětí

5.4.2 Denní program – volné dny

8,00 – 9,00	budíček, snídaně
9,00 – 12,00	činnosti podle týdenních programů, v průběhu dopoledne svačina
12,00 - 12,30	oběd
12,30 – 13,00	individuální činnosti, příprava na další program
13,00 - 18,00	činnosti podle týdenních programů, v průběhu odpoledne svačina
18,00 – 19,45	večeře vč. podání léků, individuální činnosti, telefonáty, skupinová sezení a hodnocení dle pokynu vedoucího vychovatele
19,45 – 20,00	předání služby nočnímu vychovateli
20,00 – 23,00 (PÁ, SO, prázdniny), 20,00 - 21,30 (NE)	individuální činnosti a následná večerka podle situace na skupině, věku dětí a uvážení nočního vychovatele.

Pozn. Organizace dne pro konkrétní školní rok může být přílohou tohoto VŘ.

3. Vedoucí vychovatel aktuálními pokyny upravuje některé části denního programu např. dny pronájmu tělocvičny nebo hřiště, časy pro školní přípravu – vypracování domácích úkolů ve škole, pravidelné časy pracovních aktivit na zahradě aj. Tyto aktivity jsou při sestavování týdenních programů skupin závazné.

4. O víkendu záleží na rozhodnutí vychovatele, zda bude školní příprava v rozsahu minimálně 2 hod. v sobotu nebo v neděli.

5. V případě celodenního výletu je třeba dodržet čas snídaně a večeře. Plánování turistických výletů probíhá při schvalování týdenních programů vedoucí vychovatelem. Ten koordinuje činnost skupin tak, aby vždy jedna skupina měla program v areálu DDŠ a její vychovatel mohl telefonicky komunikovat (viz použití přenosného telefonu z pokoje vychovatelů budovy B). Celodenní výlet, který se z důvodu operativní změny neuskuteční, je třeba včas odhlásit u vedoucího vychovatele nebo vedoucí školní jídelny popř. kuchařky z důvodu jiného stravování, jinak zůstává stravování (balíčky na cest) podle původního plánu.

5.5 Pobyty dětí mimo DDŠ

5.5.1 - Pobyty u rodičů či jiných osob - propustky do rodin

1. Propustky do rodin probíhají na základě domluvy s osobami zodpovědnými za výchovu v určené víkendy (obvykle tři víkendy v měsíci), dále pak o prázdninách a svátcích. Víkendy, kdy děti neodcházejí do rodin, jsou rodičům oznámeny s dostatečným předstihem (obvykle na období tří měsíců). Jedná se tzv. nepropouštěcí víkend na skupinové aktivity (turistiku, skupinové akce apod.) a víkendy, kdy jsou dlouhodobě plánované akce (sportovní turnaje, výjezdové akce apod.) Kalendář akcí sestavuje vedoucí vychovatel.

2. Podmínkou propustky do rodiny je souhlas příslušného OSPOD a souhlas DDŠ (obvykle usnesením pedagogické rady). Při neplnění povinností může být udělen podmíněčný souhlas vázaný na splnění úkolů či povinností. Dojde-li k závažnému porušení vnitřního řádu dítětem v intervalu mezi udělením souhlasu a propouštěcím dnem, může být přistoupeno k pozastavení plánovaného pobytu mimo DDŠ opatřením ve výchově.

3. Děti, které nastoupily pobyt v DDŠ, musí obvykle před prvním propouštěním projít adaptačním obdobím v délce 1 – 2 týdny. Toto pravidlo neplatí pro dítě, které z diagnostického ústavu docházelo pravidelně na propustky do rodiny.

4. Děti mladší 15-ti let odcházejí na propustky do rodin a vracejí se z propustek zpravidla v doprovodu rodičů, výjimečně jiného rodinného příslušníka staršího 18-ti let. Při převzetí dotyční podepisují propouštěcí formulář v kanceláři sociální pracovnice. Děti starší 15-ti let mohou na propustky odcházet samy za předpokladu, že rodiče s tímto vyslovili písemný souhlas. Jednorázovým písemným souhlasem se rodiče mohou domluvit se sociální pracovnící na výjimečném odchodu dítěte mladšího 15-ti let bez doprovodu.

5. Při nástupu dítěte do DDŠ, resp. při první návštěvě rodičů, je rodičům předkládán formulář "Vstupní informace". Svým podpisem rodiče potvrzují, že vzali na vědomí jeho obsah.

6. Onemocní-li dítě po dobu propustky do rodiny, je povinností rodičů tuto okolnost hlásit sociální pracovníci a domluvit s ní další postup.

5.5.2 Přechodné ubytování mimo DDS

1. Dle § 23 zákona č. 109/2002 Sb. odst. 1, písm. c) může ředitel zařízení v zájmu úspěšné výchovy umožnit dítěti po dokončení povinné školní docházky přechodné ubytování mimo zařízení v souvislosti s jeho studiem nebo pracovním poměrem, a to formou dohody mezi dítětem, jeho zákonným zástupcem a ředitelem DDS po předchozím projednání s příslušným OSPOD.

2. Pokud se dítě řádně nechová a neplní podmínky uvedené v dohodě o přechodném ubytování mimo zařízení, ředitel pobyt mimo zařízení podle písm. c) zruší, u dítěte s uloženou ochrannou výchovou dá ředitel podnět soudu k jeho rozhodnutí.

Článek 5.5.3 - Vycházky dětí

1. Samostatné vycházky dětí jsou naplněním práva dítěte s nařízenou ústavní výchovou, tréninkem sociálních dovedností a procesem utváření osobní zodpovědnosti. Děti mohou odejít na vycházku pravidelně v úterý ve stanoveném čase, pozitivním opatřením ve výchově (OVV) v pátek a neděli ve stanoveném čase nebo na mimořádnou vycházku udělenou ředitelem. Děti zařazené do motivačního programu mají automaticky vycházky ve všech stanovených termínech (ÚT, PÁ, NE) bez vyznačení pozitivního OVV.

2. Podkladem pro udělení vycházky pozitivním OVV nebo mimořádné vycházky dítěti v motivačním programu je hodnocení za poslední tři celé dny strávené v DDS.

3. K udělení vycházky bez rodinných příslušníků pedagogickým pracovníkem dítěti mladšímu dvanácti let je nutný písemný souhlas rodičů. Není-li možné souhlas rodičů získat, rozhodne o možnosti odcházet samostatně na vycházky ředitel DDS.

4. Na vycházky odchází dítě zpravidla po uplynutí adaptačního období. Výjimky povoluje ředitel.

5. Obvyklé termíny vycházek jsou (viz pravidla pro hodnocení dětí):

Úterý – od 15,30 do 17,30 hod.

Pátek – od 15,30 do 17,30 hod.

Neděle – individuálně v čase od 12,30 do 17,30 hod.

6. Studenti středních škol mohou za dobré chování získat prodlouženou vycházku do 22,00 hod., výjimečně i déle. O prodloužení rozhoduje ředitel, sociální pracovníce nebo vedoucí vychovatel.

7. Děti mohou získat vycházku při příležitosti jejich narozenin, zpravidla podle dohody s rodinou v nejbližší vhodný den (bez zameškání vyučování, přibližně v čase od 13,00 do 20,00 hod.).

8. Uvedené časy jsou vzniklé nároky, dítě může využít pro vycházku i kratší čas. Nevyčerpaný nárok se nepřevádí, výjimečně lze celou vycházku přesunout na jiný den.

9. Při nepříznivé situaci v zařízení nebo z jiných provozních důvodů může ředitel zrušit konkrétní termín vycházek. Pro zajištění individuálního přístupu k dětem lze v tomto termínu udělit vycházky formou opatření ve výchově jednotlivým dětem dle § 21 odst. 3 písm.d/ z.č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

10. Pedagogičtí pracovníci a sociální pracovníci zjišťují rozhovorem s dítětem jeho program v době vycházky.

11. Dětem ve věku povinné školní docházky se závažnými specifickými poruchami chování (ADHD nebo psychickou poruchou) může být udělena pouze samostatná vycházka s rodinnými příslušníky.

12. Nesouhlasí-li rodiče nebo pracovníci OSPOD s vycházkami dítěte bez rodinných příslušníků, dají tuto skutečnost písemně na vědomí řediteli nebo sociální pracovníci DDŠ.

5.6 Kontakty dětí s rodiči a dalšími osobami

5.6.1 Korespondence a telefonický kontakt

1. Děti mají nárok na časově přiměřený telefonní kontakt s osobami zodpovědnými za výchovu a kontakt s pracovníky OSPOD dle platných předpisů. Čas telefonátů a jejich četnost koordinuje sociální pracovníce ve spolupráci s dalšími pedagogickými pracovníky.

2. Telefonní kontakt s dalšími osobami (především kamarády) organizuje vedoucí vychovatel s ohledem na případné riziko kontaktů a finanční přiměřenost telefonátů (viz výhodný tarif volání mobilním telefonem DDŠ).

3. Používání vlastních mobilních telefonů dětmi je možné, upravují ho aktuální pokyny ředitele a vedoucího vychovatele.

4. Písemné kontakty dětí probíhají bez omezení. V případě podezření na závadný obsah dopisů koordinuje další postup vedoucí vychovatel. Ten, popř. jiný pedagogický pracovník pověřený ředitelem DDŠ, je v tomto případě přítomen otevírání listovní nebo balíkové zásilky, tuto zásilku může uschovat na dobu omezenou dnem propuštění dítěte ze zařízení.

5. Užívání internetu (zejména sociálních sítí a e-mailu) koordinuje vedoucí vychovatel popř. učitel informatiky, kteří stanovují pravidla pro činnosti v počítačové pracovně a na dalších PC stanicích. V případě nebezpečného a nadměrného užívání ICT je povinností vychovatelů a učitelů učinit opatření k zabránění jeho zneužívání (viz použití síťového vypínače na pokoji vychovatelů B).

5.6.2 Návštěvy v DDŠ

1. Pravidelné návštěvy se konají v každé úterý, pátek a neděli od 15,30 do 17,30 hod. Termíny individuálních návštěv domlouvá ředitel, sociální pracovníce a vedoucí vychovatel. Průběh návštěv zajišťuje vedoucí vychovatelské směny. Do knihy návštěv jsou jmenovitě uváděni rodinní příslušníci i kamarádi dítěte vč. doby pobytu v DDŠ.

2. Určený den v měsíci (obvykle třetí úterý) se konají návštěvy rodičů v areálu DDŠ tzv. „velké návštěvy“ bez možnosti vycházek. Důvodem je dostatečný časový prostor pro jednání sociální pracovníce a speciální pedagogy - etopeda s přítomnými rodiči.

3. Návštěvy kamarádů a přátel dětí jsou možné s vědomím pedagogického pracovníka nebo sociální pracovníce a se souhlasem přítomných rodinných příslušníků. Souhlas je potřebný proto, aby se dítě místo rodinným příslušníkům nevěnovalo kamarádům. Ředitel může tyto návštěvy zakázat nebo přerušit z důvodu nevhodného chování dítěte nebo návštěvy, popř. z důvodu nevhodnosti konkrétní osoby nebo na základě písemné žádosti rodičů.

5.7 Dětská správa, komunitní formy práce s dětmi

1. Na jednotlivých skupinách je jmenován mluvčí skupiny a jeho asistent. Toto jmenování probíhá na komunitním setkání nebo na skupinovém sezení a trvá obvykle po dobu tří měsíců. Z pedagogicko-psychologického hlediska se obsazování těchto funkcí /rolí/ řídí následujícími pravidly:

- mluvčí skupiny je organizačně schopný, mezi ostatními dětmi má autoritu, kterou pozitivně uplatňuje při organizování skupinových zájmů, při řešení vztahových záležitostí na skupině, při spolupráci se skupinovými vychovateli,

- do funkce asistenta mluvčího skupiny jsou obsazovány takové děti, u nichž je prožití této role žádoucí jako trénink sociálních dovedností.

2. Jmenování mluvčího a jeho asistenta se řídí návrhy skupinových vychovatelů, tyto návrhy jsou projednávány na poradě pedagogických pracovníků.

3. Mluvčí a jejich asistenti tvoří správu dětí. Správa průběžně shromažďuje připomínky, přání, žádosti či stížnosti dětí, předkládá je řediteli nebo vedoucímu vychovateli, popř. je přednáší na komunitních setkáních k projednání. Správa se především vyjadřuje k takovým záležitostem, kde je obtížné respektovat individuální návrhy (např. materiální zabezpečení, skladba jídelního lístku, záležitosti vnitřního řádu).

4. Správa dětí se schází obvykle jednou týdně s vedoucím vychovatelem a etopedem a řeší aktuální i dlouhodobé záležitosti. Správa připravuje kulturní či sportovní akce pro ostatní děti.

5. Každý večer, v čase vymezeném denním programem, probíhají skupinová sezení. Na těchto sezeních je členy skupiny spolu s vychovateli reflektován průběh uplynulého dne, jsou rozebírána jednotlivá hodnocení a opatření ve výchově v průběhu dne. Hlavní skupinové hodnocení se koná ve středu večer.

6. Komunitní setkání dětí a pedagogických pracovníků, která se obvykle konají ve čtvrtek tj. v den porady pedagogických pracovníků, slouží k celkovému zhodnocení uplynulého týdenního období a k vyhlášení úkolů na období následující. Pevnými body programu jsou:

- vítání a loučení s členy komunity,
- hlášení mluvčích a jejich asistentů, vyjádření pedagogů k hlášení,
- hodnocení chování (prožitková forma - "vláčky", výsledky týdenního hodnocení),
- hry a rituály (např. předávání talismanů),
- kruh - prostor pro vyjádření dětí, dotazy a organizační vstupy.

5.8. Podmínky zacházení s majetkem DDŠ

1. Dítě má povinnost:

a/ řádně pečovat o věci svěřené mu do osobního užívání, šetrně zacházet s veškerým majetkem DDŠ, nepoškozoval ho, poškození neprodleně hlásit pedagogickým nebo nepedagogickým pracovníkům,

b/ uhradit škodu, kterou úmyslně způsobí; k úhradě mohou být použity finanční prostředky (kapesné se souhlasem dítěte), vlastní příjmy nebo organizační opatření (opatření v rámci čerpání skupinového fondu, opatření ve výchově),

c/ na základě rozhodnutí ředitele ze svých příjmů uhradit náklady spojené s přepravou z místa útěku do zařízení.

2. Další podmínky zacházení s majetkem DDŠ jsou obsaženy v Řádu školy a Řádu internátu.

5.9 Smluvní pobyt zletilých nezaopatřených osob v zařízení

Smluvní pobyty se řídí platnými předpisy, zatím nejsou v DDŠ B realizovány.

5.10 Postup při podávání a vyřizování žádostí, stížností a návrhů řediteli, pedagogům, dalším osobám a orgánům

1. Ředitel (v jeho nepřítomnosti statutární zástupce ředitele nebo jiná pověřená osoba) přijímá podání (žádost, stížnost, návrh) v běžné pracovní době kdykoliv dle dohody, v mimořádných situacích v úředních hodinách tj. pondělí a středa od 8,00 do 15,00 hod. a úterý od 15,00 do 17,00 hod. v písemné nebo ústní podobě (nutné provést zápis), telefonická nebo mailová podání nepřijímá.

2. Podání dalším pedagogům jsou možná osobně dle dohody, v mimořádných situacích prostřednictvím ředitele v jeho úředních hodinách.

3. Ředitel potvrdí písemně přijetí podání nebo vyhotoví zápis o jednání a do 48 hod. od doručení podání navrhne další postup, v případě stížnosti je lhůta pro její vyřízení 60 dní ode dne doručení.

4. Podání dalším osobám a orgánům se řídí obecně platnými předpisy, zejména z.č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů a jsou obsažena v jiných částech vnitřního řádu (práva a povinnosti dětí, práva a povinnosti osob zodpovědných za výchovu).

5.10.1 Přijímání a vyřizování stížností

1. Místo pro podání stížnosti - vyřizování stížností je pověřena sociální pracovnice pí. [REDAKCE], která za tímto účelem vede knihu stížností ve své pracovně v budově B. Každá stížnost je vedena pod příslušným číslem jednacím dle běžného podacího deníku a pořadovým číslem stížnosti.

2. U stížností se eviduje: datum podání, jméno, příjmení a adresa stěžovatele, označení osoby proti níž je stížnost namířena, předmět stížnosti, kam byla stížnost předána

k vyřízení, výsledek šetření (oprávněná, neoprávněná, neřešitelná), přijatá opatření, datum podání zprávy o výsledku stěžovateli, případně výsledek kontroly přijatých opatření.

3. Stížnosti proti řediteli jako správnímu orgánu – stížnosti směřující proti postupu ředitele školy nebo školského zařízení při jeho rozhodování ve věcech stanovených v § 165 odst. 2 zákona 561/2004 Sb. /školského zákona/ a v § 24 odst. 3 zákona č. 109/2002 Sb. jsou vyřizovány podle § 175 zákona č. 500/2004 Sb. (správního řádu). Stížnosti se podávají přímo řediteli, který je zaeviduje. Nadřízený správní orgán stížnost řeší pouze v případě, že stěžovatel má námitky proti způsobu vyřízení své stížnosti – jedná se o přezkoumání stížnosti resp. odvolání.

4. Stížnosti na postup v běžných záležitostech, v oblasti pracovněprávních vztahů aj. jsou řešeny dle platných předpisů zejména zákoníku práce. Platí obecná pravidla: nikdo nešetří stížnost směřující proti němu, vždy jsou vyslechnuty obě strany, stížnost se neukazuje, je to důvěrný dokument, o jednání se vede zápis, pořádá-li stěžovatel, aby jeho jméno nebylo uvedeno, šetří se bez uvádění jména stěžovatele.

Čl.6 Práva a povinnosti osob zodpovědných za výchovu

6.1 Zákonní zástupci dítěte mají dle citovaných ustanovení z.č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů právo:

- a) na informace o dítěti, a to na základě své žádosti,
- b) vyjadřovat se k návrhu opatření zásadní důležitosti ve vztahu k dítěti, nehrozí-li nebezpečí z prodlení a na informace o provedeném opatření,
- c) na udržování kontaktu s dítětem, nebrání-li tomu závažné okolnosti ohrožující dítě,
- d) na poradenskou pomoc zařízení ve věcech výchovné péče o dítě,
- e) písemně požádat ředitele zařízení o povolení pobytu dítěte u osob podle § 23 odst.1 písm. a/ .

6.2 Zákonní zástupci dětí umístovaných do zařízení na základě rozhodnutí soudu mají zejména povinnost:

- a) při předání dítěte do určeného zařízení předat současně dokumentaci uvedenou v §5 odst. 5,
- b) zajistit doprovod dítěte mladšího 15 let v případech postupu podle §23 odst. 1 písm. a) a §24 odst. 6 písm. a), popřípadě požádat písemně v této věci o jiný postup,
- c) seznámit se s vnitřním řádem zařízení a dodržovat jeho ustanovení,
- d) oznámit bezodkladně zařízení podstatné okolnosti pobytu dítěte u nich, týkající se zejména jeho zdraví a výchovy,

e) předat dítěti umístěnému do zařízení na základě jejich žádosti finanční částku jako kapesné ve výši stanovené v §31,

f) hradit náklady na zdravotní péči, léčiva a zdravotnické prostředky poskytnuté dítěti, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, pokud byly poskytovány na jejich žádost.

6.3 Práva podle odstavce 1 písm. c), d) a e) a povinnosti podle odstavce 2 písm. a), b), c) a d) se vztahují i na jiné osoby odpovědné za výchovu.

Čl. 7 Úhrada nákladů na péči o děti v zařízení

7.1 Vydání rozhodnutí

1. Sociální pracovníce vede jako úřední osoba agendu příspěvků na úhradu péče poskytované dětem v zařízení /dále jen „příspěvek“/, který je vyměřen v souladu se zákonem č.109/2002 Sb.ve znění pozdějších předpisů. Částka příspěvku je vyměřena osobám zodpovědným za výchovu vydáním rozhodnutí ředitele DDŠ dle z.č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů a z.č. 500/2004 Sb. správního řádu. Rodiče se na hrazení příspěvku podílejí rovným dílem, s výjimkou případů uvedených v § 28 z.č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

2. Příspěvek náleží zařízení od prvního dne pobytu dítěte v zařízení, pokud bylo dítě k pobytu přijato v době do 15 hodin. Za období kratší než jeden měsíc se výše příspěvku stanoví podle dnů pobytu v zařízení. Denní úhrada činí jednu třetinu výše příspěvku za kalendářní měsíc.

3. Příspěvek nenáleží DDŠ za dobu, kdy je dítě se souhlasem zařízení v péči osob zodpovědných za výchovu déle než 2 dny jdoucí po sobě, dále je-li ve zdravotnickém zařízení, ve výkonu vazby nebo trestu odnětí svobody.

4. Pokud je dítě na úteku ze zařízení, snižuje se denní sazba o 50 %.

5. Příspěvek za kalendářní měsíc se hradí nejpozději do patnáctého dne následujícího měsíce. Sociální pracovníce provede vždy k tomuto datu vyúčtování přeplatků a nedoplatků a jedenkrát za uplynulé čtvrtletí oznámí výsledky vyúčtování osobě, která příspěvek platí.

6. Sociální pracovníce vede evidenci (program EVIX) příspěvků na úhradu péče poskytované dětem v zařízení (dále jen „příspěvek“), který je vyměřen v souladu se zákonem č.109/2002 Sb., v programu je evidováno také vyplácení přídavků na dítě.

7.2 Způsob odvolání

Proti rozhodnutí se osoby zodpovědné za výchovu mohou odvolat k Magistrátu [redacted]
[redacted] prostřednictvím podepsaného ředitele, který Rozhodnutí vydal.

Čl. 8 Postup zařízení při zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

8.1 Zajišťování zdravotní péče a zdravotní prevence

1. Zajišťování zdravotní péče dětem koordinuje speciální pedagožka a sociální pracovníce, které spolupracují se smluvním dětským lékařem, v případě potřeby zajišťuje vyšetření odborným lékařem. Pedagogičtí pracovníci respektují její pokyny, popř. pokyny ředitele a vedoucího vychovatele. Spolupráci s psychiatrickou ambulancí koordinuje speciální pedagožka.

2. Při přijímání dítěte do DDS předloží předávající záznam o bezinfekčnosti a zdravotní záznam o dítěti, zdravotní dokumentaci event. výpis ze zdravotní dokumentace, dále pak kartičku příslušné zdravotní pojišťovny. Dokumentaci převezme sociální pracovníce, popř. ředitel nebo vedoucí vychovatel.

3. Děti se během roku podrobují preventivním prohlídkám, včetně prohlídek zubních. Vycházející děti, které jsou zařazovány do dalších škol a školských zařízení, vyšetří dětský lékař, pokud to zařízení vyžaduje, zároveň potvrdí přihlášky na SOU nebo střední školy.

4. Děti chrání své zdraví a předcházejí nemocem. Každé onemocnění či zdravotní problém hlásí speciální pedagožce popř. sociální pracovníci v určených hodinách (7,30 - 8,00 hod.), akutní případy a úrazy ihned. V době její nepřítomnosti toto hlásí službu konajícímu vychovateli nebo učiteli.

5. Speciální pedagožka vydává rozpis léků (umístěn na nástěnkách skupin) popř. zapisuje v knize Situace aktuální podání léků. Službu konající vychovatel potvrdí svým podpisem v Situaci vydání léku. Léky jsou podávány úměrně rozumovým schopnostem dětí v podobě odpovídající konkrétní situaci (viz potřeba léky rozpuštěné), je kontrolováno jejich skutečné požití.

8.2 Prevence rizik při pracovních a jiných činnostech

1. Děti jsou vedoucím vychovatelem a třídními učiteli poučeny o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví, o tomto proškolení je pořízen písemný zápis podepsaný dětmi či žáky. Děti jsou povinny uposlechnout pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, provozních řádů jednotlivých provozů (řád školy, řád internátu DDS, dílenský řád, řády přenesených provozů a jiné), jsou povinny okamžitě hlásit každé zranění či zjištěnou technickou závadu.

2. Při pracovních, sportovních a jiných činnostech, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví, odkládají děti na určená místa ozdobné a jiné předměty (náušnice, náramky, prsteny apod.) podle pokynů pedagogického pracovníka. Děti používají oděv, obuv a výstroj podle druhu vykonávané činnosti a podle pokynů pedagogického pracovníka, který dodržování tohoto požadavku kontroluje.

3. Manipulace s elektrickými a plynovými spotřebiči je možná pouze podle pokynů pedagogických a jiných pracovníků.

4. Výchovně – vzdělávací činnost školy i internátu DDS (sportovně turistické pobyty, plavání, lyžování, cykloturistika aj.) je organizována v souladu s Metodickým pobytem MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních a dalšími platnými předpisy.

8.2.1 Pokyny k organizaci výchovně vzdělávací činnosti:

1. Koupání se provádí pouze na vyhrazených místech, které pedagogický pracovník předem vymezí a ověří jeho bezpečnost. V jedné skupině dětí při koupání je nejvýše pět dětí (tj. pět dětí momentálně se koupajících na jednoho pedagogického pracovníka).
2. Lyžování se provádí v terénu, který odpovídá lyžařské vyspělosti dětí. Pedagogický pracovník poučí děti o pravidlech pohybu na lyžařském vleku, na sjezdových a běžeckých tratích a jasně vymezí prostor, ve kterém se skupina lyžařů pohybuje, včetně organizace skupiny při výletu. Při lyžování připadá na jednoho pedagogického pracovníka osm dětí - lyžařů.
3. Při cykloturistice má skupina dětí maximálně osm členů na jednoho pedagogického pracovníka. Pedagogický pracovník jasně vymezí pravidla, za nichž se skupina pohybuje, vytyčí schopnostem dětí přiměřenou trasu, která je vedena především mimo frekventované komunikace, na veřejných komunikacích je skupina označena dvěma reflexními vestičkami.
4. Při zařazení netradičních sportů, jejichž obsah není rozveden v učebních osnovách nebo nejsou běžnou součástí výchovně-vzdělávací činnosti internátu, musí mít pedagogický pracovník povolení ředitele DDS nebo vedoucího vychovatele.

8.3 Postup při úrazech

1. Veškeré úrazy se evidují v knize úrazů. Úrazy s pracovní neschopností (resp. s nepřítomností dítěte při školní činnosti) alespoň jeden den vyjma dne, kdy úraz nastal, je nutno řádně zaregistrovat (tj. sepsat záznam o úrazu - záznam o úrazu sepisuje přímý nadřízený zraněného, v případě úrazu dítěte ten, kdo za dítě v době úrazu zodpovídal). Pedagog nebo sociální pracovnice neprodleně informuje o úrazu zákonného zástupce dítěte. Sociální pracovnice v příslušném počtu kopií (5 x) rozešle záznam o úrazu na ohlašovací místa. Záznam o úrazu obsahuje mimo vyžádané údaje vždy datum poučení dítěte nebo dospělého o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví, a to pravidelném (viz třídní kniha a deník skupiny) a aktuálním (před započatím činnosti).

8.4 Postup při onemocnění dítěte

1. Při onemocnění nebo úrazu je dítě povinno dbát pokynů lékaře, speciální pedagožky a sociální pracovnice, event. pracovníka DDS, který je ve službě a v předepsaných dávkách užívat léky. Podávání léků se řídí „Rozpisem léků“, který je vyvěšen na pokojích vychovatelů obou internátů a je vyznačen v sešitu Situace.
2. Do dobu nemoci jsou děti obvykle umístěny na zdravotní izolaci nebo na oddělený pokoj.
3. Na pokojích vychovatelů skupin, ve škole a v kuchyni jsou umístěny lékárničky pro zajištění první pomoci, které jsou speciální pedagožkou a sociální pracovníci průběžně kontrolovány a doplňovány. V centrální lékárně na pokoji vychovatelů v budově B je umístěna veškerá zdravotní dokumentace dětí, kartičky zdravotních pojišťoven, kniha úrazů a formuláře pro záznam o úrazu.
4. Musí-li nemocné dítě po nezbytně nutnou dobu zůstat samo na některé budově, je vybaveno signalizačním pagerem. Příjímací stanici signalizace předá za dítě zodpovědný pracovník kolegovi a dítě o tom řádně poučí.

8.5 Postup při mimořádných situacích – intoxikaci, sebepoškození, agresivitě dítěte – krizová intervence

1. Do zařízení se nepřijímají děti, které trpí nemocí v akutním stádiu, včetně psychiatrického onemocnění, nebo jsou pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky a podle stanoviska lékaře vyžadují odbornou zdravotní péči, které jsou bacilonosiči nebo kterým bylo uloženo karanténní opatření.
2. Zdravotnické zařízení je povinno vyhovět žádosti ředitele zařízení o vyšetření, zda dítě není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, a podle závěru lékaře poskytnout dítěti ošetření ve zdravotnickém zařízení po dobu nutnou k detoxikaci za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.
3. Vedoucí výchovatelské služby (v době nepřítomnosti vedení DDŠ) je oprávněn požádat Policii ČR o zajištění ošetření ve zdravotnickém zařízení na základě žádanky ředitele. Je-li dítě zjevně nemocné nebo intoxikované, bez lékařského vyšetření a nedošlo k dohodě s příslušníkem Policie ČR o zajištění lékařského vyšetření, je pedagog povinen dítě přijmout (např. za asistence Policie) a okamžitě zajistit potřebnou zdravotní péči (např. tísňovým voláním). V případě ohrožení zdraví dítěte nebo svého pracovník dítě nepřijme a okamžitě o tomto vyrozumí vedení DDŠ.
4. Žadanky ředitele o lékařské vyšetření jsou ve skřínce pokoje vychovatelů budovy B, jejich použití mimo běžnou pracovní dobu je v kompetenci vedoucího výchovatelské služby.
5. V případě ohrožení zdraví dítěte v průběhu pobytu v DDŠ (intoxikaci, sebepoškození, agresivitě) spolupracují pedagogové i nepedagogové se Záchranou službou – tel. 155, konzultují s dispečinkem další postup. Do příjezdu lékaře předchází újmám na zdraví podle pravidel poskytnutí první pomoci, chrání své zdraví. Pedagogové mohou využít i volání na nonstop linku Detoxikačního oddělení nemocnice [redacted] tel. [redacted].
6. Při agresivitě dítěte pedagogové spolupracují k odvrácení škod na zdraví a majetku, není-li jiné řešení, umožní dítěti opustit zařízení a následně hlásí útěk Policii ČR. Při řešitelné situaci požádají pedagogové i nepedagogové Policii ČR o spolupráci na tísňové lince 158 nebo tel. Policie ČR ul. [redacted] a postupují podle pokynů dispečinku.
7. Pedagogický pracovník je oprávněn posoudit závažnost situace a nutnost použití tísňového volání, nepedagog (vyjma sociální pracovníce) mimořádné situace vždy konzultuje s pedagogem nebo okamžitě využije tísňového volání.
8. Při spolupráci pedagogů je nutné jasně vymezit odpovědnost za svěřené děti, počet dětí na skupinu lze dočasně překročit.
9. Pedagogové postupují velmi uvážlivě v situacích, kdy jiné děti pomáhají při zvládnutí krizové situace. Platí několik základních pravidel:
 - nikdy nepoužívat násilná řešení,
 - nikdy nedovolit dětem honit útěkaře v městském provozu,
 - při nutném vzdálení pedagoga od skupiny vydat jasné pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

10. O každé mimořádné situaci (útěk, agrese) vyhotoví příslušný pedagog podrobnou zprávu – Hlášení o mimořádné události, ve které uvede popis události, preventivní opatření a přijatá následná opatření. Zpráva musí být obsahově i formálně využitelná pro úřední jednání.

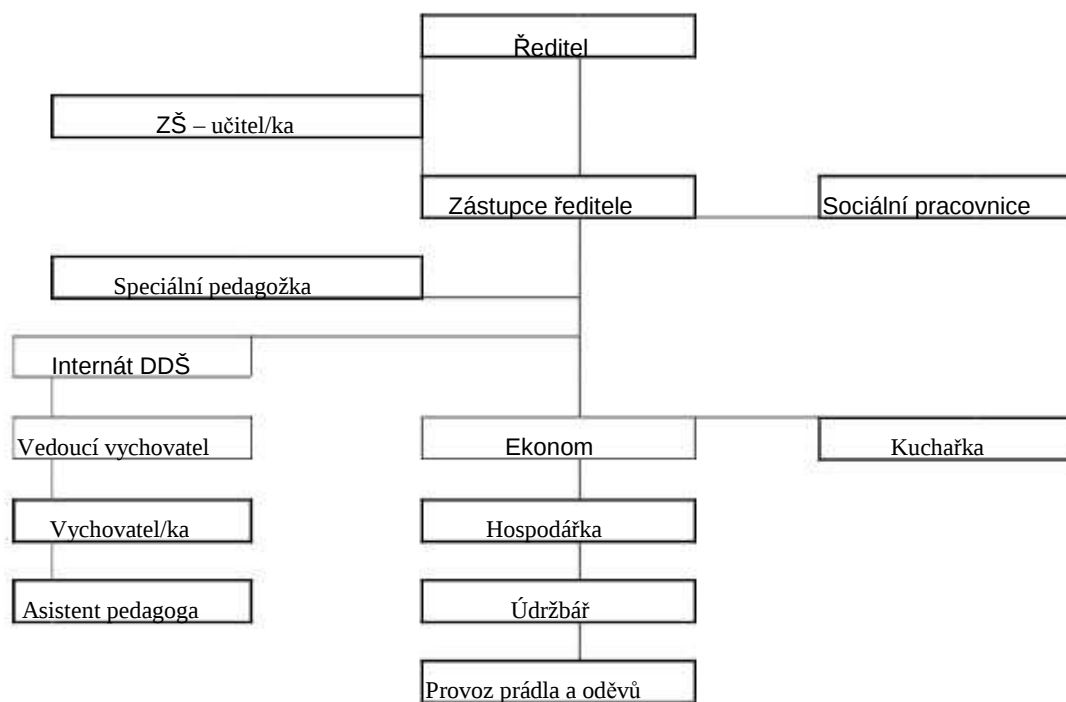
8.6 Bezpečnost a ochrana zdraví zaměstnanců

1. Pracovníci DDŠ jsou povinni řídit se příslušnými směrnicemi, předpisy BOZ i operativními pokyny vedení.
2. Pracovníci jsou povinni účastnit se všech školení a instruktáží BOZ, dále jsou povinni mít platnou lékařskou prohlídku.
3. Pracovníci jsou povinni řádně používat přidělené osobní ochranné pracovní pomůcky (viz seznam OOPP).
4. Pracovníci mají přístup k lékárníčkám a jsou povinni neprodleně poskytnout první pomoc. Potřebná telefonní čísla tísňového volání jsou vyvěšena v blízkosti telefonních přístrojů a v aktuálním vydání vnitřního řádu.
5. Veškerá zranění pracovníků i dětí je nutno ihned řádně ošetřit a zapsat do knihy úrazů.
6. Pracovníci jsou seznámeni s místy hlavních uzávěrů plynu, vody a elektrické energie a dozírají na neoprávněnou manipulaci s nimi.
7. Pracovníci jsou povinni hlásit ihned závady technického rázu svému nadřízenému a učinit neprodleně opatření k zamezení úrazu.
8. Pracovníci nosí u sebe neustále potřebné klíče z důvodu neprodleného zajištění únikových cest.
9. DDŠ uzavírá povinná i smluvní pojištění odpovědnosti a majetku. V případě pojistné události zaměstnanec DDŠ přivolá Policii ČR, popřípadě zdokumentuje např. fotograficky situaci. O situaci vyrozumí vedení DDŠ, to následně kontaktuje pracovníka smluvní firmy BOZ k zajištění dalšího postupu.
10. Konkrétní postupy na jednotlivých provozech DDŠ nebo při specifických činnostech řeší příslušné směrnice (např. pracovní a organizační řád).

Organizační struktura DDŠ DDŠ B

Pedagogičtí pracovníci

Nepedagogičtí pracovníci

Příloha II VŘ - Školní řád základní školy

1. Vyučování v základní škole probíhá podle vzdělávacích programů schválených MŠMT. Závažné záležitosti provozu základní školy jsou projednávány v součinnosti se školskou radou.

2. Rozvrhy tříd jsou sestaveny podle platných vzdělávacích programů resp. školního vzdělávacího programu. Zařazení konkrétních dotací či volitelných nebo nepovinných předmětů je okomentováno v aktuálním ročním plánu výchovně-vzdělávací činnosti. Rozvrhy jsou přístupné na viditelných místech ve třídách.

3. Hodnocení žáků probíhá podle platných předpisů. Hodnocení probíhá obvykle klasifikačními stupni. Škola při DDŠ respektuje způsob hodnocení školy, ze které žák přestoupil a která ho hodnotila např. v I. pololetí. Při krátkém pobytu ve škole při DDŠ je podkladem pro hodnocení návrh klasifikace předcházející školy. Vysvědčení žáka je součástí osobní dokumentace dítěte, žák a jeho zákonný zástupce dostanou vysvědčení k nahlédnutí spolu s jeho fotokopií pro osobní potřebu. Výchovná opatření udělená žákovi jsou zákonným zástupcům žáků sdělena prokazatelným způsobem (při návštěvách rodičů nebo doporučeným dopisem). DDŠ vydává žákům výstupní hodnocení podle platných předpisů.

4. Pro hodnocení chování v době vyučování platí pravidla pro hodnocení dětí daná vnitřním řádem DDŠ.

5. Za omluvenou nepřítomnost je považována nemoc, návštěva lékaře či jiných institucí s vědomím sociální pracovnice nebo ředitele, sezení s pedagogickým pracovníkem DDŠ nebo pracovníkem odd. SPOD, výslech policie apod. Vyučování zameškané z důvodu útěku ze zařízení je považováno za neomluvenou nepřítomnost a je důvodem ke snížení známky z chování. Při posuzování počtu neomluvených hodin resp. snížení známky z chování z důvodu neomluvené nepřítomnosti je individuálně přihlíženo k důvodu a délce útěku. Neomluvenou nepřítomnost do 10-ti hodin za pololetí školního roku lze v odůvodněném případě řešit pouze výchovným opatřením bez snížení známky z chování, rozmezí pro druhý stupeň z chování je cca 10 – 25 neomluvených hodin, nepřítomnost nad 25 neomluvených hodin je zpravidla hodnocena třetím stupněm z chování. Uvedená rozmezí jsou pouze informativní, každá nepřítomnost je posuzována individuálně, o známce z chování rozhoduje pedagogická rada většinou svých hlasů.

6. Neplní-li žák dlouhodobě své školní povinnosti, může být kromě výchovného opatření (napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele) přistoupeno k dalším opatřením - individuální přípravě na vyučování, pobytem mimo DDŠ podmíněným doplněním učiva. Tato opatření jsou vždy konzultována s ředitelem školy. Ředitel školy uděluje žákovi důtku po projednání v pedagogické radě.

7. Třídní učitel, ředitel školy popř. další osoba může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, za školní či občanskou iniciativu nebo za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu nebo jiné ocenění.

8. Žáci, kteří vzorně plní své povinnosti, mohou být zařazeni do výběrové akce pořádané v rámci školního vyučování.

9. Ředitel DDŠ vydává v ročním plánu výchovně vzdělávací činnosti termíny klasifikačních porad – jednání pedagogické rady. Pedagogická rada se usnází prostou většinou hlasů přítomných členů. O jednání pedagogické rady se vede zápis, členové pedagogické rady (i ti, kteří se jednání nezúčastnili) svým podpisem stvrzují, že zápis vzali na vědomí.

10. Ředitel DDŠ svolává třídní schůzky rodičů dětí, zpravidla čtyřikrát ročně v termínu blízkém klasifikačním poradám v čase úterních návštěv rodičů. O konání třídních schůzek jsou rodiče informováni sociální pracovníci na začátku příslušného školního roku.

11. Žáci přicházejí do školy v doprovodu učitelů, jsou čistě oblečení a řádně upraveni. Žáci se do školy vždy přezouvají. Ze školy žáky odvádí skupinový vychovatelé. V prostorách školy se žáci či celé třídy zbytečně neshromažďují, učitelé předcházejí konfliktním situacím.

12. Před hodinou si žáci připraví požadované pomůcky, během vyučování je udržují v pořádku, před odchodem ze školy (třídy) uloží všechny vypůjčené potřeby a pomůcky na vyhrazené místo. Ve školní tašce si na internát odnáší svěřené školní potřeby podle pokynu učitelů.

13. Vyučovací hodina je zahájena vzájemným pozdravem učitele a žáků. Žáci zaujmou svá místa v lavicích, zdravý povstáním, stejným způsobem je vyučovací hodina ukončena. Návštěvy ve třídě zdraví žáci též povstáním.

14. Každý žák si řádně vede sešity, které mají odpovídající úpravu a nejsou na obálce zdobeny. Sešity slouží, mimo hlavní využití při vyučování, k přípravě v odpoledních hodinách. Žákům jsou ve vybraných předmětech přiděleny učebnice, učitel si o vypůjčení pořídí záznam. Na obývacích pokojích skupin popř. u skupinových vychovatelů jsou k dispozici sady aktuálních učebnic pro přípravu na vyučování.

15. Žáci bez dovolení neopouštějí učebnu, zachovávají kázeň. O přestávkách se žáci řídí pokyny zejména učitele, který koná dozor. Malých přestávek využívají žáci k přípravě na další hodinu, velké přestávky k relaxaci a svačině. O velké přestávce lze využít i prostor zahrady, pouze však za předpokladu, že nebude narušena další výuka a vše proběhne za dozoru učitele.

16. Žáci přicházejí do školy bez předmětů nesouvisejících s vyučováním tj. hraček, elektroniky apod. Při nevhodném chování jsou předměty vzaty do úschovy a vydány při zlepšení jeho chování, nejpozději však v den odchodu žáka nebo jeho přemístění do jiné školy či školského zařízení. Nebezpečné předměty jsou odebrány bez náhrady.

17. Dvakrát týdně jsou zadávány písemné úkoly z ČJ a matematiky. Ostatní dny učitelé zadávají procvičování látky ostatních předmětů.

18. Učitelé vedou žáky k vytváření pocitu zodpovědnosti za svou práci, za své i svěřené pomůcky. Neúmyslné poškození či ztrátu pomůcky žák ihned hlásí učiteli. Zničí-li žák úmyslně některou pomůcku, zakoupí z kapsného náhradu.

19. Žáci provádějí samostatný úklid učeben podle rozpisu služeb. Přidělenou službu vykonává žák do jmenování služby jiné, obvykle jeden týden, službu jmenuje třídní učitel.

20. Na školní akce konané mimo DDŠ odchází žáci vhodně oblečení a upraveni, po celou dobu dbají pokynů učitele, dodržují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví a pravidla slušného chování.

21. Při sportu žáci používají sportovní oblečení, při praktických činnostech a pracovním vyučováním pak oblečení pracovní. Při těchto aktivitách se oblékají úměrně ročnímu období a počasí. Při vyučování v pracovnách (prostory školičky, počítačová pracovna, posilovna) se žáci řídí pokyny učitele a pravidly pro užívání těchto pracoven.

Třídní učitel:

PhDr. [REDACTED] – ředitel DDŠ

Příloha III VŘ – Provozní řád INTERNÁTU (skupiny CHLAPCI A DÍVKY)

1. Děti dodržují vnitřní řád DDŠ, respektují denní program, nařízení ředitele, vedoucího vychovatele, sociální pracovníce, speciální pedagožky (etopeda) a aktuální pokyny skupinových vychovatelů, učitelů, asistentů pedagoga a ostatních pracovníků DDŠ.
2. Děti se chovají slušně a zdvořile ke všem pracovníkům DDŠ, stejně se chovají i na vycházkách a akcích mimo DDŠ.
3. Skupina se pohybuje zpravidla v jednom prostoru. Prostorem se rozumí: budova internátu, zahrada, dvůr, jídelna, společenská místnost, posilovna, tělocvična, školička, třída školy, určená místa na vycházce. V těchto prostorech je vždy celá skupina pod dohledem vychovatele. Dítě, které prostor opouští, se osobně domluví se svým skupinovým vychovatelem. Děti, které jsou ze skupiny vyjmuty (např. nemocné děti) musí být osobně předány jiné zodpovědné osobě. „Rozchody“ dětí na akcích mimo DDŠ jsou možné pouze formou vycházky evidované v knize Denní evidence DDŠ. Doba, po kterou měli členové skupiny individuální program, je v knize denní evidence přesně časově vymezena, řídí se pravidly pro hodnocení dětí.
4. Konkrétní činnosti skupin se řídí ročním plánem výchovně vzdělávací činnosti, který zpracovává vedoucí vychovatel a týdenními programy výchovně vzdělávací činnosti, které zpracovávají oba skupinové vychovatele. Mluvčí skupin i ostatní členové skupiny aktivně spolupracují s vychovateli při sestavování týdenních programů.
5. Mluvčí skupin zaznamenávají hodnocení týdenního programu a chování členů svých skupin do „Skupinových sešitů“, zprávu o skupině přednášejí na komunitním setkání.
6. Děti se připravují na vyučování podle pokynů učitelů DDŠ, kteří spolupracují s vedoucím vychovatelem a skupinovými vychovateli. Příprava na vyučování se uskutečňuje především ve třídách školy v čase vymezeném denním programem. Mimo tento čas se děti připravují na svých pokojích v rámci individuálních činností.
7. Skupiny v určený čas plní své pracovní povinnosti – starají se o úseky areálu DDŠ podle pokynů vedoucího vychovatele.
8. Při všech činnostech děti i vychovatelé dodržují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví. Na vycházkách a výletech vychovatelé jasně poučí děti a určí srozumitelná pravidla při přecházení vozovky, nástupech a výstupech z dopravních prostředků, při sportovních a jiných činnostech.
9. Děti mají možnost se přihlásit do zájmových kroužků připravovaných pro ně vychovateli i externisty v DDŠ. Do dobrovolných zájmových aktivit se děti zapisují obvykle týden dopředu a s týdenním předstihem se i odhlašují u vedoucího kroužku. Po dobu konání kroužku platí přímá zodpovědnost určeného pedagoga DDŠ, který spolupracuje s případným externistou.
10. Děti se podle pravidel pro hodnocení mohou účastnit mimořádných aktivit mimo DDŠ. Tyto aktivity jsou formou sociálního učení či sociální integrace. DDŠ vytváří podmínky pro tyto volnočasové aktivity, monitoruje a vyhodnocuje plnění sociálně tréninkových programů dětí, v případě neplnění přijímá opatření.
11. Návštěvy rodičů jsou v určeném čase, výjimky povoluje ředitel DDŠ. Pravidelné úterní, páteční a nedělní návštěvy probíhají za přítomnosti jednoho z vychovatelů, ostatní vychovatelé zajišťují aktivní program pro děti, které nemají návštěvu.

12. Kapesné od rodičů přebírají skupinový vychovatel přímo od rodičů nebo dětí, dále pak od sociální pracovníce nebo speciální pedagožky (etopeda), kteří jej přijali v průběhu návštěv. Hotovost a její čerpání evidují vychovatelé v deníku kapesného. Děti jsou povinny předat veškeré peníze vyjma zálohy kapesného skupinovým vychovatelům k úschově a evidenci.

13. Cenné předměty, drahé oblečení, elektroniku apod. děti do zařízení nepřinášejí, ostatní vlastní věci mají v DDŠ na vlastní zodpovědnost. O této skutečnosti jsou rodiče písemně vyrozuměni. Při ztrátě cenných věcí či oblečení není poskytnuta náhrada, v odůvodněných případech je záležitost postoupena Policii ČR.

14. Při úmyslném poškození vybavení či zařízení internátu se dítě spolupodílí na odstranění škody, a to jednak činností vedoucí k nápravě škody, finanční spoluúčastí nad rámec měsíčního minima kapesného nebo v rámci skupinového fondu.

15. Každé dítě, kterému není uloženo opatření ve výchově, se může zúčastnit jedné „vstupenkové akce“ týdně v hodnotě max. 200,- Kč v rámci čerpání skupinového fondu. Skupinový vychovatel může částku rozdělit do více levnějších aktivit.

16. Kapesné je vypláceno formou zálohy na začátku a vprostřed měsíce a doplatku počátkem následujícího měsíce.

17. Dítě po návratu z útěku nosí po dobu uloženého opatření ve výchově pouze školní oblečení, jeho vycházkové oblečení a obuv je důkladně hygienicky ošetřena. Důsledně je u něho dodržována večerka v 21,00 – 21,30 hod., je bez aktivity aktivit. Vychovatel pro něho v době atraktivních aktivit ostatních členů skupiny připraví zvláštní program, který má vzdělávací charakter. Podmínkou je začlenění tělesných aktivit a pobytu venku. Vychovatel důsledně kontroluje plnění individuálních úkolů, při čemž spolupracuje s etopedem. Dítě po útěku má pozastaveno čerpání kapesného na dobu opatření ve výchově. Záloha kapesného je mu připsána do deníku kapesného a uschována na dobu čerpání.

18. Skupina, do které se navrátil útekář, může mít tři dny po jeho návratu program pouze v areálu DDŠ nebo můžou být na určitou část denního programu děti přerozděleny tj. vznikne skupina s běžným programem a skupina rizikově se chovajících dětí. Konkrétní pokyny vydává ředitel, vedoucí vychovatel, sociální pracovníce a speciální pedagožka - etoped.

19. Děti aktivně spolupracují s vychovateli a etopedem při odhalování příprav na útěk, společným zájmem skupiny je útěk zabránit.

20. Dětem je přísně zakázáno kouřit, požívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky. Dětem je zakázáno sebepoškozování, tetování a jiné neodborné úpravy zevnějšku (stříhání, vyholování, barvení vlasů, propichování částí těla apod.).

21. Vychovatelé dbají na pravidelnou výměnu prádla a ošacení, hygienu dětí, čistý a upravený vzhled. Výměna prádla probíhá podle aktuálních pokynů vedoucího vychovatele. Děti se převlékají na určenou činnost do určeného oděvu - domácího, pracovního a sportovního.

22. Děti udržují čistotu ve všech prostorách internátu, vykonávají 2x denně úklidy podle rozpisu služeb. Uklizené prostory předávají skupinovému vychovateli. Kvalita úklidů osobních i skupinových prostor je kontrolována vedoucím vychovatelem.

23. Určená skupina udržuje čistotu v jídelně a ostatních společných pracovnách. Každá skupina má stanovenou službu ve školní jídelně.

24. Vychovatelé denní služby předávají děti vychovateli v noční službě (asistentu pedagoga) v obývacím pokoji v 19,45 hod.
25. Vychovatel (asistent pedagoga) během noci kontroluje ložnice, podává léky, budí na WC děti, u kterých si to žádají zdravotní dispozice.
26. Do místností vychovatelů vcházejí děti pouze na vyzvání a v přítomnosti dospělých.
27. Děti manipulují s materiálem a majetkem DDŠ jen pod dohledem vychovatelů nebo jiných pověřených pracovníků.
28. Skupina BYT LEGEROVA má denní program upravený podle specifických časových a prostorových podmínek (rozvrhy škol mimo DDŠ, nákupy potravin a samostatné vaření, další záležitosti integrační programu). Rámcová pravidla jsou obsažena v dokumentu „Provozní řád BYTU LEGEROVA“, který je přílohou tohoto vnitřního řádu.

Mgr. [REDACTED] – vedoucí vychovatel

PhDr. [REDACTED] – ředitel DDŠ

Příloha VI VŘ - Provozní řád BYTU LEGEROVA - pravidla pro rodinnou skupinu na bytě

Vedení dokumentace

DDŠ vede knihu Denní evidence v areálu [REDAKCE] pro všechny přítomné děti a pod-evidenci na skupině BYT. První strana listu příslušného dne Denní evidence DDŠ je pro všechny umístěné děti, druhá strana je pro děti podle skupin tj. BYT nebo CHLAPCI + DÍVKY v [REDAKCE]. Je-li dítě ze skupiny BYT v areálu [REDAKCE] (nemoc, víkend, ...) za jeho jméno se udělá značka [REDAKCE]. Denní evidence skupiny BYT eviduje pouze děti na bytě.

Na bytě je vedena tato dokumentace: Denní evidence skupiny BYT, Deník skupiny BYT, přehled hodnocení a OVV, spojovací sešit Situace (s různými operativními evidencemi – léky, nákupy,...), týdenní program, složka Poučení dětí o pravidlech BOZP, výběr z osobního spisu (kopie závěrečné zprávy DDÚ a aktuální rozsudek), evidence vlastních věcí a kapesného, zdravotní dokumentace. Tato dokumentace se z bytu neodnáší. Spisy dětí jsou u sociální pracovnice.

Dítě, které je na skupině byt a dochází do ZŠ v areálu [REDAKCE], je v Denní evidenci skupiny BYT v kolonce denní pohyb vyznačeno, že opouští byt. Příchodem do areálu [REDAKCE] je některým z přítomných pracovníků na internátě (sociální pracovnice, vedoucí vychovatel, AP – noční služba, příslužba) zapsáno do stavu v kolonce denní pohyb. Platí i obráceně.

Vychovatelé se střídají po týdnech ve finančním vyúčtování nákladů bytu za období středa až středa.

Zajištění služeb

Základní schéma služeb: VD 14,00 – 20,00, 20,00 – 8,00
8,00

SN 8,00 – 20,00, 20,00 –

Nedělní služba je od 19,00 hod kvůli dojíždění mimopražských dětí.

Pedagog sloužící noční službu je vždy připraven protáhnout svou službu do 10,00 např. z důvodu náhlé nemoci dítěte. V čase od 8,00 do 10,00 zajistí nezbytnou péči o dítě a kontaktuje kolegy na hlavní budově DDŠ. Přednostně přichází dopolední čas na BYTě překlenout pedagog na příslužbě. V krizových situacích se vychovatel na bytě řídí pokyny vedoucího směny na hlavní budově (např. vezme děti z bytu a půjde pomoci na hlavní budovu)

Centrální čtvrtek

Tento den si vychovatelé z bytu vezmou z pokladny stravovací normu na týden, finanční zálohu na další nákupy, drogerii, léky, dobíjení Opencard. Přednostně tento den dělají vyúčtování záloh. Nákup potravin nad stravovací normu je možný pouze jako „materiál pro skupinové činnosti“ nebo „občerstvení či odměna dítěti“.

Klíče

Děti nemají k dispozici klíče od dolního vchodu, používají dolní zvonek. Klíče od bytu mají vychovatelé bytu (2 x), mimo to je dalších pět svazků (1x vedoucí vychovatel, 1x etoped, 1x byt) + 2 x rezerva (ředitel, ekonom).

Organizace dne

Skupina bytu se schází kolem 14,00 podle potřeby v jídelně ■■■ nebo na bytě (tato skutečnost by měla být zřejmá z plánování v týdenních programech). Skupina do večere provádí běžné denní činnosti a režimové požadavky vč. přípravy do školy. Vychovatelé mohou ve svých týdenních plánech dojednat specifické předání služby (např. v 20,00 před kinem ■■■).

Minimálně jednou týdně by měla proběhnout společná skupinová akce (kino, divadlo, fitness). V čase mezi 20,00 – 22,00 doporučuji zařazovat krátké zdravotní procházky nebo jogging (■■■) a jiné bezpečné končiny s ohledem na čas a roční období). Doporučená večerka je 22,00 hod.

Dítě nesmí zůstat na bytě bez pedagogického dohledu déle než 2 hod. Nastane-li výjimečně tato situace (nutno zvážit situaci a konkrétní dítě), je vyznačena v sešitě Denní evidence BYT v kolonce denní pohyb (př. Markéta 18,00 – 20,00 sama doma). Dítě má k dispozici rezervní klíče od bytu (bez vychovatelny), musí mít funkční telefon.

Povinná příprava do školy je v pondělí a ve středu, dále podle časových možností. Velký úklid bytu je ve čtvrtek.

Služby na úklid, vaření, nákupy, praní apod. nejsou pevně stanoveny, je podporováno utváření

dohod, skupinové souhry a vzájemné pomoci. Při déletrvajícím nesouladu jsou služby dočasně stanoveny vychovatelem.

Skupina nebo jednotlivé dítě se může přidat např. ke sportovním aktivitám ostatních dětí na hřišti DDŠ nebo může pomoci s pracemi na zahradě. Je-li dítě v areálu ■■■, je v Denní evidenci v kolonce denní pohyb zapsáno v ■■■.

Vycházky, zájmové aktivity, propustky do rodin

Řídí se stejnými pravidly jako v hlavní budově. Novinkou je více aktivit, které mohou spadat do kolonky denní pohyb v knize Denní evidence skupiny BYT (např. dítě půjde nakoupit potraviny na společné vaření: Markéta – nákup 16,00 – 17,00). Skupiny BYT se netýkají některá nařízení v areálu ■■■. Konkrétní situace jsou projednávány na pravidelných poradách týmu DDŠ.

Mobily, kapesné, vlastní věci

Děti mají tyto věci u sebe, vychovatel sloužící v neděli a ve čtvrtek odpoledne provede kontrolu a doplnění položek vlastních věcí a záznam v kolonce kapesné. Děti mají vlastní věci na BYTĚ na svou zodpovědnost a jsou o tom poučeni.

Děti docházející do ZŠ v areálu [REDAKCE] odevzdávají mobily ráno na vychovatelnu BYTU, do školy je nenosí.

Vybavení bytu

Vybavení BYTU se nevynáší. Použije-li dítě vybavení mimo byt, udělá vychovatel záznam do Situace (např. Markéta 1.12. notebook ve škole).

Vaření

Vychovatel sloužící v pátek a úterý kontroluje expiraci potravin. Zhotovené netrvanlivé pokrmy (saláty) se mohou konzumovat maximálně druhý den. Trvanlivé pokrmy (koláče, perníky,...) se musí zkonsumovat do čtvrtečního večera. V případě víkendové služby platí obdobně.

Mgr. [REDAKCE] – vedoucí vychovatel

PhDr. [REDAKCE] – ředitel

Příloha V - Pravidla pro hodnocení dětí – tabulka hodnocených projevů chování a sociálních dovedností

Denní základ hodnocení	+ 10 bodů jako projev důvěry dítěti
Omluvený den nepřítomnosti /pobyt mimo DDŠ, nemoc, zdravotnické zařízení aj./	+ 10
Neomluvený den nepřítomnosti /útěk/	0
Maximální započítaný denní zisk	+ 16
Maximální započítaná denní ztráta	- 40
	/tj. 10 + 6 dále získaných/

Rozdělení do hodnotících stupňů podle týdenního hodnocení:	
I.hodnotící stupeň „jednička“70 a více bodů	
II.hodnotící stupeň „dvojka“60 – 69 bodů	
III. hodnotící stupeň „trojka“méně než 60 bodů	

Bodové hodnocení za dobré chování a aktivitu „plusové body“	
Kamarádké chování1 – 4 body	prémie
Dobré plnění povinností1 – 4 body	
Aktivita, píle, pomoc dospělým1 – 4 body	
Dobrá práce mluvčího skupiny nebo asistenta 2 – 4 body	
Reprezentace DDŠ, veřejně prospěšná aktivita 2 – 6 bodů	
Výrazně pozitivní chování nebo skutek2 – 6 bodů	

Bodové hodnocení za nevhodné chování „mínusové body“	
Neplnění školních a skupinových povinností1 – 10 bodů	ztráta
Špatná hygiena, neplnění režimových úkolů1 – 10 bodů	
Mezilidské vztahy	
Nespolečenské chování /nevhodné žerty, hlučnost, sobectví, netolerantnost aj./	1 – 5 bodů
Nevhodné chování k vrstevníkům	5 – 10 bodů
Podvody, lži, nedovolené směny věcí	5 – 10 bodů
Nevhodné chování k dospělým	10 – 20 bodů
Agresivita, závažná vulgarita	10 – 30 bodů
Omezování lidské důstojnosti, šikana, rasismus, krádeže a jiné formy TČ	20 – 30 bodů

Zneužívání návykových látek a jiné rizikové chování	
Kouření /tabák, THC/10 - 20 bodů	
Kouření jako provokace20 – 30 bodů	
Kouření na pokojích, ve třídách30 bodů	
Přechovávání tabáku, alkoholu, držení peněz10 bodů	mimo kapesného
Přechovávání jiných návykových látek a léků10 – 20 bodů	
Zneužití alkoholu, léků a jiných návyk. látek20 – 30 bodů	
Jiné sebepoškozování /zdobné – tetování10 – 20 bodů	
apod./,	
Jiné sebepoškozování /řezné rány apod./20 - 30 bodů	

Jiná závažná porušení vnitřního řádu, platných předpisů a rozhodnutí soudu	
Nedovolené vzdálení od skupiny10 – 20 bodů	
Útěk /hlášený, nenavrácení z propustky/30 bodů v den návratu	
Porušování bezpečnostních předpisů10 – 30 bodů	
Ničení majetku DDŠ i jiných subjektů10 – 30 bodů	

Pravidelná mimořádná aktivita.....

Podpis dítěte:

Zdůvodnění uložených opatření ve výchově dle z.č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů – vysvětlení použitých zkratk v Měsíčním přehledu H+OVV

Mimořádná aktivita POZ - § 21 odst. 3 d/ - dlouhodobá aktivita mimo DDŠ – trénink, kroužek – v malém hodnocení 20b. a více

Mimořádná aktivita POZ - § 21 odst. 3 d/ - výběrová jednorázová akce – v malém hodnocení 30b. a více

Mimořádná aktivita NEG - § 21 odst. 1 e/ - pozastavení tréninku apod.

Mimořádná aktivita NEG – Změna opatření - § 21 odst. 1 d/ popř. a/ - okamžité pozastavení dlouhodobé nebo jednorázové aktivity po velmi nevhodném chování v den aktivity

Kapesné POZ - § 21 odst. 3 c/ - I. hodnotící stupeň

Kapesné NEG - § 21 odst. 1 b/ - III. hodnotící stupeň

Odměna POZ - § 21 odst. 3 b/ - dlouhodobé dobré výsledky dítěte dle čl. 5.2.6.7 VŘ

Vycházka POZ - § 21 odst. d/ - v malém hodnocení 30b. a více, mimořádná vycházka

Vycházka NEG - § 21 odst. c/ - v malém hodnocení méně než 20b.

Návštěva NEG - § 21 odst. 1 f/ - v malém hodnocení 0 a minus hodnoty – zákaz návštěvy kamarádů dítěte

Pobyt mimo DDŠ POZ – víkend nad rámec pravidelného měsíčního pobytu mimo DDŠ /jiný než II. víkend v měsíci/ - § 21 odst. 3 d/

Pobyt mimo DDŠ NEG - § 21 odst. 3 c/ - pozastavení pravidelného měsíčního pobytu mimo DDŠ /II. víkend v měsíci/

Pobyt mimo DDŠ NEG – pozastavený pobyt mimo DDŠ dle čl. 5.2.6.7 VŘ - § 21 odst. 1 c/

Pobyt mimo DDŠ NEG – Změna opatření – odejmutí přiznaného pobytu mimo DDŠ - § 21 odst. 1 c/

Změna opatření POZ - § 21 odst. 3 a/

Změna opatření NEG - § 21 odst. 1 a/

Dlouhodobé opatření ve výchově POZ – § 21 odst. 3 d/ - čl. 5.2.6.8 VŘ každý víkend v měsíci pobyt mimo DDŠ

Pozn. v Měsíčním přehledu H+OVV vyznačit ve sloupci Poznámka dlouhou čarou příslušné období

Dlouhodobé opatření ve výchově NEG – § 21 odst. 3 a/ vycházky b/ kapesné, c/ pobyt mimo DDŠ, e/ mimořádná aktivita, d/ výběrová aktivita - čl. 5.2.6.6 VŘ Individuální program

Pozn. v Měsíčním přehledu H+OVV vyznačit ve sloupci Poznámka dlouhou čarou příslušné období

Vnitřní řád vč. příloh vydal dne 12.9. 2012

PhDr. [REDACTED] – ředitel DDŠ DDŠ B

Vnitřní řád vč. příloh schválil dne 14.9. 2012

PaedDr. [REDACTED] – ředitel DDÚ [REDACTED]

Vnitřní řád vč. příloh byl projednán pedagogickou radou DDŠ B dne 20.9. 2012
s účinností od 20.9. 2012.

Vnitřní řád byl projednán Radou školy dne 18.9. 2012.